

PARTNERËT SHQIPËRI
PËR NDRYSHIM DHE ZHVILLIM

Raporti i Vlerësimit
për
Kuadrin Ligjor dhe Rregullator
mbi
Parandalimin e Pastrimit të
Parave dhe Luftën Kundër
Financimit të Terrorizmit
për
Organizatat Jofitimprurëse në
Shqipëri

2021

Nga: Av. Ardjana Shehi

Kontribues: Klotilda Kosta
Kostandina Këruti
Juliana Hoxha

© Partnerët Shqipëri për Ndryshim dhe Zhvillim. Të gjitha të drejtat e rezervuara.

Tiranë, Shqipëri 2021

Ky botim u prodhua falë mbështetjes së Projektit Global 'Lufta kundër qarkullimit të paligjshëm të fondeve', i zbatuar nga GIZ dhe i mbështetur financiarisht nga Ministria Federale Gjermane për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim, dhe Ministria e Punëve të Jashtme e Norvegjisë.

Përmbajtja e tij është përgjegjësi e vetme e Partnerëve Shqipëri për Ndryshim dhe Zhvillim dhe nuk pasqyron domosdoshmërisht pikëpamjet e GIZ, Ministrisë Federale Gjermane për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim, apo të Ministrisë së Punëve të Jashtme të Norvegjisë.

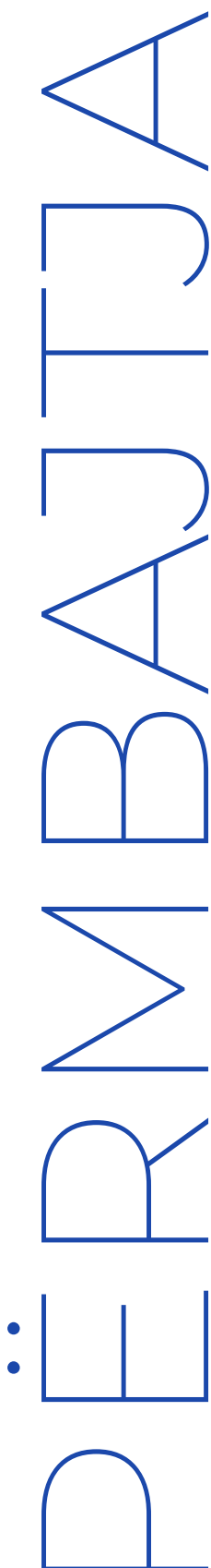
Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

PARTNERËT SHQIPËRI
PËR NDRYSHIM DHE ZHVILLIM

Raporti i Vlerësimit
për
Kuadrin Ligjor dhe Rregullator
mbi
Parandalimin e Pastrimit të
Parave dhe Luftën Kundër
Financimit të Terrorizmit
për
Organizatat Jofitimprurëse në
Shqipëri

2021

05.
HYRJA

07.
I. PËRMBLEDHJA EKZEKUTIVE

09.
II. METODOLOGJIA

10.
III. REKOMANDIMI 8 DHE SHËNIMI INTERPRETUES

12.
IV. ANALIZA E KUADRIT LIGJOR DHE INSTITUCIONAL PËR PPP / LFT PËR OJF-të NË SHQIPËRI

12.
Ndërmarrja e një qasjeje të bazuar në risk

27.
Shtrirje e qëndrueshme në lidhje me çështjet e financimit të terrorizmit

32.
Mbiqëqyrja ose monitorimi i bazuar në risk i OJF-ve

41.
Mbledhja dhe hetimi efektiv i informacionit

43.
Kapaciteti efektiv për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me një OJF që ngjallin shqetësim.

45.
V. BURIMET PËR MBIKËQYRJEN, MONITORIMIN DHE HETIMIN

50.
SHTOJCAT

50.
SHTOJCA 1: Pajtueshmëria e kuadrit ligjor dhe institucional në Shqipëri me kërkesat e Shënimit Interpretues të Rekomandimit 8 të FATF

59.
SHTOJCA 2: Tabela e Përputhshmërisë me Legjislacionin

60.
SHTOJCA 3: Tipologjitë e Financimit të Terrorizmit dhe Pastrimit të Parave nëpërmjet OJF-ve

66.
SHTOJCA 4: Shënimi Interpretues i Rekomandimit 8

73.
Shtojca 5: Shtojca 1 e Udhëzimit të Ministrit të Financave nr. 19/2019

75.
Shtojca 6: Shtojca 1 e Udhëzimit të Ministrit të Financave nr.16/2009

77.
SHTOJCA 7: Legjislacioni Bazë

Raporti i Vlerësimit të Kuadrit Ligjor dhe Rregullator mbi Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Luftës kundër Financimit të Terrorizmit për Organizatat Jofitimprurëse në Shqipëri (këtu e në vazhdim 'Raporti') është përgatitur nga Partnerët Shqipëri për Ndryshim dhe Zhvillim në kuadër të projektit "Kundërpërgjigjja nga organizatat e shoqërisë civile mbi kufizimet në emër të parandalimit të pastrimit të parave dhe luftës kundër financimit të terrorizmit në Shqipëri", i cili është financuar nga Projekti Global i GIZ "Lufta kundër qarkullimit të paligjshëm të fondeve".

Raporti konsiston në një analizë të kornizës ligjore dhe institucionale mbi parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit që afekton organizatat jofitimprurëse (OJF) në Shqipëri krahasuar me Rekomandimin 8 të Grupit të Posaçëm të Veprimit Financiar (FATF) dhe Shënimin Interpretues përkatës që zbatohen për organizatat jofitimprurëse (këtu referuar si 'Rekomandimi 8').

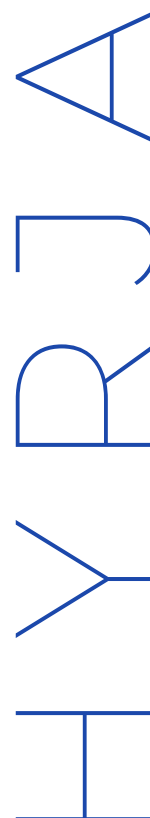
Shqipëria është anëtare e Këshillit të Evropës (KE) dhe ka ratifikuar me Ligjin nr. 9646, datë 27.11.2006 Konventën e Këshillit të Evropës "Për pastrimin, kërkimin, kapjen dhe konfiskimin e produkteve të krimit dhe financimin e terrorizmit", i cili është efektiv në Shqipëri që prej Janarit 2007. Neni 2 i kësaj Konvente parashikon që shtetet duhet të marrin masa në nivelin kombëtar dhe ndërkombëtar dhe për të siguruar bashkëpunimin me Njësitë e Inteligjencës Financiare (FIU).

Grupi i Posaçëm i Veprimit Financiar (FATF) është vëzhguesi global i pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit. FATF aktualisht përfshin 37 juridiksione anëtare dhe 2 organizata rajonale, që përfaqësojnë shumicën e qendrave financiare në të gjitha pjesët e globit. Organi ndërqeveritar përcakton standardet ndërkombëtare që synojnë të parandalojnë këto veprimtari të paligjshme dhe dëmet që shkaktojnë në shoqëri. FATF ka zhvilluar rekomandimet e FATF të cilat sigurojnë një përgjigje të koordinuar globale për të parandaluar krimin e organizuar, korrupsionin dhe terrorizmin. Ato i ndihmojnë autoritetet të identifikojnë paratë ose kriminelët që merren me droga të paligjshme, trafik njerëzor dhe krime të tjera. FAFT gjithashtu punon për të ndaluar financimet për armët e shkatërrimit në masë.

MONEYVAL është një mekanizëm i përhershëm monitorimi i KiE, një organizatë pan-evropiane me 47 shtete anëtare, që raporton drejtpërdrejt tek organi i saj kryesor Komiteti i Ministrave.

Rekomandimet e FATF[1] përcaktojnë një kornizë të qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse të masave që shtetet duhet të zbatojnë për të luftuar pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit, si dhe financimin e përhapjes së armëve të shkatërrimit në masë. Shtetet kanë korniza të ndryshme ligjore, administrative dhe institucionale dhe sisteme të ndryshme financiare dhe, për këtë arsye, jo të gjithë mund të marrin masa identike për të luftuar këto kërcënime. Standardet e FATF përmbajnë Rekomandimet dhe Shënimet përkatëse të tyre, së bashku me përkufizimet e zbatueshme në fjalorin përkatës[2]. Masat e përcaktuara në standardet FATF duhet të zbatohen nga të gjithë anëtarët e FATF (39 gjithsej)[3] dhe organet rajonale të FATF (Organet Rajonale të Stilit FATF - FSRBS)[4], dhe zbatimi i tyre vlerësohet në mënyrë rigorozë përmes proceseve të vlerësimit të kolegëve dhe proceseve të vlerësimit nga Fondi Monetar Ndërkombëtar (FMN) dhe Banka Botërore (BB), bazuar në një metodologji të përbashkët të vlerësimit të FATF.

Rekomandimi Special i mëparshëm VII, dhe tani Rekomandimi 8 i FATF, i referohet veprimtarisë së organizatave jofitimprurëse. Rekomandimi 8 përcakton që shtetet duhet të zbatojnë masa të synuara dhe proporcionale, duke ndjekur një qasje të bazuar në risk, për të mbrojtur organizatat jofitimprurëse nga risku / abuzimi i financimit të terrorizmit.

[1] Rekomandimet e FATF, rishikuar dhe ndryshuar në qershor 2019.
<http://www.fatfgafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>

[2] <https://www.fatf-gafi.org/glossary/>

[3] <https://www.fatf-gafi.org/about/membersandobservers/>

[4] Janë krijuar nëntë Organe Rajonale të Stilit FATF. Organet rajonale të stilit FATF janë:

Azi / Grupi Paqësor për Pastrimin e Parave (APG) me seli në Sidnei, Australi.

Veprimi Financiar i Task Forcës të Karaibeve (CFATF) me qendër në Portin e Spanjës, Trinidad dhe Tobago.

Grupi Euroaziatik (EAG) me seli në Moskë, Rusi.

Grupi i Afrikës Lindore Jugore Kundër Pastrimit të Parave (ESAAMLG) me qendër në Dar es Salaam, Tanzani.

Grupi i Afrikës Qëndrore Kundër Pastrimit të Parave (GABAC) me qendër në Libreville, Gabon.

Grupi i Amerikës Latine Kundër Pastrimit të Parave (GAFILAT) me qendër në Buenos Aires, Argjentinë.

Grupi Afrikës Perëndimore i Pastrimit të Parave (GIABA) me seli në Dakar, Senegal.

Task Forca e Veprimit Financiar në Lindjen e Mesme dhe Afrikën e Veriut (MENAFATF) me qendër në Manama, Bahrain.

Grupi i Këshillit të Evropës kundër Pastrimit të Parave (MONEYVAL) me qendër në Strasburg, Francë (Këshilli i Evropës).

I. PËRMBLEDHJA EKZEKUTIVE

Ky Raport pasqyron një analizë të kuadrit ligjor dhe rregullator për parandalimin e pastrimit të parave dhe luftës ndaj financimit të terrorizmit që prek organizatat jofitimprurëse (OJF) në Shqipëri me standardet e Rekomandimit 8 të FATF dhe Shënimin Interpretues të tij që zbatohen për organizatat jofitimprurëse. Vlerësimi ligjor dhe institucional bazohet në legjislacionin ekzistues në lidhje me PPP dhe LFT dhe për OJF-të, legjislacioni ekzistues që është në fuqi në datën e këtij Raporti. Legjislacioni i vlerësuar ose referuar në këtë Raport përfshin jo vetëm ligjet e miratuara nga Kuvendi i Shqipërisë, por edhe legjislacionin nënligjor kryesor të lidhur me të, të tilla si Vendimet e Këshillit të Ministrave, udhëzimet e ministrave, rregulloret e Bankës së Shqipërisë, aktet e Autoritetit të PPP, etj.

Përmbajtja e këtij Raporti përfshin analizën, gjetjet dhe rekomandimet përkatëse, dhe ndjek strukturën e përmbajtjes së Rekomandimit 8 "Organizatat Jofitimprurëse" të FATF. Vlerësimi ka të bëjë me organizatat që përfshihen në përkufizimin e OJF-ve siç përcaktohet në Ligjin nr.8788 datë 7.05.2001 "Për Organizatat JoFitimprurëse", i ndryshuar (këtu "Ligji për OJF").

Gjetjet kryesore dhe rekomandimet

Legjislacioni shqiptar dhe kuadri institucional përputhen me standardet kryesore ndërkombëtare të PPP dhe LFT, por nuk janë plotësisht në përputhje me Rekomandimin 8 të FATF lidhur me sektorin e OJF-ve, dhe prandaj është e nevojshme të ndiqen rekomandimet e mëposhtme:

(a) ndërmarrja e një qasjeje të bazuar në risk: Të gjitha OJF-të, pavarësisht qëllimit, madhësisë, zonave dhe fushës së veprimtarisë së tyre të punës, etj., janë "subjekte" që i nënshtrohen monitorimit dhe mbikëqyrjes së detyrueshme për qëllimet e kuadrit ligjor dhe nënligjor të PPP dhe LFT pa kufizime. Prandaj, parashikimi i një përkufizimi funksional të OJF-ve për qëllime të legjislacionit dhe kërkesave përkatëse të PPP dhe LFT, do të sigurojë qartësi për qëllimet e zbatimit të ligjit dhe për të garantuar siguri ligjore për OJF-të. Ekziston një nevojë e menjëhershme për të kryer një vlerësim të riskut të OJF-ve në Shqipëri, i cili do të udhëheqë gjithashtu miratimin e një metodologjie efektive të bazuar në risk, të zbatueshme për OJF-të. Kriteret dhe metodologjia e vlerësimit të riskut të aplikueshëm për sektorin e OJF-ve, duhet të sigurohet për të reflektuar sa më mirë zhvillimet aktuale të sektorit të OJF-ve në Shqipëri dhe në përputhje me Rekomandimin 8 të FATF, që synojnë zbatueshmërinë e kriterëve të qarta objektive për të shmangur abuzimin e pushtetit mbi OJF-të.

(b) masa të qëndrueshme në lidhje me çështjet e financimit të terrorizmit: Janë bërë përpjekje legislative për të patur politika të qarta që promovojnë përgjegjësinë, integritetin dhe besimin e publikut në administrimin dhe menaxhimin e OJF-ve në Shqipëri, megjithatë, nuk ka tregues për një shtrirje të qëndrueshme. Standardet dhe rregullat që rrisin integritetin e OJF-ve, sjelljen etike, administrimin dhe menaxhimin e kujdesshëm të fondeve, duhet të rishikohen me kujdes përmes një pjesëmarrjeje kuptimplote të OJF-ve, për të rritur më tej transparencën dhe për të kontribuar në rritjen e besimit të publikut në sektor. Ekziston një nevojë e menjëhershme për më shumë transparencë nga autoritetet shtetërore që zbatojnë legjislacionin e OJF-ve dhe legjislacionin ndërsektorial të PPP dhe LFT.

(c) mbikëqyrja ose monitorimi i bazuar në risk i OJF-ve: Aktiviteti ekzistues i sektorit të OJF-ve është transparent për publikun duke lejuar aktorët e jashtëm të ushtrojnë një nivel të caktuar monitorimi; megjithatë, mbikëqyrja dhe monitorimi i OJF-ve nga autoritetet shtetërore duhet të bazohet në kritere objektive dhe në një metodologji të mirëpërcaktuar të bazuar në risk.

(d) mbledhja dhe hetimi efektiv i informacionit: Nga pikëpamja strikte ligjore, autoritetet e PPP & LFT, autoritetet tatimore, etj., dhe autoritetet e zbatimit të ligjit penal, kanë kompetencat e nevojshme ligjore për të hetuar në mënyrë efektive OJF-të e dyshuara ose të përdorura nga aktivitete terroriste ose që mbështesin organizatat terroriste, por ekziston nevoja për të përmirësuar kapacitetet njerëzore të autoriteteve të pajisura me kompetenca në lidhje me PPP & LFT me një personel që njeh sektorin e OJF-ve dhe që është i vetëdijshëm për veçoritë e veprimtarisë së OJF-ve. Ekziston një nevojë për të shfuqizuar kompetencën e autoriteteve tatimore për të kryer kontroll operacional mbi OJF-të (konkretisht, kreu i nenit 8 të Udhëzimit të Ministrit të Financave nr. 19/2019 duhet të ndryshojë dhe termi "operacional" duhet të hiqet nga përmbajtja e këtij udhëzimi); roli i autoriteteve tatimore duhet të jetë i kufizuar në raportimin e detyrave të autoritetit të PPP/LFT kur identifikohet një dyshim i arsyeshëm.

(e) kapaciteti efektiv për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me një OJF që paraqet shqetësim: Nga pikëpamja strikte ligjore, Shqipëria ka potencial për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me një OJF që paraqet shqetësim. Shqipëria ka vendosur pikat e kërkuara të kontaktit dhe, tani, po identifikon procedurat e duhura për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me OJF të caktuara të dyshuara për financimin e terrorizmit ose përfshirjen në forma të tjera të mbështetjes terroriste. Ekziston nevoja për ndërtimin e kapaciteteve të mëtejshme për t'iu përgjigjur në mënyrë të përshtatshme kërkesave ndërkombëtare për informacion mbi OJF të caktuara, të dyshuara për financim të terrorizmit ose përfshirjen në forma të tjera të mbështetjes terroriste.

II. METODOLOGJIA

"Raporti i Vlerësimit të Kuadrit Ligjor dhe Rregullator mbi Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Luftën Kundër Financimit të Terrorizmit për Organizatat Jofitimprurëse në Shqipëri" u krye gjatë periudhës nëntor 2020 - prill 2021.

Ky Raport është përgatitur bazuar në metodologjinë e vlerësimit të FATF (Metodologjia për vlerësimin e përputhshmërisë teknike me rekomandimet e FATF dhe efektivitetin e sistemeve PPP / LFT[5]) që përdoret nga MONEYVAL për vlerësimin përkatës të Shqipërisë. Partnerët Shqipëri përdori një set instrumentësh metodologjikë, duke përfshirë hulumtim literature, kërkesa për informacion, intervista me zyrtarë publikë dhe tryeza të rrumbullakëta me OJF-të për të prezantuar dhe vlerësuar gjetjet fillestare të raportit.

Hulumtimi i literaturës konsistoi në një analizë të kuadrit ligjor lidhur me OJF-të, PPP dhe LFT në zbatim deri në datën e këtij Raporti. Vlerësimi praktik i zbatueshmërisë së tyre u analizua përmes studimeve dhe raporteve të përgatitura nga OJF-të, institucionet kërkimore (think tanks), institucionet donatorë si dhe artikuj dhe raporte mbi çështjet e PPP/LFT të pasqyruara në media.

Vlerësimi ligjor dhe institucional bazohet në analizën e legjislacionit ekzistues në lidhje me OJF-të, PPP dhe LFT. Këto kontribuan në kryerjen e një analize krahasuese të kuadrit ligjor dhe institucional mbi parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit që afektojnë OJF-të në Shqipëri me Rekomandimin 8 të FATF, dhe shënimin interpretues të tij, i cili aplikohet tek organizatat jofitimprurëse.

Për shkak të mungesës së të dhënave publike, Partnerët Shqipëri dërgoi kërkesa për informacion tek Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe Autoritetet Tatimore mbi numrin e organizatave që janë të regjistruara dhe supervizuara në kuadër të rregulloreve zbatuese mbi PPP/LFT, si dhe për të siguruar informacion relevant për këto çështje.

III. REKOMANDIMI 8 DHE SHËNIMI INTERPRETUES

Rekomandimi 8 – Organizatat jofitimprurëse

“Shtetet duhet të rishikojnë përshtatshmërinë e ligjeve dhe rregulloreve që kanë të bëjnë me organizatat jofitimprurëse të cilat shteti i ka identifikuar si të cënueshme nga abuzimi i financimit të terrorizmit. Shtetet duhet të zbatojnë masa të përqendruara dhe proporcionale, në përputhje me qasjen e bazuar në risk, ndaj organizatave të tilla jofitimprurëse për t'i mbrojtur ato nga abuzimi i financimit terrorist, duke përfshirë: (a) nga organizatat terroriste që paraqiten si subjekte legjitime; (b) duke shfrytëzuar subjektet legjitime si kanale për financimin e terrorizmit, përfshirë qëllimin e shmangies nga masat e ngrirjes së pasurive; dhe (c) duke fshehur ose mbuluar devijimin e fondeve të destinuar për qëllime të ligjshme tek organizatat terroriste.

Shënimi Interpretues i Rekomandimit 8 të FATF

Shënimi Interpretues është i organizuar në 4 (katër) pjesë kryesore, si më poshtë:

A) HYRJE. Ky seksion ofron një përkufizim funksional të OJF-ve të miratuara nga FATF për qëllimet e këtij rekomandimi. FATF njeh shumëllojshmërinë e formave ligjore të organizatave jofitimprurëse dhe faktin se vetëm disa OJF mund të jenë të cënueshme ndaj abuzimit të financimit të terrorizmit, bazuar në disa aktivitete dhe karakteristika që i ekspozojnë ato ndaj riskut të abuzimit të financimit terrorist. FATF gjithashtu njeh rolin thelbësor të OJF-ve në ekonominë botërore dhe sistemet ekonomike dhe sociale kombëtare, rëndësinë jetike të OJF-ve në ofrimin e shërbimeve të rëndësishme, si dhe vështirësitë që ato hasin në ofrimin e ndihmës për personat në nevojë. Prandaj, mbrojtja e OJF-ve nga abuzimi i financimit të terrorizmit është një element kritik i luftës globale kundër terrorizmit dhe një hap i domosdoshëm për të mbrojtur integritetin e OJF-ve dhe komunitetit të donatorëve.

Përkufizimi funksional i OJF-ve sipas FATF

Për qëllimet e Rekomandimit 8, OJF i referohet një personi juridik, marrëveshje ose organizate që kryhet përfshihet në mbledhjen ose shpërndarjen e fondeve për qëllime të tilla si qëllime bamirësie, fetare, kulturore, arsimore, sociale ose vëllazërore, ose për kryerjen e llojeve të tjera të "Punëve të mira".

B) OBJEKTIVAT DHE PARIMET E PËRGJITHSHME. Objektivi i Rekomandimit 8 është të sigurojë që OJF-të të mos keqpërdoren nga organizatat terroriste dhe se qasja që qeveritë duhet të marrin për ta arritur këtë duhet të bazohet në disa parime, si: një qasje e bazuar në risk duke zbatuar masa të përqendruara në trajtimin e kërcënimeve të identifikuara të abuzimit të OJF-ve për financimin e terrorizmit; fleksibilitet në zhvillimin e një përgjigje

kombëtare; miratimi i masave efektive dhe proporcionale me risqet e identifikuar; masat e përqendruara nuk duhet të dëmtojnë ose dekurajojnë aktivitetet legjitime të OJF-ve; masa efektive dhe proporcionale ndaj OJF-ve që shfrytëzohen, ose mbështesin me vetëdije organizatat terroriste; dhe marrëdhëniet bashkëpunuese ndërmjet sektorit publik dhe privat dhe me OJF-të.

C) MASAT. Ky seksion ofron informacione që duhen marrë në konsideratë nga qeveritë kur marrin masa për tu siguruar që OJF-të të mos keqpërdoren nga abuzimi terrorist. Meqenëse jo të gjitha OJF-të paraqesin një risk të lartë, të qenësishëm, shtetet duhet të identifikojnë se cilat grupe të organizatave bëjnë pjesë në përcaktimin e OJF-ve nga FATF, dhe natyrën e kërcënimeve që paraqesin subjektet terroriste ndaj OJF-ve të cilat janë në risk. Shtetet duhet gjithashtu të rishikojnë përshtatshmërinë e masave, përfshirë ligjet dhe rregulloret, që kanë të bëjnë me grupin e OJF-ve që mund të abuzohen për financimin e terrorizmit në mënyrë që të jenë në gjendje të ndërmarrin veprime proporcionale dhe efektive për të adresuar risqet e identifikuar. Një qasje efektive në identifikimin, parandalimin dhe luftimin e abuzimit të OJF-ve për financimin e terrorizmit duhet të përfshijë katër elemente: (a) mbështetje të qëndrueshme, (b) mbikëqyrje ose monitorim i bazuar në risk, (c) hetim efektiv dhe mbledhje informacioni, dhe (d) mekanizma efektive për bashkëpunim ndërkombëtar. Bazuar në këto elemente, kjo pjesë jep disa shembuj të veprimeve specifike që shtetet duhet të ndërmarrin për të mbrojtur OJF-të nga abuzimi i mundshëm i financimit të terrorizmit.

D) BURIMET E MBIKQYRJES, MONITORIMIT DHE HETIMIT. Përmes këtij seksioni të Shënimit Interpretues, FATF u rekomandon shteteve të krijojnë autoritetet e tyre të përshtatshme, të cilat janë përgjegjëse për mbikëqyrjen, monitorimin dhe hetimin e sektorit të OJF-ve, me burime të përshtatshme financiare, njerëzore dhe teknike.

Për informacion të mëtejshëm në lidhje me përmbajtjen e Rekomandimit 8 dhe Shënimit Interpretues përkatës, shihni Shtojcën 4 bashkëlidhur.

IV. ANALIZA E KUADRIT LIGJOR DHE INSTITUCIONAL PËR PPP / LFT PËR OJF-TË NË SHQIPËRI

Siç paraqitet në seksionin më lart, analiza bëhet duke i dhënë vëmendjen e duhur masave të parashikuara nga FATF për qeverinë në mënyrë që të mbrojë OJF-të nga abuzimi i mundshëm i financimit të terrorizmit, dhe i përmbahet strukturës së metodologjisë së FATF për vlerësimin e pajtueshmërisë teknike me rekomandimet e FATF dhe efektivitetin e sistemeve të PPP / LFT.

1. Ndërmarrja e një qasjeje të bazuar në risk

(a) Pa paragjykuar kërkesat e Rekomandimit 1, pasi që jo të gjitha OJF-të paraqesin një risk të lartë (disa mund të përfaqësojnë pak ose aspak risk), shtetet duhet të identifikojnë se cili grup i organizatave bën pjesë në përkufizimin e OJF-ve sipas FATF, dhe të përdorin të gjitha burimet përkatëse të informacionit, në mënyrë që të identifikojnë tiparet dhe llojet e OJF-ve të cilat për shkak të aktiviteteve ose veçorive të tyre, mund të jenë në risk nga abuzimi i financimit të terrorizmit.

Deri në fund të vitit 2020, ishin gjithsej 11,962 organizata të regjistruara në Regjistrin e OJF-ve pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, autoriteti i vetëm publik i autorizuar për regjistrimin dhe depozitimin e çdo ndryshimi në lidhje me funksionimin e bordeve/strukturave drejtuese dhe fushën e veprimtarisë së OJF-ve. Deri në prill 2021 ishin 5,295 organizata të regjistruara në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, nga të cilat 2,372 janë në status aktiv, që do të thotë se në 12 muajt e fundit ato kanë dorëzuar të paktën një deklaratë tatimore. Këto organizata janë të ndara nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (DPT), në format e mëposhtme ligjore: organizata fetare, humanitare dhe bamirëse (3.1%), organizata politike (1.1%) dhe organizata jofitimprurëse (95.8%).

OJF-të në Shqipëri rregullohen nga legjislacioni kryesor përkatës i cili përfshin, por nuk kufizohet në, Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, e ndryshuar^[6], Kodin Civil ('KC'), i ndryshuar, Ligjin nr.8788 datë 7.05.2001 "Për Organizatat Jofitimprurëse", i ndryshuar ('Ligji për OJF-të') dhe Ligjin nr.8789 datë 7.05.2001 "Për regjistrimin e organizatave jofitimprurëse". Në përputhje me nenin 46 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë "(1) Gjithkush ka të drejtë të organizohet kolektivisht për çdo qëllim të ligjshëm. (2) Regjistrimi në gjykatë i organizatave ose shoqatave bëhet sipas

[6] Neni 46 i Kushtetutës Shqiptare "Liria e Organizimit"

procedurës së parashikuar me ligj. (3) Organizatat ose shoqatat që ndjekin qëllime antikushetuese janë të ndaluara me ligj". Më tej, KC përcakton 'fondacionin' si një person juridik pa anëtarësi që synon arritjen e një qëllimi të ligjshëm duke përdorur pronën për të mirën dhe interesin publik (neni 54 i KC). Më tej, sipas KC, një 'shoqatë' është një person juridik i krijuar me vullnetin e lirë të pesë ose më shumë personave fizikë ose jo më pak se dy personave juridikë që ndjekin një qëllim specifik të ligjshëm, në të mirë dhe interes të publikut ose anëtarëve të tij (neni 39 i KC).

Ligji për OJF-të^[7] përcakton rregullat për krijimin, regjistrimin, funksionimin, organizimin dhe veprimtarinë e OJF-ve, të cilat ndjekin qëllime për të mirën dhe interesin e publikut. Sipas Ligjit për OJF-të *"organizata jofitimprurëse nënkupton shoqatat, fondacionet dhe qendrat, veprimtaria e të cilave zhvillohet në një mënyrë të pavarur dhe pa u ndikuar nga shteti*^[8]". Ligji për OJF-të gjithashtu përcakton kuptimin e *"veprimtarisë jofitimprurëse"* dhe *"aktiviteteve në të mirë dhe interes të publikut"*.

"Veprimtari jofitimprurëse" kuptohet çdo veprimtari ekonomike dhe joekonomike me kusht që të ardhurat ose pasuritë e OJF-së, kur ka të tilla, të përdoren vetëm për përmbushjen e qëllimeve të përcaktuara në statutin e shoqatës (neni 2(4) i ligjit 8788/2001).

"Veprimtari në të mirë dhe interes të publikut" kuptohet çdo veprimtari që mbështet dhe zhvillon tek individit dhe shoqëria vlera shpirtërore dhe vlera të tjera humanitare, mbron jetën e njeriut, shëndetin e tij, siguron dhe realizon shërbime publike dhe sociale, ofron ndihmë dhe mbështetje në rast fatkeqësisht, mbron mjedisin dhe zhvillon kulturën dhe edukatën ndaj tij, mbështet e zhvillon vlerat dhe traditat kulturore e historike, shkencën, edukimin, edukimin fizik dhe shpirtëror, ndihmon në zhvillimin e praktikave të mira dhe vlerave demokratike, si dhe çdo drejtim tjetër në të mirë dhe interes të publikut (neni 2(6) i ligjit 8788/2001).

Organizatat e Shoqërisë Civile (OSHC) janë organizatat e shoqërisë civile, të cilat mund të jenë OJF ose persona të tjerë juridikë të shoqërisë civile, të cilët nuk janë regjistruar si OJF, por ushtrojnë veprimtarinë e tyre në të mirë dhe interes të publikut^[9].

Sindikatat, partitë politike dhe organizatat e tjera, veprimtaria, organizimi dhe funksionimi i të cilave rregullohen nga ligje të veçanta, nuk i nënshtrohen Ligjit për OJF-të.

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë përcakton se të gjitha fetë janë të barabarta dhe shteti ka për detyrë të respektojë dhe mbrojtë bashkëjetesën fetare (Preambula, nenet 3 dhe 10(3) të Kushtetutës). Sipas nenit 10(5) të Kushtetutës, marrëdhëniet midis shtetit shqiptar dhe grupeve fetare rregullohen me marrëveshje të nënshkruara ndërmjet përfaqësuesve të këtyre grupeve dhe Këshillit të Ministrave; këto marrëveshje ratifikohen nga Parlamenti Shqiptar. Rregulloret në fuqi nuk kërkojnë regjistrim ose licensim të grupeve fetare, por një grup fetar duhet të regjistrohet në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranës si një organizatë jofitimprurëse për t'u kualifikuar për përfitime të caktuara, duke përfshirë hapjen e një llogarie bankare, zotërimin e pronës dhe përjashtimin nga disa tatim/taksa; nëse është

[7] Ndryshuar me Ligjin nr. 9814, datë 4.10.2007 dhe Ligjin nr. 92/2013, datë 28.02.2013.

[8] Neni 2(3) i Ligjit nr. 9788/2001.

[9] Neni 2(3) i Ligjit nr. 119/2015 "Për krijimin dhe funksionimin e Këshillit Kombëtar të Shoqërisë Civile"

regjistruar, organizata fetare jofitimprurëse u nënshtrohet dispozitave ligjore përkatëse si çdo organizatë tjetër jofitimprurëse e krijuar dhe regjistruar në Republikën e Shqipërisë.

Ligji nr.7892, datë 21.12.1994 "Për sponsorizimin[10]", i ndryshuar, rregullon mbështetjen me ndihmë financiare dhe materiale të veprimtarive shoqërore dhe publike të cilat përfshijnë veprimtari humanitare, kulturore, artistike, etj. Ligji për OJF-të përfshin konceptin humanitar në përkufizimin e "veprimtarisë për interesin publik" (neni 2, pika 6). Më tej, Ligji nr.9739, datë 21.5.2007 "Për transfuzionin e gjakut në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar[11], përmban dispozita ligjore në lidhje me organizatat humanitare (neni 13 dhe neni 13/1).

Lidhur me përkufizimet e tjera ligjore përkatëse, përveç atyre në lidhje me OJF-të, në kuadër të këtij Raporti, është e rëndësishme të shënojmë në vazhdim disa përkufizime të tjera ligjore[12] të parashikuara nga legjislati i PPP:

- *'Pastrimi i parave'* është qarkullimi dhe riciklimi i parave, që rrjedhin nga vepra penale, si dhe ndryshimi, transmetimi, transformimi dhe tjetërsimi i produkteve dhe pasurive që rrjedhin nga vepra penale, që synojnë fshehjen e burimit të paligjshëm të origjinës, sipas kuptimit të dhënë në nenin 287 të Kodit Penal të Republikës së Shqipërisë.
- *'Burim i financimit'* konsiderohen të ardhurat e organizatës jofitimprurëse sipas parashikimeve të nenit 35 të Ligjit nr.8788, datë 7.5.2001 "Për organizatat jofitimprurëse", të ndryshuar.
- *'Financimi i terrorizmit'* ka të njëjtin kuptim si në nenin 230/a deri 230/d të Kodit Penal.

Legjislati i PPP dhe LFT i trajton OJF-të si subjekte që i nënshtrohen monitorimit dhe mbikëqyrjes nga autoritetet shtetërore; Ligji për PPP parashikon që disa detyrime në kuadër të PPP dhe LFT që duhet të përmbushen nga Autoriteti i PPP, mbi sektorin e OJF-ve u delegohen/përçohen autoriteteve tatimore. Deri më sot, nuk ka vlerësime të riskut, të kryera për të siguruar të dhëna të sakta mbi tiparet dhe llojet e OJF-ve, të cilat për shkak të karakteristikave dhe veprimtarive të tyre mund të jenë në risk ndaj pastrimit të parave dhe abuzimit me financimin e terrorizmit. Përveç pesë kritereve të bazuara në risk të zbatueshme për OJF-të të parashikuara në Kapitullin IV të metodologjisë së bazuar në risk tatimor, deri më tani, asnjë metodologji e vlerësimit të riskut nuk është miratuar nga autoritetet tatimore apo autoritetet e PPP. Bazuar në përgjigjen e marrë nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (DPT), inspektorët tatimorë kanë kryer 20 vizita monitorimi tek OJF-të, sipas dhe në përputhje me Udhëzimin nr.19, datë 9.07.2019 "Për mbikëqyrjen e organizatës jo-fitimprurëse në funksion të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit"[13]. Përveç kësaj, ishin 21 (njëzet e një) OJF që janë deklaruar tashmë për mbikëqyrje në listë por, për shkak të situatës pandemike, procesi i mbikëqyrjes është shtyrë dhe pritet të finalizohet gjatë mesit të vitit 2021.

[10] Ndryshuar me ligjin nr. 9807, datë 20.09.2007

[11] Ndryshuar me ligjin nr. 10141, datë 15.5.2009

[12] Përkufizime të tjera ligjore: 'Njësia qendrore' ka të njëjtin kuptim siç parashikohet në Udhëzimin e Ministrisë të Financave nr. 16, datë 16.2.2009 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe për të luftuar financimin e terrorizmit në sistemin e taksave", dhe "Raportimi i Rastit është plotësimi dhe dorëzimi i Raportit të Aktivitetit të Dytshuar (RAD) (formulari në Aneksin II bashkëlidhur Udhëzimit të Ministrisë të Financave nr. 16, datë 16.2.2009).

[13] Informacioni është marrë nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve në përgjigje të Kërkesës për Informacion të paraqitur nga Partnerët Shqipëri.

Gjetjet

- Përkufizimi funksional i OJF-ve i miratuar nga FATF është më i gjerë se përkufizimi për 'organizatat jofitimprurëse' sipas Ligjit për OJF-të. Përkufizimi i OSHC-ve nuk është dhënë ose referuar për qëllime të legjislacionit PPP dhe LFT. Nga pikëpamja strikte ligjore interpretohet se të gjitha rregulloret e zbatueshme ligjore në lidhje me PPP dhe LFT, të tilla si, ligji PPP dhe LFT dhe legjislacioni nënligjor i publikuar nga Ministria e Financave (MF)[14], etj., i referohen 'organizatave jofitimprurëse', siç përcaktohet në Ligjin për OJF-të. Përveç OJF-ve, rregullorja e Bankës së Shqipërisë (BSH)[15] përfshin shprehimisht edhe organizatat bamirëse për qëllime të PPP dhe LFT, pavarësisht se organizatat bamirëse përfshihen në përkufizimin e OJF-ve të parashikuar nga Ligji për OJF-të. Kjo do të thotë që të gjithë OJF-të, pavarësisht qëllimit, madhësisë, zonave dhe fushës së veprimtarisë, etj., janë "njësi ekonomike" që i nënshtrohen monitorimit dhe mbikëqyrjes së detyrueshme për qëllimet e kuadrit ligjor dhe rregullator PPP dhe LFT pa përjashtime. Sidoqoftë, në praktikë, sistemi elektronik i autoriteteve tatimore i ndan organizatat që janë subjekt i monitorimit të PPP dhe LFT në 3 (tre) grupe: organizata politike, organizata jofitimprurëse dhe organizata fetare. Ofrimi i një përkufizimi funksional të OJF-ve për qëllime të legjislacionit dhe kërkesave të PPP dhe LFT do të sigurojë qartësi për qëllime të zbatimit të ligjit dhe për të garantuar sigurinë ligjore për OJF-të.
- Shqipëria nuk ka identifikuar se cilat organizata përfshihen në përkufizimin e FATF për OJF-të. Përveç Vlerësimit Kombëtar të Riskut në 2015 ('NRA'), ka vetëm një vlerësim që nga viti 2019. Për më tepër, deri më sot, nuk ka asnjë vlerësim sektorial kombëtar të riskut që të ketë identifikuar natyrën e kërcënimeve që paraqesin subjektet terroriste ndaj OJF-ve që veprojnë në Shqipëri dhe të cilat janë në risk, si dhe mënyrën se si aktorët terroriste abuzojnë ose mund të abuzojnë me OJF të caktuara.

[14] Udhëzimi nr. 16/2009 dhe Udhëzimi 19/2019
[15] Vendim i Bankës së Shqipërisë nr. 44/2009

Rekomandimet

- Duke pasur parasysh gjetjen e mësipërme, ekziston nevoja për të patur një përkufizim specifik të organizatave jofitimprurëse për qëllime të legjislacionit PPP dhe LFT që synon të identifikojë grupin e organizatave që bazuar në aktivitetin e tyre dhe karakteristikat e një organizate, mund të kategorizohen si në risk ndaj pastrimit të parave dhe abuzimit me financimin e terrorizmit, në vend të faktit të thjeshtë se ato po veprojnë mbi baza jofitimprurëse në sektorin jofitimprurës. Legjislacioni shqiptar duhet të rishikohet duke synuar miratimin e një përkufizim funksional të OJF-ve për qëllimet e zbatimit dhe përforsimit të legjislacionit PPP dhe LFT. Duke ndjekur përcaktimin funksional përkatës në përputhje me Rekomandimin e FATF, rishikimi i përkufizimit të OJF-ve në legjislacionin e lidhur me PPP dhe LFT është i nevojshëm për të synuar që autoritetet përkatëse të mund të identifikojnë grupin e OJF-ve që plotësojnë kushtet për t'iu nënshtruar shqyrtimit të duhur të PPP dhe LFT.
- Konkretisht, Ligji nr.9917, datë 19.5.2008 "Për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit" ('Ligji PPP & LFT') duhet të parashikojë shprehimisht përkufizimin e OJF-së për qëllime të zbatimit dhe përforsimit të legjislacionit PPP & LFT në Shqipëri.
- Ekziston nevoja për të kryer një vlerësim të riskut të OJF-ve në Shqipëri, i cili do të çojë drejt miratimit të një metodologjie efektive të bazuar në risk. Përveç domosdoshmërisë për të korrigjuar gjetjet e mësipërme, institucionet e zbatimit të ligjit dhe organet mbikqyrëse duhet të sillen në mënyrë transparente në zbatimin e vlerësimeve të riskut dhe në identifikimin e OJF-ve me veprimtari të dyshimtë. Ata duhet të zbatojnë rregullat zyrtare për vlerësimin e riskut, në masën e përcaktuar nga metodologjitë përkatëse ose tipologjitë e riskut të cilat janë zyrtarizuar dhe miratuar nga një akt ose ligj në fuqi.

(b) Shtetet duhet të identifikojnë natyrën e kërcënimeve të paraqitura nga subjektet terroriste ndaj OJF-ve të cilat janë në risk, si dhe mënyrën se si aktorët terroristë abuzojnë me OJF të caktuara.

OJF-të luajnë një rol jetësor në botë dhe në shumë ekonomi kombëtare dhe sisteme shoqërore. Përpjekjet e tyre plotësojnë veprimtarinë e sektorëve shtetërorë dhe të biznesit në ofrimin e shërbimeve thelbësore, si dhe qetësi e shpresë për personat në nevojë në të gjithë botën. FATF njihet rëndësinë jetësore të OJF-ve në sigurimin e këtyre shërbimeve të rëndësishme bamirëse, si dhe vështirësinë e sigurimit të ndihmës për personat në nevojë, shpesh në zona me risk të lartë dhe zona konflikti dhe përshëndet përpjekjet e OJF-ve për të përmbushur këto nevoja. FATF gjithashtu njihet synimin dhe përpjekjet e deritanishme të OJF-ve për të promovuar transparencën brenda veprimtarisë së tyre dhe për të parandaluar abuzimin me financimin e terrorizmit, përmes zhvillimit të programeve që

synojnë dekurajimin e radikalizimit dhe ekstremizmit të dhunshëm. Fushata ndërkombëtare në vazhdim kundër financimit të terrorizmit ka identifikuar raste në të cilat terroristët dhe organizatat terroriste shfrytëzojnë disa OJF për të ngritur dhe qarkulluar fonde, për të siguruar mbështetje logjistike, për të inkurajuar rekrutimin e terroristëve, ose që në forma të tjera mbështesin organizatat dhe veprimtaritë terroriste. Po ashtu, ka pasur raste kur terroristët krijojnë shoqata bamirësie fiktive ose përfshihen në ngritje fiktive fondesh për këto qëllime. Ky keqpërdorim jo vetëm që lehtëson veprimtarinë terroriste, por gjithashtu minon besimin e donatorëve dhe rrezikon integritetin e OJF-ve. Prandaj, mbrojtja e OJF-ve nga abuzimi i financimit të terrorizmit është njëkohësisht një element kritik i luftës globale kundër terrorizmit dhe një hap i domosdoshëm për të mbrojtur integritetin e OJF-ve dhe komunitetit të donatorëve. Masat për të mbrojtur OJF-të nga abuzimi i mundshëm i financimit të terrorizmit duhet të synohen dhe të jenë në përputhje me qasjen e bazuar në risk. Gjithashtu është e rëndësishme që masa të tilla të zbatohen në një mënyrë që respekton detyrimet e shteteve sipas Kartës së Kombeve të Bashkuara dhe ligjit ndërkombëtar për të drejtat e njeriut.

Si një shtet anëtar i Kombeve të Bashkuara (KB), Shqipëria ka miratuar Ligjin Nr. 8920, datë 11.7.2002 "Për Ratifikimin e Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar dhe Protokollet e saj, në lidhje me Veprat Penale të Pastrimit të Parave". Përsa i përket masave legjislative dhe institucionale, Shqipëria ka bërë përpjekje për të përmbushur detyrimet e saj sipas Kartës së Kombeve të Bashkuara që përmblihen në nenin 6 'Penalizimi i pastrimit të të ardhurave nga krimi' dhe neni 7 'Masat për të luftuar pastrimin e parave' [16].

Të dhënat në lidhje me regjistrat historikë dhe ndryshimet e statusit të OJF-ve nuk janë lehtësisht të aksesueshme, pavarësisht se disponueshmëria e këtyre të dhënave parashikohet nga Ligji Nr. 8789, datë 7.05.2001 "Për Regjistrimin e Organizatave Jofitimprurëse". Nuk ka një regjistër publik elektronik të disponueshëm, i cili do të mundësonte të dhëna gjithëpërfshirëse dhe të sakta mbi madhësinë, fushat e veprimtarisë, shërbimet, shpërndarjen gjeografike, etj.

Në qershor të vitit 2020, Ministria e Drejtësisë publikoi për konsultim projektligjin e ri "Për Regjistrimin e Organizatave Jofitimprurëse", i cili prezanton regjistrimin elektronik dhe regjistrin elektronik të OJF-ve në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë. Regjistri elektronik do të jetë i aksesueshëm nga publiku. Ky projektligj e trajton Regjistrin e OJF-ve si burimin qendror ku depozitohen dhe ngarkohen të gjitha dokumentet statutores, raportet financiare dhe të aktiviteteve. Krijimi i regjistrit elektronik ka qenë një kërkesë e kahershme nga organizatat jofitimprurëse në Shqipëri, duke njohur rëndësinë e tij në sigurimin e transparencës së sektorit dhe rritjen e besimit të publikut.

Projektligji në fazën e tij fillestare nuk u konsultua me OSHC-të pasi Qeveria e kaloi në një proces të përshpejtuar nga nevoja për t'iu përgjigjur rekomandimeve të MONEYVAL. Projektligji u mirëprit nga sektori i OJF-ve, por procesi nuk ishte gjithëpërfshirës dhe

[16] Ligji nr. 8920, datë 11.7.2002 "Për ratifikimin e" Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar "dhe protokolleve të saj, në lidhje me veprat penale të pastrimit të parave" neni 6 dhe neni 7

3. Shteteve Palë u bëhet thirrje, gjatë krijimit të një regjimi rregullator dhe mbikëqyrës në bazë të kushteve të këtij neni, dhe pa cenuar nenet e tjera të kësaj Konvente, që të orientohen tek iniciativat përkatëse rajonale, nder rajonale dhe organizatat shumëpalëshe që luftojnë kundër pastrimit të parave.

4. Shtetet Palë duhet të përpqen që të zhvillojnë e nxisin bashkëpunimin global, rajonal, nënrajonal dhe dypalësh ndërmjet autoriteteve rregullatore financiare, gjyqësore dhe të zbatimit të ligjeve, me qëllim që të luftohet pastrimi i parave.

reflektues ndaj propozimeve të OJF-ve. Ministria e Drejtësisë (MD) me të drejtën e nismës ligjore, kufizoi procesin e konsultimit të projektligjit në publikimin e tij në regjistrin elektronik të konsultimit. Një grup OJF-sh paraqitën një sërë rekomandimesh dhe çështjesh shqetësuese në lidhje me projektligjin dhe arritën të marrin pjesë në takimin e fundit me përfaqësuesin e MD, përpara se drafti të dërgohej në Këshillin e Ministrave. MD ra dakord me çështjet e ngritura por, vetëm kur projektligji u dërgua në Kuvend përfaqësuesit e sektorit kuptuan që shumë pak rekomandime ishin marrë në konsideratë. Kjo u pasua nga një kërkesë për një seancë dëgjimore me Komisionin Parlamentar për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, por Kuvendi nuk ka dërguar pergjigje deri në datën e këtij Raporti. Projektligji është në pritje të miratimit nga Kuvendi gjatë vitit 2021.

Projektligji bie ndesh me një nga dispozitat ligjore për organizimin e shoqërisë civile dhe parimin e lirisë së organizimit, në bazë të së cilës regjistrimi nuk është parakusht për të ushtruar të drejtën e organizimit. Projektligji përmban një numër të lartë sanksionesh, të cilat vlerësohen jo proporcionale kundrejt pasojave të shkaktuara. Një shqetësim tjetër i ngritur nga OSHC-të është e drejta për mbrojtjen e të dhënave personale dhe rritja e raportimit burokratik dhe të pajustificuar nga OSHC-të tek agjencitë shtetërore.

Sektori jofitimprurës në Shqipëri ofron produkte dhe shërbime të ndryshme për përfituesit përkatës dhe publikun në përgjithësi. Sipas Raportit të Vlerësimit të Kapaciteteve dhe Nevojave të përgatitur nga Qendra Kombëtare Burimore për Shoqërinë Civile në Shqipëri[17], tre fushat kryesore të veprimtarisë së OSHC-ve janë: të rinjtë dhe fëmijët (66%), të drejtat e njeriut (61%) dhe shërbimet sociale (49 %). Shumica e organizatave (61%) veprojnë në nivel kombëtar. Fushat e tyre kryesore të veprimtarisë përfshijnë: ndihmë për grupet e marginalizuara; demokracia, qeverisja e mirë dhe sundimi i ligjit; qëndrueshmëria dhe mbrojtja e mjedisit; fuqizimi i grave, barazia gjinore dhe politika gjinore; bujqësia; dhe të drejtat e njeriut[18].

Burimi i të ardhurave për OJF-të janë të ardhurat nga tarifat e anëtarësisë (për shoqatat), grante dhe donacione të siguruar nga entitete private ose publike, donatorë vendas, të huaj ose ndërkombëtarë, si dhe të ardhurat e krijuara nga aktiviteti ekonomik, përfshirë të ardhurat nga pasuritë (nëse ka) në pronësi të organizatave jofitimprurëse[19]. Bazuar në Raportin e Matricës së Monitorimit të Mjedisit Mundësues për Zhvillimin e Shoqërisë Civile - Raporti i Vendit 2019[20], burimet kryesore të të ardhurave për OJF-të në Shqipëri janë grantet nga institucionet e huaja dhe donatorë ndërkombëtarë, të cilat përbënin 62% të të ardhurave totale të burimeve financiare të OJF-ve për vitin fiskal 2019, ndërsa fondet nga Komisioni Evropian përbënin 51% të fondit të përgjithshëm. Fondet e qeverisë qendrore përbënin 13%, ndërsa nga qeveria vendore 9% të fondeve totale. Të ardhurat nga dhurimet individuale përbënin 20%, ndërsa dhurimet nga kompanitë private ishin në nivelin 12% të burimeve të tyre financiare.

[17] Partnerët Shqipëri, 2020, "Capacity and Needs Assessment for Civil Society Organizations in Albania" [Online] <https://resourcecentre.al/publication/capacity-and-needs-assessment-for-civil-society-organisations-in-albania/> [Assessed 24 December 2020]

[18] Partnerët Shqipëri, 2020, "Matrica e Monitorimit të Mjedisit Mundësues për Zhvillimin e Shoqërisë Civile" [Online] <https://partnersalbania.org/publication/monitoring-matrix-on-enabling-environment-for-civil-society-development-country-report-for-albania-2/> [Assessed 11 January 2021]

[19] Siç përcaktohet nga neni 2 pika 4/1 e Ligjit për OJF-të, i ndryshuar.

[20] Po aty, faqja 19.

Të gjitha sa më sipër stimulojnë dhurimet zyrtare për OJF-të. Prandaj, duke marrë parasysh burimet e identifikueshme të deritanishme të të ardhurave për OJF-të në Shqipëri, sektori nuk mund të konsiderohet në risk të lartë nga abuzimi terrorist.

Për më tepër, është e rëndësishme të thuhet se Ligji për PPP parashikon kufijtë e hyrje daljeve të parave ose sendeve të vlefshme përmes kufirit doganor pa deklaram: shumat në të holla është e kufizuar në 10.000 Euro (ose ekuivalenti në monedha të tjera) apo çdo instrument tjetër financiar, gurë të çmuar ose metale, objekte me vlerë të veçantë ose antike. Çdo person duhet të deklarojë qëllimin për transportimin e vlerave ose objekteve të tilla dhe duhet t'i shoqërojë ato me dokumentet përkatëse justifikuese (neni 17/1 "Deklarata në kufirin doganor"[21]).

Sipas Ligjit për Procedurat Tatimore (neni 59 paragrafi 1)[22], transaksionet në para nuk lejohen, përveç nëse ato janë deri në shumën prej 150.000 lekë. Sidoqoftë, këto transaksione duhet të dokumentohen me faturën përkatëse tatimore, kur është e zbatueshme. Për OJF-të që kryejnë veprimtari ekonomike, është e zbatueshme edhe kërkesa e shprehur në pikën 55.1 të Udhëzimit të Ministrisë të Financave Nr. 24 datë 2.09.2008 "Për Procedurat Tatimore", i ndryshuar, i cili parashikon se tatimpaguesit, duhet të përdorin sistemin fiskal përmes pajisjeve fiskale për të lëshuar kupona tatimorë për çdo transaksion që nuk kryhet përmes sistemit bankar ose përmes institucioneve financiare jobankare. Në lidhje me këtë, Ligji nr.87/2019, datë 18.12.2019 "Për Faturën dhe Sistemin e Monitorimit të Qarkullimit" plotëson kuadrin ligjor në lidhje me dokumentacionin e çdo transaksioni dhe pagese, pavarësisht nëse ajo kryhet përmes sistemit bankar, sistemeve financiare jo-bankare ose pagesave të parave 'cash'.

Gjetjet

- Duke marrë parasysh burimin e identifikueshëm të deritanishëm të të ardhurave për OJF-të në Shqipëri, sektori nuk mund të konsiderohet në risk të lartë nga abuzimi terrorist. Përveç dy paragrafëve të lidhur me PPP dhe LFT (me pesë kritere të bazuara në risk) të përfshira në metodologjinë e autoriteteve tatimore që vlerësojnë tatimpaguesit e riskuar për qëllime të kontrollit tatimor, megjithatë, nuk ka ndonjë metodologji tjetër të bazuar në risk specifik dhe të krijuar për Sektorin e OJF-ve që do të mundësonte masa efektive dhe proporcionale sipas rekomandimeve të MONEYVAL. Përveç pesë kritereve të bazuara në risk të zbatueshme për OJF-të, legjislacioni ekzistues përcakton thjesht disa masa në lidhje me PPP dhe LFT dhe tipologjinë dhe treguesit e riskut të financimit të terrorizmit të zbatueshëm për OJF-të.

Rekomandimet

- Rishikimi i legjislacionit dhe miratimi i legjislacionit nënligjor të ri në lidhje me metodologjitë e bazuara në risk, i zbatueshëm për sektorin e OJF-ve që synon të garantojë miratimin e masave të përshtatshme dhe proporcionale, të formësuara posaçërisht për sektorin e OJF-ve është i nevojshëm.

[21] Shtuar me Ligjin nr. 33 / 2019, datë 17.6.2019.

[22] Ligji nr. 9920 datë 19.05.2008 "Për Procedurat Tatimore", i ndryshuar, (neni 59 paragrafi 1): "Tatimpaguesit, persona fizikë ose juridikë, nuk mund të kryejnë transaksione të blerjes së shijes me para, kur vlera e transaksionit është më e lartë se 150 000 lekë"

(c) Shtetet duhet të rishikojnë përshtatshmërinë e masave, përfshirë ligjet dhe rregulloret, që kanë të bëjnë me grupin e OJF-ve që mund të abuzohen për mbështetjen e financimit të terrorizmit në mënyrë që të jenë në gjendje të ndërmarrin veprime proporcionale dhe efektive për të adresuar risqet e identifikuara.

Në lidhje me masat mbi parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit, Ligji për OJF-të parashikon rolin e bordit vendimmarrës në parandalimin e përdorimit të burimeve të organizatës për të financuar terrorizmin. Bordi i OJF-së ka përgjegjësinë të mbikëqyrë veprimtarinë e organizatës dhe duhet të punojë ngushtë si dhe të komunikojë intensivisht me organin ekzekutiv të OJF-së përkatëse për t'u siguruar që organizata të jetë në përputhje me legjislacionin përkatës për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit. Bordet vendimmarrëse/mbikëqyrëse të OJF-ve kanë detyrimin të miratojnë pasqyrat financiare, të cilat duhet të kenë informacion të detajuar mbi financat dhe burimet e financimit, përdorimin e tyre dhe pasuritë e OJF-ve (Ligji nr.8788/2001, neni 20(ç)). Kjo përgjegjësi e bordit vendimmarrës/mbikëqyrës përcaktohet gjithashtu në Ligjin Nr. 25/2018 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare" (neni 23).

Bazuar në Ligjin Nr. 9917/2008 "Për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit", i ndryshuar ('Ligji PPP'), OJF-të nuk kanë detyrim si subjekt raportues të raportojnë tek autoriteti i PPP për transaksione të personave të tjerë juridikë. Sidoqoftë, OJF-të që janë të përfshira në ndërtimin, sigurimin dhe administrimin e parave fizike ose letrave me vlerë lehtësisht të konvertueshme për llogari të palëve të treta, veprimtaritë e spedicionit dhe të transportit dhe agjencitë e udhëtimit, si pjesë e veprimtarisë së tyre ekonomike, janë kualifikuar si subjekte raportuese që i nënshtrohen Ligjit PPP dhe, për këtë arsye, këto OJF duhet të raportojnë tek autoritetet e PPP dhe të kenë brenda organizatës së tyre një njësi të brendshme të PPP përgjegjëse për raportimin tek Autoriteti i PPP.

Në 2019, Ministria e Financave dhe Ekonomisë miratoi Udhëzimin Nr. 19, datë 09.07.2019 "Për mbikëqyrjen e organizatave jofitimprurëse për qëllime të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit" [23] ('Udhëzimi Nr.19/2019'). Ai parashikon procedurat që autoritetet tatimore, si organ mbikëqyrës duhet të ndjekin për të kontrolluar aktivitetet e OJF-ve, duke synuar të shmangin mundësinë e përfshirjes së OJF-ve në pastrimin e parave ose financimin e terrorizmit. Përveç kësaj, ai synon të vendosë dhe unifikojë standardet bashkëkohore në mënyrë që të garantojë shkëmbimin e saktë të informacionit ndërmjet Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe Drejtorisë së Përgjithshme për Parandalimin e Pastrimit të Parave ('Autoriteti PPP') me qëllimin për të identifikuar rastet e pastrimit të parave ose financimit të terrorizmit nga/përmes OJF-ve. Në zbatim të Udhëzimit Nr. 19/2019, çdo organizatë jofitimprurëse i nënshtrohet inspektimit periodik nga Drejtoria Rajonale e

[23] <https://qbz.gov.al/eli/udhezim/2019/07/09/19/5ce34793-e5d0-413c-9379-8e9a1d6e4b9a;q=P%C3%ABr%20mbik%C3%ABqyrjen%20e%20organizatave%20jofitimprur%C3%ABse%20n%C3%AB%20funksion%20t%C3%AB%20parandalimit%20t%C3%AB%20pastrimit%20t%C3%AB%20parave%20dhe>

Tatimeve, e cila kontrollon pasqyrat financiare dhe ka të drejtë të ushtrojë kontroll operacional. Autoriteti tatimor kontrollon burimin e të ardhurave dhe transaksioneve monetare, duke synuar të provojë nëse ato vijnë nga burime të ligjshme apo jo. Udhëzimi Nr. 19/2019 përcakton 38 tregues të riskut të financimit të terrorizmit (shih Shtojcën 2 bashkëlidhur këtij Raporti).

Udhëzimi Nr. 19/2019 parashikon që Drejtoritë Rajonale të Tatimeve të juridiksioneve përkatëse, kur gjatë zbatimit të procedurave të parashikuara në këtë udhëzim, sipas tipologjisë së veprimtarisë së dyshimtë të dhënë në Shtojcën 1 të Udhëzimit të Ministrit të Financave Nr. 16, datë 16.2.2009 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe për të luftuar financimin e terrorizmit në sistemin e tatim-taksave" ('Udhëzimi nr. 16/2009') dhe treguesit e Shtojcës 1 të Udhëzimit Nr.19/2019, identifikojnë rastet e financimit që paraqesin risk, do t'i raportojnë njësisë qendrore në DPT çdo rast të dyshimtë të pastrimit të parave ose financimit të terrorizmit nga OJF-të. Pas vlerësimit të çështjes, njësia qendrore në DPT, e përcjell atë tek Autoriteti PPP në përputhje me parashikimet e Nenit 18 të Ligjit Nr. 9917, datë 19.5.2008 "Për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit", i ndryshuar ('Ligji i PPP-së'[24]).

Para miratimit të Udhëzimit Nr. 19 në Qershor 2019, një numër i madh OJFsh morën një kërkesë nga DPT për plotësimin e një pyetësori specifik për OJF-të. Ky pyetësor kishte për qëllim mbledhjen e informacionit të lidhur ngushtësisht me luftën kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit. Sidoqoftë, OJF-të ngritën shumë shqetësime në lidhje me pyetësorin për sa i përket saktësisë dhe vërtetësisë së tij, duke krijuar hapësirë për abuzim ose keqpërdorim nga palët e tjera. Informacioni i kërkuar nuk lidhej drejtpërdrejt me përgjegjësinë institucionale të administratës tatimore dhe, në disa raste, OJF-të u shprehën se disa nga kërkesat që përmbante pyetësori dorëzohen çdo vit nga OJF-të si pjesë e detyrimeve të tyre ndaj autoriteteve tatimore dhe kërkuan që autoritetet tatimore të marrin në konsideratë të gjithë informacionin e paraqitur rregullisht nga sektori në DPT duke mos e bërë mbledhjen dhe zbulimin e informacionit që dorëzohet nga vetë OJF-të një barrë shtesë për sektorin e OJF-ve. Si rezultat, pas shqetësimeve të shprehura nga OJF-të, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve e anashkaloi pyetësorin.

Rregullorja e Bankës së Shqipërisë Nr. 44/2009, ndërkohë që parashikon Kategoritë e Klientëve, veprimtaritë e të cilëve shfaqin potencialisht një nivel të lartë risku, përfshin ndër të tjera edhe organizatat jofitimprurëse: *"Kategoritë e Klientëve:... a) klientët që kryejnë veprimtarinë e tyre në rrethana të pazakonta, të tilla si, distanca gjeografike, dhe e pashpjegueshme midis subjektit dhe vendndodhjes së klientëve të tyre; transferime të shpeshta dhe të pashpjegueshme në institucione të ndryshme dhe transferime të shpeshta dhe të pashpjegueshme të fondeve ndërmjet institucioneve në vendndodhje të ndryshme gjeografike, klientë që kanë një strukturë komplekse biznesi, natyrë ose marrëdhënie që vështirëson identifikimin e pronarit të vërtetë dhe të strukturave kontrolluese; organizata jofitimprurëse; personat që janë të ekspozuar politikisht..."*.

[24] Ligji nr. 9917/2008

Kjo rregullore e BSH, në Seksionin IV "Treguesit e Dyshimit", përfshin transaksionet e OJF-ve ose kreditë e organizatave bamirëse dhe të organizatave jofitimprurëse: a) burimet e fondeve nuk janë në përputhje me madhësinë e fondeve të ngritura, për shembull, shuma të mëdha janë ngritur nga komunitetet, anëtarët e të cilëve kanë një standard të ulët jetese; b) një rritje e papritur e frekuencës dhe sasisë së transaksioneve ose anasjelltas, për shembull fondet qëndrojnë në llogarinë e organizatës për një kohë të gjatë; c) dhurimet vijnë ekskluzivisht nga persona jorezident të vendit ku është regjistruar organizata; d) transferimet e fondeve në vende të ndryshme, veçanërisht në shtetet me risk të lartë, kur kjo nuk justifikohet nga qëllimi i organizatës, siç specifikohet në Statutin e saj; e) organizatat pa personel, zyra, numra telefoni, etj.

Për më tepër, kjo Rregullore e BSH[25] përmban Tabelën e Kategorive të Klientëve e cila i ndan klientët në tre grupe:

- *"Klientë me Risk të Lartë: Personat e Ekspozuar Politikisht (PEP), Organizata Jofitimprurëse (OJF), kompani jorezidente, individë jo-rezidentë, klientë offshore, të tjerë (nëse ka).*
- *Klientët e riskut të mesëm: Ashtu si kategorizohen nga banka ose institucioni financiar jo-bankar.*
- *Klientë të riskut të ulët: Ashtu si kategorizohen nga banka ose institucioni financiar jo-bankar".*

Gjetjet

- Legjislacioni në fuqi siguron qartë burimet e financimit për OJF-të. Legjislacioni pasqyron masat shtetërore në zbatimin e masave kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, ai i krijon komoditet institucioneve shtetërore për të ushtruar kontroll të pakufizuar mbi veprimtarinë e OJF-ve, duke penguar kështu pavarësinë e të gjithë sektorit të OJF-ve.
- OJF-të nuk e kanë detyrim ligjor të raportojnë tek Autoriteti i PPP për qëllime të PPP dhe LFT, vetëm nëse kryejnë veprimtari të caktuara ekonomike. Nëse ata i ushtrojnë këto veprimtari të caktuara, OJF-të janë të detyruara të regjistrohen tek Autoriteti PPP dhe t'i raportojnë këtij të fundit si dhe të krijojnë dhe të ngrejnë njësinë e veçantë PPP brenda organizatës, si çdo subjekt tjetër që është subjekt i Ligjit PPP .
- Ligji për OJF-të parashikon rolin e bordit vendimmarrës në lidhje me çështjet e PPP dhe LFT.
- Roli i dhënë autoriteteve tatimore në lidhje me çështjet e PPP dhe LFT nuk duket i përshtatshëm; Autoritet tatimore nuk duhet të jenë të veshura me të drejta dhe detyrime për të kryer kontrollin operacional për qëllimet e PPP & LFT. E drejta për të hetuar në lidhje me rastet e PPP dhe LFT duhet të ushtrohet vetëm nga Autoriteti PPP dhe autoritetet e tjera ligjzbatuese.

[25] Vendimi i BSH nr. 44/2009: "Tabela 1. "Kategoritë e Klientëve".

Rekomandimet

- Në mënyrë që të arrihet një ekuilibër midis nevojës së domosdoshme për kontroll dhe mbikëqyrje për evidentimin dhe luftimin e sjelljes kriminale dhe nevojën për pavarësi për sektorin e OJF-ve, do të ishte e arsyeshme nëse masat legislative do të miratoheshin në dritën e garancive dhe të drejtave përkatëse kushtetuese për sektorin e OJF-ve dhe në përputhje me kërkesën e Rekomandimit 8 të FATF për të mos cënuar aktivitetet e ligjshme të OJF-ve dhe për të respektuar të drejtën ndërkombëtare lidhur me të drejtat e njeriut dhe të drejtën humanitare.
- Rekomandohet rishikimi i rolit të autoriteteve tatimore në lidhje me çështjet e PPP dhe LFT. Në mënyrë të veçantë, e drejta e autoriteteve tatimore për të kryer kontroll operacional^[26] mbi OJF-të gjatë vlerësimit të riskut të një OJF-je të caktuar për qëllime PPP & LFT duhet të hiqet. Ndërsa kryejnë rolin e tyre për mbledhjen e tatim/taksave, autoritetet tatimore duhet të kenë vetëm të drejtën dhe detyrimin për të raportuar tek Autoriteti PPP çdo rast të dyshimtë si çdo subjekt/autoritet tjetër raportues, pa pasur të drejtë të kryejnë kontroll operacional mbi OJF-të.

[26] Neni 8 i Udhëzimit 19/2019 emërtohet "Kontrolli Operacional i OJF-ve". Për më tepër, përmbajtja e këtij neni parashikon shprehimisht kontrollin e thelluar operacional.

(d) Shtetet duhet të vlerësojnë periodikisht sektorin duke rishikuar informacionin e ri mbi cënueshmëritë e mundshme të sektorit ndaj aktiviteteve terroriste për të siguruar zbatimin efektiv të masave.

Disa OJF mund të jenë të cënueshme ndaj abuzimit me financimin e terrorizmit për një larmi arsyesh. OJF-të gëzojnë besimin e publikut, kanë qasje në burime të konsiderueshme fondesh dhe shpesh marrin shuma të konsiderueshme parash në dorë. Për më tepër, disa OJF kanë një shtrirje globale që siguron një kuadër për veprimtarinë kombëtare dhe ndërkombëtare dhe transaksionet financiare, shpesh tek apo pranë zonave më të ekspozuara ndaj veprimtarisë terroriste. Në disa raste, organizatat terroriste kanë përfituar nga këto dhe karakteristika të tjera për të depërtuar në disa OJF dhe për të keqpërdorur fondet dhe veprimtarinë e tyre për të mbuluar ose mbështetur aktivitetin terrorist.

Ligji PPP synon të parandalojë pastrimin e parave dhe të ardhurat që rrjedhin nga veprat penale, si dhe financimin e terrorizmit.

Siç u tha më lart, OJF-të janë subjekte që i nënshtrohen Ligjit të PPP kur kryejnë veprimtari të caktuara. OJF-të që nuk kryejnë ndonjë veprimtari ekonomike si pjesë e veprimtarisë së tyre jofitimprurëse nuk kanë detyrimin ligjor të raportojnë tek Autoriteti i PPP. Ky ligj i trajton organizatat e sektorit të OJF-ve si çdo subjekt tjetër dhe informacioni i mëposhtëm është i nevojshëm për identifikimin e OJF-së: emri, numri dhe data e vendimit të gjykatës për regjistrimin si person juridik, statuti dhe akti i themelimit, numri unik i identifikimit, adresa e zyrës qendrore të regjistruar dhe, nëse është e ndryshme, vendi kryesor i kryerjes së aktivitetit, natyra e veprimtarisë, përfaqësuesit ligjorë, si dhe personat që kanë pozicionet vendimmarrëse; (Neni 5(1)(ç) dhe neni 8(3) i Ligjit PPP). Për më tepër, Ligji PPP parashikon që çdo autoritet që merret me regjistrimin, licensimin dhe monitorimin dhe transaksionet e veprimtarive të OJF-së duhet të raportojë tek autoritetet kompetente të PPP për çdo dyshim, informacion ose të dhënë në lidhje me PPP dhe LFT (Neni 20).

Neni 3 i Ligjit për PPP përcakton subjektet që, përveç detyrimeve të tjera^[27], kanë detyrimin të raportojnë tek Autoriteti i PPP. OJF-të duhet të veprojnë si subjekte raportuese në disa raste specifike. Neni 3/k i Ligjit për PPP parashikon detyrimin për të raportuar të çdo personi tjetër fizik ose juridik, përveç atyre të specifikuar në pikat a-j të Nenit 3, që kanë të bëjnë me: "... ii) ndërtimet; vi) sigurimin dhe administrimin e parave fizike ose letrave me vlerë lehtësisht të konvertueshme në emër të palëve të treta; vii) veprimtaritë e spedicionit dhe të transportit; ix) agjencitë e udhëtimit". Duke pasur parasysh sa më sipër, OJF-të që përfshijnë në fushën e tyre të veprimtarisë ndonjë nga aktivitetet e lartpërmendura, si pjesë e aktivitetit të tyre

[27] Neni 11 "Masat parandaluese që do të ndërmerren nga subjektet" (Shtuar një fjali në fund të shkronjës "b" të paragrafit 1 me ligjin nr. 10 391, datë 3.3.2011, ndryshuar shkronja "b", "e" të pikës 1, dhe shfuqizohet paragrafi 2 me ligjin nr. 66/2012, datë 7.6.2012, shkronja 'a' u shtua dhe shkronjat 'a/1' dhe 'a/2' u ndryshuan, shkronjat 'ç' dhe 'dh/1' të paragrafit 1 u shtuan, paragrafët 1/1 dhe 1/2 u shtuan, paragrafi 4 u shtua me ligjin nr. 33/2019, datë 17.6.2019).

ekonomik, kualifikohen si subjekte të Ligjit për PPP. Në këto raste, ata kanë detyrimin të regjistrohen dhe të raportojnë tek Autoriteti i PPP[28] dhe të krijojnë brenda organizatës së tyre Njësinë e PPP përgjegjëse për raportimin tek Autoriteti i PPP, siç parashikohet nga legjislacioni i PPP.

Institucionet financiare dhe subjektet e tjera (përfshirë OJF-të, nëse është e zbatueshme), që kualifikohen si subjekte raportuese sipas Ligjit për PPP, duhet:

- a) të mbledhin informacion të mjaftueshëm për to, në mënyrë që të kuptojnë plotësisht burimet e financimeve, natyrën e veprimtarisë, si dhe mënyrën e administrimit dhe menaxhimit të tyre.
- b) të vendosin 'reputacionin' e klientëve duke përdorur informacionin publik ose mjete të tjera.
- c) të marrin miratimin e shkallëve më të larta të administrimit /menaxhimit përpara se të vendosë një lidhje biznesi me ta.
- d) të kryejnë monitorim të zgjeruar të marrëdhënieve të biznesit.

Lidhur me detyrimin për raportim financiar të OJF-ve, miratimi i Standardit Kombëtar të Kontabilitetit për Organizatat Jofitimprurëse[29] në 2016, krijon lehtësi për OJF-të në lidhje me raportimin tek autoritetet shtetërore. Standardi paraqet kërkesa më të thjeshtuara raportimi për OJF-të që kanë një vlerë totale aktiveve ose të ardhura më të ulëta se 5 milion lekë. Ligji Nr. 25/2018 për "Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare" (Ligji Nr. 25/2018) detyron OJF-të me një vlerë totale të aktiveve ose të ardhurave mbi 30 milion lekë të publikojnë pasqyrat financiare vjetore në faqet e tyre zyrtare dhe të përgatisin një raport të performancës për aktivitetin e tyre, i cili publikohet së bashku me pasqyrat financiare vjetore. Anëtarët e bordit (ose një anëtar nga bordi i cili vepron në emër të të gjithë anëtarëve të bordit) duhet të miratojë dhe të nënshkruajë raportin e performancës[30]. Të gjitha raportet financiare dhe raportet e performancës kontrollohen dhe rishikohen nga autoritetet tatimore si dhe autoritetet që merren me parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit. Sidoqoftë, Ligji nr.25/2018 parashikon që përgjegjësia për përgatitjen dhe publikimin e raporteve financiare mbetet përgjegjësi e organeve ekzekutive dhe mbikëqyrëse të njësisë ekonomike. (neni 23).

Gjetjet

- Duke qenë se legjislacioni shqiptar parashikon burime të ligjshme të të ardhurave për OJF-të dhe se këto burime financiare duhet të kanalizohen përmes institucioneve financiare dhe kanaleve të tjera zyrtare, është e mundur gjetja efektive e riskut në kohën e duhur dhe shmangia e cënueshmërisë së OJF-ve në lidhje me pastrimin e parave dhe abuzimit me financimin e terrorizmin.
- Nuk ka rivlerësime periodike të sektorit të OJF që synojnë rishikimin e informacionit mbi cënueshmërinë e mundshme të sektorit ndaj pastrimit të parave dhe aktiviteteve

[28] Neni 12 i Ligjit nr. 9917 / 2008, i ndryshuar ('Ligji për LPP').

[29] <http://www.kkk.gov.al/foto/uploads/File/SKK%20per%20OJF/SKK%20per%20OJF.pdf>

[30] http://www.kkk.gov.al/foto/uploads/File/Udhezuesi%20per%20raportin%20e%20performances_publicuar.pdf

terroriste për të siguruar zbatimin efektiv të masave.

Rekomandimet

- Duhet të miratohen kritere të qarta për vlerësimin e riskut dhe metodologjia specifike e bazuar në risk, e zbatueshme për sektorin e OJF-ve dhe në përputhje me Rekomandimet e FATF që synojnë të shmangin abuzimin me pushtetin e ushtruar mbi OJF-të. Një qasje e bazuar në risk duhet të zbatohet mbi OJF-të informale të cilat mund të jenë në risk për përfshirje në pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit.
- Vlerësimi periodik i risqeve të sektorit të OJF-ve për të identifikuar cënueshmërinë e mundshme ndaj pastrimit të parave dhe aktiviteteve terroriste duhet të planifikohet dhe zbatohet nga autoriteti shtetëror, në përputhje me rekomandimet e FATF.

2. Shtrirje e qëndrueshme në lidhje me çështjet e financimit të terrorizmit

(a) Vendet duhet të kenë politika të qarta për të promovuar përgjegjshmërinë, integritetin dhe besimin e publikut në administrimin dhe menaxhimin e OJF-ve.

Në Korrik 2019, Qeveria Shqiptare miratoi Udhërrëfyesin për Politikën e Qeverisë drejt një Mjedisi Mundësues për Zhvillimin e Shoqërisë Civile 2019-2023^[31]. Udhërrëfyesi i rishikuar paraqet një seri veprimesh dhe masash konkrete në një larmi fushash të ndërlidhura dhe plotësuese të politikave, si: kuadri ligjor me fokus në përmirësimin e çështjes së regjistrimit, një kuadër i përforcuar institucional për punën e OJF-ve, mekanizma më të qartë dhe më transparentë të financimit publik për programet e OJF-ve, përfshirja gjithëpërfshirëse e OJF-ve në ofrimin e shërbimeve sociale në nivel kombëtar dhe vendor sipas standardeve, konsultimet e rregullta me OJF-të në hartimin e ligjeve të reja, politikë e favorshme tatimore për OJF-të, kuadër ligjor fiskal dhe institucional më i favorshëm për promovimin e vullnetarizmit dhe mjedis mundësues për promovimin e filantropisë. Udhërrëfyesi njihet nevojën për të ndryshuar ligjin aktual mbi regjistrimin e OJF-ve për të futur një procedurë më të thjeshtë dhe më efikase të regjistrimit për OJF-të, dhe nevojën për të parashikuar në ligj krijimin e një Regjistri Elektronik të OJF-ve, dhe për të pasur një trajtim të duhur dhe të qartë fiskal të OJF-ve; këto janë dy zhvillimet kryesore të pritshme për të mbështetur funksionimin e OJF-ve.

Më tej, Ligji për OJF-të parashikon rregulla specifike në lidhje me menaxhimin dhe administrimin e OJF-ve dhe legjislacioni tatimor parashikon disa kërkesa mbi llogaridhënien në lidhje me pajtueshmërinë fiskale.

Ligji PPP^[32] synon të përmbushë rekomandimet e MONEYVAL në lidhje me transparencën dhe pronësinë, kujdesin e duhur ndaj klientit, mbështetjen tek pala e tretë, personin e ekspozuar politikisht, vlerësimi dhe qasja e riskut duke përdorur transferimin e riskut, kontrollin e brendshëm të degëve dhe filialeve të huaja, konfidencialitetin dhe mosdeklarimin, mbajtjen e të dhënave dhe vendet me risk të lartë.

Neni 20 'Organizatave jofitimprurëse' i Ligjit PPP parashikon që çdo autoritet që regjistron, licenson ose mbikëqyr veprimtarinë e organizatave jofitimprurëse duhet të raportojë menjëherë tek autoriteti përgjegjës për çdo dyshim, informacion ose të dhënë në lidhje me pastrimin e parave apo financimin e terrorizmit.

[31] Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 539 datë 25.07.2019 "Për miratimin e udhërrëfyesit për Politikën e Qeverisë drejt një Mjedisi Mundësues për Zhvillimin e Shoqërisë Civile 2019-2023"

[32] <http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/07/Law-9917-2008-amended-by-law-no.33-2019.pdf>

Gjetjet

- Janë bërë përpjekje legislative për të patur politika të qarta për të promovuar llogaridhënien, integritetin dhe besimin e publikut në administrimin dhe menaxhimin e OJF-ve në Shqipëri. Janë bërë përpjekje në lidhje me mbikëqyrjen ose monitorimin e bazuar në risk, hetimin efektiv dhe mbledhjen e informacionit dhe mekanizmat efektivë për bashkëpunim ndërkombëtar. Megjithatë, nuk ka tregues për një shtrirje të qëndrueshme.

Rekomandimet

- Përveç domosdoshmërisë për përmirësimin e gjetjeve të sipërpërmendura, garancitë për transparencë duhet të forcohen. Rregullat dhe standartet që forcojnë integritetin e OJF-ve, sjelljen etike, administrimin e matur dhe menaxhimin e fondeve duhet të rishikohet kujdesshëm përmes pjesëmarrjes së qenësishme të OJF-ve, për të rritur transparencën dhe për të forcuar besimin e publikut ndaj sektorit.

(b) Vendet duhet të inkurajojnë dhe të ndërmarrin programe arsimore dhe edukative për të rritur dhe thelluar ndërgjegjësimin ndërmjet OJF-ve, si dhe komunitetit të donatorëve në lidhje me cënueshmërinë e mundshme të OJF-ve ndaj abuzimit të financimit të terrorizmit dhe risqeve të financimit të terrorizmit, dhe masat që OJF-të mund të marrin për të mbrojtur veten e tyre ndaj një abuzimi të tillë.

Sipas raportit vjetor të Autoritetit të PPP[33], gjatë vitit 2019, u organizuan disa trajnime në partneritet me DPT, si autoriteti që mbikëqyr operacionet e OJF-ve. Bazuar në informacionin e disponueshëm në faqen e internetit të Autoritetit të PPP, gjatë vitit 2020, u zhvilluan seanca trajnimi me subjekte që janë subjekt i Ligjit për PPP, por asnjë OJF nuk është trajnuar në këto aktivitete trajnuese.

Në vitin 2019, sektori jofitimprurës ka punuar për krijimin dhe promovimin e një mekanizmi të vetë-rregullimit që synon të rrisë standardin e funksionimit të OSHC-ve dhe transparencën e tyre bazuar në praktikën më të mira ndërkombëtare, të tilla si, Kodi i Standardeve për OSHC shqiptare. Ky Kod është strukturuar bazuar në 4 (katër) parime kryesore dhe 7 (shtatë) angazhime të përshtatura mbi dinamikën e zhvillimit të sektorit të OJF në Shqipëri. Ai synon të forcojë transparencën, llogaridhënien dhe rritjen e besimit të publikut tek OJF-të në Shqipëri. Të gjithë OJF-të mund të bëjnë një vetëvlerësim duke përdorur indikatorët për qëllimet e përmbushjes së zotimeve të Kodit.

[33] http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/RaporteVjetore/Raporti_vjetor_shqip_2019.pdf

Një platformë e dedikuar në internet po krijohet si një mjet informues dhe promovues për Kodin e Standardeve dhe aktivitetet përkatëse që synojnë rritjen e standardeve për organizatat e shoqërisë civile. Projektimi i platformës bazohet në shembuj të suksesshëm ndërkombëtarë, në veçanti, në aplikacionin e përdorur nga Standardi Global për Përgjegjësitë e OSHC-ve, RendirAPP.

Gjetjet

- Aktivitetet e trajnimit organizohen nga Autoriteti i PPP për personelin e DPT, dhe vetëm një aktivitet trajnues është organizuar nga Autoriteti i PPP për sektorin e OJF-ve (viti 2020). Në kuadër të vetë-rregullimit, sektori i OJF-ve ka rënë dakord mbi përmbajtjen e Kodit të Standardeve të zbatueshëm për OJF-të dhe po krijon një platformë si një mjet informues dhe promovues për Kodin e Standardeve dhe aktivitetet përkatëse që synojnë rritjen e standardeve të sjelljes për organizatat e shoqërisë civile.

Rekomandimet

- Nevojitet më shumë transparencë nga autoritetet që zbatojnë legjislacionin mbi OJF-të dhe legjislacionin ndërsektorial që rregullon pastrimin e parave dhe luftën kundër financimit të terrorizmit. Duhet të hartohen dhe shpërndahen programe arsimore dhe edukative për të rritur dhe thelluar ndërgjegjësimin ndërmjet OJF-ve, si dhe komunitetit të donatorëve në lidhje me cënueshmëritë e mundshme të OJF-ve ndaj abuzimit të financimit të terrorizmit dhe risqeve të financimit të terrorizmit.

(c) Vendet duhet të punojnë me OJF-të për të zhvilluar dhe përmirësuar praktikat më të mira për të adresuar risqet dhe cënueshmëritë e financimit të terrorizmit dhe, në këtë mënyrë, t'i mbrojnë ato nga abuzimi i financimit të terrorizmit.

Në vitin 2020, Autoriteti PPP publikoi “Tipologjinë e terrorizmit dhe pastrimit të parave përmes organizatave jofitimprurëse”[34]. Ky botim bazohet në tipologjitë ndërkombëtare që ilustrojnë raste të përfshirjes së OJF-ve në aktivitete të lidhura me pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit dhe synon të rrisë ndërgjegjësimin e OJF-ve shqiptare në lidhje me këtë çështje.

Sidoqoftë, deri më sot nuk ka asnjë publikim të disponueshëm mbi praktikat më të mira të zhvilluara në bashkëpunim me OJF-të për të adresuar risqet dhe cënueshmëritë ndaj financimit të terrorizmit, dhe, në këtë mënyrë, të mbrohen OJF-të nga abuzimi me financimin e terrorizmit.

[34] <https://fiiu.gov.al/wp-content/uploads/2020/12/Tipologji-te-PPP-FT-per-OJF.pdf>

Gjetjet

- Ishte e vështirë të identifikohesh ndonjë aktivitet i nisur nga autoritetet shtetërore me synimin për të punuar me OJF-të për të zhvilluar dhe përmbushur praktikën më të mira për të adresuar risqet dhe cënueshmëritë e financimit të terrorizmit, dhe, në këtë mënyrë, të mbrohen OJF-të nga abuzimi i financimit të terrorizmit.

Rekomandimet

- Programet efektive duhet të zbatohen për të plotësuar inventarin e praktikave më të mira përkatëse dhe publikimin e tyre. Duhet të hartohen dhe zbatohen programe edukuese për të ngritur dhe rritur ndërgjegjësimin e OJF-ve dhe komunitetit të donatorëve rreth cënueshmërisë së mundshme të OJF-ve ndaj risqeve të abuzimit terrorist dhe financimit të terrorizmit.

(d) Shtetet duhet të inkurajojnë OJF-të të kryejnë transaksione përmes kanaleve të rregullta financiare, kurdo që të jetë e mundur, duke mbajtur parasysh kapacitetet e ndryshme të sektorëve financiarë në vende të ndryshme dhe fushave të ndryshme të problematikave urgjente bamirëse dhe humanitare.

Ligji nr.9920, datë 19.05.2008 "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar (Ligji për Procedurat Tatimore)[35], detyron organizatat jofitimprurëse, ashtu si çdo person tjetër juridik, të kenë një llogari bankare dhe ta deklarojnë atë tek autoritetet tatimore[36]. Për OJF-të e sapokrijtura, rregulli është që ato duhet të hapin një llogari bankare brenda 20 ditësh duke filluar nga dita e regjistrimit ligjor (neni 59 (1/3) i Ligjit për Procedurat Tatimore). Më tej, dispozitat ligjore parashikojnë një afat për hapjen e llogarisë bankare nga OJF-të (deri më 26 tetor 2019)[37]. Në rastet kur një OJF nuk i përmbahet këtij detyrimi ligjor, ligji përcakton sanksione në formën e gjobave (neni 120 i Ligjit nr.9920/2008).

Për më tepër, Ligji për PPP parashikon kufijtë për vlerat monetare hyrëse ose dalëse apo të sendeve me vlerë përmes kufirit doganor pa deklaram: shumat në të holla deri në 10.000 Euro (ose shkëmbimi i saj në monedha të tjera) apo çdo instrument tjetër financiar, gurë të çmuar ose metale, objekte me vlerë të veçantë ose antike, duhet të deklarohet në hyrje të territorit të Republikës së Shqipërisë. Çdo person duhet të deklarojë qëllimin për transportimin e vlerave ose objekteve të tilla dhe duhet t'i shoqërojë ato me dokumentet përkatëse justifikuese (neni 17/1 "Deklarata në kufirin doganor"[38]).

E rëndësishme është të thuhet se sipas Ligjit të Procedurave Tatimore (neni 59, paragrafi 1) [39], transaksionet në para nuk lejohen, përveç nëse ato janë deri në shumën prej 150 000 lekë.

[35] <https://qzb.gov.al/previeë/18d5cd2e-41ac-4ab9-b176-94c3965ab469/cons/20200925>

[36] Ligji nr. 31 / 2019 (botuar në Fletoren Zyrtare nr.99, datë 10.07.2019) për ndryshimin e Ligjit Nr. 9920: Neni 59/1/2.

[37] Ligji nr. 31 / 2019 (botuar në Fletoren Zyrtare nr.99, datë 10.07.2019) për ndryshimin e Ligjit Nr. 9920: Dispozitat kalimtare.

[38] Shtuar me Ligjin nr. 33 / 2019, datë 17.6.2019.

[39] Ligji nr. 9920 datë 19.05.2008 "Për Procedurat Tatimore", i ndryshuar, (neni 59 paragrafi 1): " Tatimpaguesit, persona fizikë apo juridikë, tregtarë, nuk mund të kryejnë ndërmjet tyre transaksione shitjeje ose blerjeje me para në dorë, kur vlera e transaksionit është më e madhe se 150 000 lekë."

Sidoqoftë, këto transaksione duhet të dokumentohen me faturën përkatëse tatimore, nëse është e zbatueshme. Për OJF-të që kryejnë veprimtari ekonomike, është e zbatueshme edhe kërkesa e përcaktuar në pikën 55.1 të Udhëzimit të Ministrit të Financave Nr. 24 datë 2.09.2008 "Për Procedurat Tatimore", i ndryshuar, i cili parashikon që tatimpaguesit duhet të përdorin sistemin fiskal përmes makinerive fiskale për të lëshuar kupona tatimorë, për çdo transaksion që nuk kryhet përmes sistemit bankar ose përmes institucioneve financiare jobanka. Ligji Nr. 87/2019 datë 18.12.2019 "Për faturën dhe sistemin e monitorimit të qarkullimit" plotëson kuadrin ligjor në lidhje me dokumentacionin e çdo transaksioni dhe pagese, pavarësisht nëse ajo kryhet përmes sistemit bankar, sistemeve financiare jobanka ose pagesave të parave 'cash'. Secila nga kërkesat e mësipërme ligjore shoqërohet me sanksionet përkatëse të zbatueshme.

Kohët e fundit, Shqipëria ka miratuar Ligjin nr.154/2020 "Për Regjistrin Qëndror të Llogarive Bankare". Ai përqendrohet në sistemin financiar shqiptar dhe institucionet e tij (institucione bankare dhe jobanka); çdo llogari bankare e hapur nga persona fizikë ose juridikë i njoftohet Regjistrin Qëndror, i cili administrohet nga DPT. Autoriteti i PPP do të ketë akses të plotë në këtë Regjistër dhe institucionet e tjera të interesuara shtetërore do të kenë një akses të kufizuar e të kontrolluar. Ndër të tjera, ky ligj synon krijimin e kushteve të përshtatshme për parandalimin e përdorimit të sistemit financiar shqiptar për pastrimin e parave dhe produkteve që rrjedhin nga veprimtaria kriminale, për parandalimin e financimit të terrorizmit dhe për lehtësimin e procedurave të mbledhjes së detyrimeve fiskale në nivel qendror dhe vendor. Në tetor 2020, OSHC-të u njohën me këtë ligj i cili ka një ndikim të caktuar në sektorin e OJF-ve. Një opinion publik mbi projektligjin dhe ndikimin e tij në sektorin e OJF-ve u përgatit dhe iu dërgua Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë me qëllim përmirësimin e cilësisë së projektligjit. Në mënyrë të veçantë, u rekomandua që Regjistri të mbahej nga BSH dhe jo nga autoritetet tatimore, aksesin në regjistër i autoriteteve (të tilla si, Autoriteti i PPP dhe Byroja e Inteligjencës Kombëtare) duhet të garantojë të drejtat përkatëse kushtetuese, etj. Gjatë miratimit, u identifikua se vetëm një pjesë e vogël e rekomandimeve ishte reflektuar në ligj. Rekomandime të rëndësishme në lidhje me autoritetin që administron regjistrin, të drejtat e institucioneve të interesuara për të marrë informacion nga regjistri, etj., nuk u morën në konsideratë. Mbajtja dhe administrimi i regjistrin nga një organ ekzekutiv (DPT) dhe e drejta e organit për tu ofruar informacion institucioneve të tjera të interesuara pa konfirmim paraprak nga Gjykata janë çështjet më problematike në ligj.

Lidhur me organizatat humanitare, Ligji Nr. 7892, datë 21.12.1994 "Për sponsorizimin"[40], i ndryshuar, rregullon mbështetjen me ndihmë financiare dhe materiale të veprimtarive shoqërore dhe publike që përfshijnë veprimtari humanitare, kulturore, artistike, etj. Ligji për OJF-të përfshin konceptin humanitar në përkufizimin e "veprimtarisë në të mirë dhe interes të publikut" (neni 2, pika 6). Më tej, Ligji Nr. 9739, datë 21.5.2007 "Për transfuzionin e gjakut në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar[41] përmban dispozita ligjore në lidhje me organizatat humanitare (neni 13 dhe neni 13/1). Kodi Doganor ka disa rregulla kur bëhet fjalë për përjashtimin e importit të mallrave, etj., nga organizatat e angazhuara në veprimtari

[40] Ndryshuar me Ligjin nr. 9807, datë 20.09.2007

[41] Ndryshuar me Ligjin nr. 10141, datë 15.5.2009

humanitare. Sidoqoftë, legjislacioni ekzistues shqiptar nuk përmban ndonjë përkufizim specifik ligjor të detajuar në lidhje me organizatat 'humanitare', përveç përkufizimeve në lidhje me aktivitetet humanitare, etj., të përcaktuara në tekstin e konventave të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

Gjetjet

- Legjislacioni ekzistues përkatës inkurajon OJF të kryejnë transaksione përmes kanaleve të rregulluara financiare, duke marrë parasysh zhvillimin e sektorit bankar në Shqipëri, shkallën e formalizimit të ekonomisë Shqiptare dhe fushat e ndryshme të nevojave të OJF-ve dhe kërkesës për fonde.

Rekomandimet

- Pavarësisht nga rregullat ekzistuese që parashikojnë një sjellje të zyrtarizuar financiare, përfshirë dhe sektorin e OJF-ve, mbetet e domosdoshme të ndërhyhet në sektorin dhe të evidentohen pasojat për shkeljen e rregulloreve të tilla. Sanksionet duhet të jenë të qarta dhe sektori i OJF-ve duhet të mirë informohet në mënyrë që të shmangë sjelljet e paligjshme. Kjo është veçanërisht e rëndësishme për atë pjesë të sektorit që ka pak mundësi këshillimi për çështjet ligjore.

3. Mbikëqyrja ose monitorimi i bazuar në risk i OJF-ve

Vendet duhet të ndërmarrin hapa për të promovuar mbikëqyrje ose monitorim efektiv, të tillë që të mund të demonstrojnë se masat e bazuara në risk zbatohen për OJF-të në risk nga abuzimi i financimit të terrorizmit. Më poshtë janë disa shembuj të masave që mund të zbatohen për OJF-të, tërësisht ose pjesërisht, në varësi të risqeve të identifikuara:

[41]Amended by Law no.9807, dated 20.09.2007

[42]Amended by Law no.10141, dated 15.5.2009.

(a) OJF-ve mund t'u kërkohet të licencohen ose regjistrohen. Ky informacion duhet të jetë i disponueshëm për autoritetet kompetente dhe të jetë gjithashtu i disponueshëm për publikun.

Siç u tha më lart, OJF-ve në Shqipëri u kërkohet të regjistrohen në Regjistrin e OJF-ve në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë. Pasi të kenë fituar personalitetin juridik, OJF-të duhet të regjistrohen në Drejtorinë Rajonale Tatimore përkatëse (DRT) për qëllime të tatim/taksave. Në varësi të fushës së veprimtarisë së OJF-së, në bazë të ligjeve përkatëse në fuqi për aktivitete specifike (të tilla si, për shërbimet sociale dhe trajnimet e arsimit profesional, etj.), OJF-ve u kërkohet të marrin licensën përkatëse.

Regjistrimi i OJF-së dëshmohet përmes informacionit që gjendet në Regjistrin e OJF-ve, pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, por nuk është publik. Më tej, informacioni në lidhje me licensimin e OJF-ve nuk është i aksesueshëm nga publiku. Sidoqoftë, informacioni rreth regjistrimit të OJF-ve dhe licensimit të tyre mund të merret bazuar në ligjin për të drejtën e informimit mbi dokumentet zyrtare[42].

Gjetjet

- OJF-ve u kërkohet të regjistrohen, dhe për ofrimin e disa shërbimeve specifike u kërkohet të pajisen me licensë. Informacioni në lidhje me regjistrimin dhe licensimin e OJF-ve ende nuk është i aksesueshëm nga publiku.

Rekomandimet

- E drejta e individëve për të krijuar një OJF nuk duhet të kufizohet nga detyrimet për t'u regjistruar, apo të paturit një licensë për të vepruar. Legjislacioni duhet të jetë shumë i qartë dhe i saktë për rastet e nevojës së regjistrimit ose licensimit të OJF-ve. Informacioni në lidhje me OJF e regjistruara dhe të licensuara duhet të jetë publik në përputhje me kërkesat për mbrojtjen e të dhënave, privatësinë, lirinë e organizimit dhe çështje të tjera të rëndësishme. Informacioni duhet të sigurohet deri në masën ku nuk i vë padrejtësisht OJF-të në shënjestër të kritikave që mund të vijnë nga autoritetet publike dhe nga faktorë të tjerë politikë dhe dëmtoes pasi kjo mund të krijojë efekte negative në veprimtarinë e OJF.

(b) OJF-ve mund t'u kërkohet të mbajnë informacion mbi: (1) qëllimin dhe objektivat e aktiviteteve të tyre të deklaruar; dhe (2) identitetin e personit (personave) të cilët zotërojnë, kontrollojnë ose drejtojnë aktivitetet e tyre, përfshirë zyrtarët e lartë, anëtarët e bordit dhe administruesit e besuar, krijuesit e trustit. Ky informacion mund të publikohet ose drejtpërdrejt nga OJF-të ose përmes autoriteteve përkatëse.

Sipas Ligjit për OJF-të dhe Ligjit për Regjistrimin e OJF-ve, informacioni i mbajtur në Regjistrin e OJF-ve përfshin: emri i OJF-së; adresa e selisë; adresa e degëve ose zyrës përfaqësuese (sipas rastit); qëllimi dhe fusha e veprimtarisë dhe ndryshimet përkatëse; vlera dhe lloji i pasurisë i fondit themelues; detaje, të tilla si emri, vendi dhe data e lindjes të anëtarëve të organeve drejtuese si dhe të likuiduesit; data kur statutet e OJF-së janë miratuar dhe nënshkruar nga themeluesit; dispozitat e akteve nënligjore të OJF-së që specifikojnë kohëzgjatjen e veprimtarisë së OJF-së; kompetencat e organeve drejtuese të OJF-së dhe të likuiduesit për të përfaqësuar OJF-në, si dhe ndryshimet përkatëse në këto kompetenca; ndryshimet në anëtarësinë e organeve të menaxhimit si dhe të likuiduesit; emri, vendi dhe data e lindjes së themeluesve; vlera e aseteve që kontribuoi secili themelues (nëse ka); çdo ndryshim i statutit të OJF-së; data kur fondacioni filloi veprimtarinë e tij; data kur janë hapur procedurat e likuidimit; dhe data e shpërbërjes, bashkimit ose ndarjes së OJF-së (neni 31 i Ligjit për Regjistrimin e OJF).

Më tej, Ligji nr.1212/20 "Për Regjistrin e Pronarëve Përfitues" ("Ligji RPP") dhe aktet nënligjore që përcaktojnë qartë pronësinë përfituese, përshkruajnë kërkesat e raportimit të personave juridikë në regjistër dhe rregullat dhe procedurat për regjistrin si dhe bazën legjislative të nevojshme për një regjistër efektiv të pronarëve përfitues. Zbatimi i këtij regjistri do të përbëhet nga një bazë të dhënash elektronike e mbajtur nga Qendra Kombëtare e Biznesit (QKB). Ligji RPP përmbush një nga rekomandimet e MONEYVAL. Ky ligj rregullon përkufizimin e pronarëve përfitues; subjektet e detyrueshme të cilat duhet të regjistrojnë pronarët përfitues; krijimin, funksionimin dhe administrimin e Regjistrit të Pronarëve Përfitues; procedurën dhe mënyrën e regjistrimit dhe ruajtjes së të dhënave të regjistruara të pronarëve përfitues, si dhe sanksionet në rast të mosregjistrimit të pronarëve përfitues (neni 1). Regjistri do të krijohet dhe menaxhohet nga Qendra Kombëtare e Biznesit (QKB) (neni 4) dhe do të jetë i aksesueshëm vetëm nga personat e autorizuar për të përfaqësuar njësinë raportuese dhe nga autoritetet shtetërore kompetente. Çdo person që dëshiron të marrë informacion që nuk është lirisht i aksesueshëm nga publiku nga regjistri, mund ta bëjë këtë vetëm nëse është në gjendje të provojë se ka një interes të ligjshëm në marrjen e këtij informacioni (neni 7(4)). Në rastin e një OJF-je, pronar përfitues do të konsiderohet çdo individ që ka në pronësi aksionet ose kontrollon i fundit njësinë ekonomike, dhe/ose individin nën emrin e të cilit po kryhet një transaksion ose aktivitet, përfshirë personin

themelues ose përfaqësuesin ligjor ose individin që ushtron kontrollin e fundit efektiv në administrimin dhe mbikëqyrjen e OJF-së (fondacionet, shoqatat, qendrat, degët e OJF) (Neni 3(1) (1.1.2) i Ligjit RPP). Kontrolli i fundit efektiv përcaktohet si një marrëdhënie në të cilën (a) një person përcakton vendimet e marra nga OJF-ja; (b) kontrollin në çdo lloj mënyre zgjedhjen, emërimin, shkarkimin e shumicës së organeve vendimmarrëse dhe ekzekutive të OJF-së (neni 3(1) (1.1.2) i Ligjit RPP). Të dhënat e përgjithshme për subjektin e raportimit, të cilat janë të shënuara në Regjistrin e OJF-ve, do të transferohen automatikisht në Regjistrin e Pronarëve Përfitues (Neni 4 (6) i Ligjit RPP).

Të gjitha OSHC-të duhet të regjistrojnë pronarët e tyre përfitues. Vihet re që terminologjia dhe konceptet e përdorura në ligj nuk marrin në konsideratë dhe nuk pasqyrojnë natyrën dhe karakteristikat e OJF-ve. Si rezultat, gjatë procesit të regjistrimit, OSHC-të janë përballur me shumë vështirësi dhe probleme me zbatimin e ligjit. Disa nga OJF-të janë detyruar të ndryshojnë / reformojnë Bordin e tyre të Drejtorëve me anëtarë të rinj, pasi disa nga anëtarët ekzistues nuk ishin të gatshëm të regjistroheshin si "pronarë përfitues" (sipas Ligjit RPP, pronar përfitues është organi i fundit i vendimmarrjes), ose kanë regjistruar Drejtorin Ekzekutiv, i cili nuk është i duhuri / i saktë sipas Ligjit për OJF-të pasi nuk është organi i fundit vendimmarrës.

Gjetjet

- Nga këndvështrimi ligjor, OJF-ve u kërkohet të mbajnë informacion në lidhje me fushën dhe objektivat e veprimtarisë së tyre; këto informacione depozitohen në Regjistrin e OJF-ve i cili nuk është publik. Gjithashtu, kërkohet të deklarohet identiteti i personit (personave) i cili zotëron, kontrollon ose drejton aktivitetet, anëtarët e bordit dhe krijuesit e trustit; këto të dhëna të fundit do të regjistrohen dhe do të bëhen publike deri në fund të muajt Qershor 2021 bazuar në legjislacionin nënligjor të miratuar në zbatim të Ligjit nr.1212/20 "Për Regjistrin e Pronarëve Përfitues".

Rekomandimet

- Procesi i bërjes publike do të rrisë transparencën, por duhet të drejtohet nga parimet dhe detyrimet shtetërore për mbrojtjen e të dhënave, privatësinë, lirinë e organizimit dhe çështje të tjera të rëndësishme.

(c) OJF-ve mund t'u kërkohej të publikojnë pasqyra financiare vjetore që paraqesin një ndarje të hollësishme të të ardhurave dhe shpenzimeve.

Detyrimi i OJF-ve për të përgatitur dhe publikuar pasqyra financiare vjetore që ofrojnë ndarje të hollësishme të të ardhurave dhe shpenzimeve rregullohet, në përputhje me legjislacionin në fuqi. Ligji për Tatimin mbi të Ardhurat (neni 19, paragrafi i fundit) parashikon shprehimisht se të gjithë subjektet që përjashtohen nga tatimi mbi fitimin, pavarësisht nga ky përjashtim, janë të detyruar të paraqesin pranë organeve tatimore deklaratën tatimore dhe bilancin vjetor, brenda të njëjtit afat si dhe tatimpaguesit që janë subjekt i tatimit mbi fitimin.

Më tej, detyrimi për përgatitjen dhe dorëzimin e pasqyrave financiare përcaktohet në Ligjin 25/2018 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare", të ndryshuar. OJF-të si çdo njësi tjetër duhet të përgatisin dhe paraqesin tek autoritetet përkatëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas Standardit Kombëtar të Kontabilitetit (SKK) ose Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (SNK), siç parashikohet.

Bordi drejtues (organi vendimmarrës) i OJF-së duhet të miratojë pasqyrat financiare, të cilat duhet të ofrojnë informacion të detajuar mbi burimet financiare dhe materiale, përdorimin e tyre dhe asetet e OJF-së (Ligji nr.92/2013 për ndryshimin e Ligjit nr.8788/2001 (Ligji i OJF-ve), i ndryshuar^[43], neni 20, pika (ç)). Më tej, detyrimi për miratimin e pasqyrave financiare përcaktohet në Ligjin nr.25/2018 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare", i ndryshuar (neni 23).

Gjetjet

- Në bazë të legjislacionit në fuqi, OJF-ve u kërkohej të përgatisin dhe dorëzojnë bilancin vjetor dhe pasqyrat financiare që paraqesin një ndarje të hollësishme të të ardhurave dhe shpenzimeve.

Rekomandimet

- Kërkesat ekzistuese të raportimit dhe mbikëqyrjes duhet të shqyrtohen me qëllim që të mundësohet mbrojtja e duhur e të drejtave të tatimpaguesve.

[43] Ndryshuar për herë të parë me Ligjin nr. 9814/2007.

(d) OJF-ve mund t'u kërkohej të ushtrojnë kontrollet e duhura për të siguruar që të gjitha fondet llogariten plotësisht dhe shpenzohen në një mënyrë e cila është në përputhje me qëllimin dhe objektivat e aktiviteteve të deklaruara të OJF-së.

Ligji nr.8788, datë 07.05.2001 "Për Organizatat Jofitimprurëse", i ndryshuar, parashikon që OJF-të duhet të ushtrojnë veprimtarinë e tyre në përputhje me fushën e veprimtarisë, siç përcaktohet në aktet nënligjore të legjislacionit përkatës për OJF-të.

Më tej, Ligji i OJF-ve forcon rolin e bordit për të parandaluar që burimet e organizatës të përdoren për të financuar terrorizmin. Bordi ka përgjegjësinë të mbikëqyrë veprimtarinë e organizatës dhe pritet të punojë ngushtë dhe të komunikojë intensivisht me organin ekzekutiv përkatës të OJF-së, për t'u siguruar që organizata të funksionojë në përputhje me legjislacionin përkatës për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit.

Detyrimi i OJF-ve për të pasqyruar të gjitha fondet dhe përgjegjësia e organit vendimmarrës të OJF-së përcaktohet gjithashtu në Ligjin nr.25/2018 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare", i ndryshuar.

Sipas ligjit nr.8788/2001 (neni 20 (ç)), bordi mbikëqyrës i OJF-së duhet të miratojë pasqyrat financiare, të cilat duhet të sigurojnë informacion të detajuar mbi burimet financiare dhe materiale, përdorimin e tyre dhe asetet e OJF-së.

Për më tepër, legjislacioni tatimor i zbatueshëm për OJF-të, u kërkon dhe i udhëzon të kryejnë dhe dëshmojnë se veprimtaria e tyre zhvillohet siç parashikohet në aktet nënligjore përkatëse të tyre, përndryshe, OJF-të, në rrethana specifike mund të jenë subjekt i tatimeve/taksave specifike (për shembull, subjekt i tatimit mbi fitimin, etj.).

Gjetjet

- Sipas ligjeve ekzistues, OJF u kërkohej të ushtrojnë kontrollet e duhura për tu siguruar që të gjitha fondet pasqyrohen plotësisht dhe shpenzohen në një mënyrë që është në përputhje me qëllimin dhe objektivat e aktiviteteve të deklaruara të OJF-së.

Rekomandimet

- Zbatimi i përshtatshëm i legjislacionit nga OJF-të dhe autoritetet shtetërore përgjegjëse për ushtrimin e kontrollit mbi OJF-të, siguron rritjen e përgjegjësisë së OJF-ve në shpërndarjen e fondeve në përputhje me misionin dhe qëllimin e tyre.

(e) OJF-ve mund t'u kërkohej të marrin masa të arsyeshme për të konfirmuar identitetin, të dhënat dhe qasjen ndaj përfituesve[29] dhe OJF-ve partnere dhe se ata nuk janë të përfshirë, dhe/ose përdorin fondet bamirëse për të mbështetur terroristët ose organizatat terroriste[30]. Sidoqoftë, nga OJF-të nuk duhet të kërkohej që të kryejnë verifikime të detajuara ndaj klientëve. Nga OJF-të mund të kërkohej që të marrin masa të arsyeshme për të dokumentuar identitetin e dhuruesve të tyre të rëndësishëm dhe për të respektuar konfidencialitetin e donatorëve. Objektivi përfundimtar i kësaj kërkesë është të parandalojë që fondet bamirëse të përdoren për të financuar dhe mbështetur terroristët dhe organizatat terroriste.

Siç u tha më lart, në Udhëzimin e Ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr.19/2019, OJF-të i nënshtrohen kontrollit periodik nga Drejtoria Rajonale e Tatimeve përkatëse, e cila kontrollon pasqyrat financiare dhe ushtron kontroll operacional. Ky autoritet kontrollon burimin e të ardhurave dhe transaksioneve monetare, në mënyrë që të vlerësojë nëse ato vijnë nga burime të ligjshme apo jo. Më e rëndësishmja, Udhëzimi nr.19/2019 përcakton 38 indikatorë të riskut të financimit të terrorizmit (shih Shtojcën 2 bashkëlidhur këtij Raporti).

Legjislacioni ekzistues i PPP udhëzon dhe kërkon që OJF-të të mos përfshihen dhe/ose të përdorin fondet bamirëse për të mbështetur terroristët ose organizatat terroriste. Siç u tha më lart, legjislacioni për PPP nuk i kualifikon OJF-të si subjekt i këtij ligji, përveç rasteve kur OJF-të kryejnë veprimtari specifike. OJF-ve nuk u kërkohej të tregojnë verifikim të detajuar të klientëve.

Më tej, legjislacioni për PPP parashikon sanksione specifike administrative për të zbatuar kërkesat përkatëse ligjore. Kodi Penal parashikon shprehimisht disa angazhime në lidhje me PPP dhe LFT që janë cilësuar si vepra penale. Këto pjesë të legjislacionit përdoren si bazë për të mbështetur respektivisht zbatimin dhe ekzekutimin e ligjit.

Përveç kësaj, rregulloret e zbatueshme të BSH përmbajnë dispozita specifike që synojnë të minimizojnë riskun që fondet e bamirësisë të përdoren për të mbështetur terroristët ose organizatat terroriste.

Ligji nr.60/2016 "Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve" (i njohur si "Ligji mbi bilbilfryrësit"), i cili është i zbatueshëm për OJF-të dhe për qëllime të praktikave anti-korrupsion dhe shmangien e konfliktit të interesit, është një garanci shtesë që siguron ushtrimin e veprimtarisë nga OJF-të në përputhje me ligjin, në mënyrë që OJF-të të mos përfshihen në veprimtari të paligjshme, përfshirë por pa u kufizuar, që OJF-të të mos i përdorin fondet e bamirësisë për të mbështetur terroristët ose organizatat terroriste.

Kodi Penal[44] ekzistues parashikon disa vepra penale në lidhje me financimin e terrorizmit (neni 230 - 231[45]) dhe nene në lidhje me pastrimin e parave (neni 287 'pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale').

Gjetjet

- OJF-ve u kërkohet të marrin masa të arsyeshme për të konfirmuar identitetin, të dhënat dhe gjendjen e mirë të përfituesve, dhe se ata nuk janë të përfshirë dhe/ose duke përdorur fonde bamirësie për të mbështetur terroristët ose organizatat terroriste. Nga OJF-të mund të kërkohet që të marrin masa të arsyeshme për të dokumentuar identitetin e dhuruesve të tyre të rëndësishëm dhe për të respektuar konfidencialitetin e dhuruesve.

Rekomandimet

- Ndërsa mjetet e kontrollit janë shumë të rëndësishme për qëndrueshmërinë e sektorit të OJF-ve, besueshmërinë e tij dhe mbështetjen e besimit të publikut, është e domosdoshme që sistemi të mos lejojë keqpërdorimin e informacionit. Sektori është i çënueshëm nga risqe të ndryshme që vijnë nga sektori ose nga jashtë tij. Për më tepër, sistemi nuk duhet të vërë në dispozicion të palëve të tjera informacione të ndjeshme që u vihen në dispozicion autoriteteve fiskale nga OJF-të.

[44] Ligji nr. 7895 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar.

[45] Neni 230 - Veprimet me qëllime terroriste; Neni 230/a - Financimi i terrorizmit; Neni 230/b - Fshehja e fondeve dhe pasurive të tjera që financojnë terrorizmin; Neni 230/c - Dhënia e informacioneve nga persona që ushtrojnë funksione publike ose në ushtrim të detyrës a profesioni; Neni 230/ç - Kryerja e shërbimeve dhe veprimeve me persona të shpallur; Neni 231 - Rekrutimi i personave për kryerjen e veprimeve me qëllime terroriste ose të financimit të terrorizmit; Neni 232/a - Nxitja, thirrja publike dhe propaganda për kryerjen e veprimeve me qëllime terroriste; Neni 234/a - Organizatat terroriste

(f) OJF-ve mund t'u kërkohet të ruajnë, për një periudhë prej të paktën pesë vitesh, regjistra të transaksioneve vendore dhe ndërkombëtare që janë mjaftueshëm të detajuar për të verifikuar se fondet janë marrë dhe shpenzuar në përputhje me qëllimin dhe objektivat e organizatës dhe mund të kërkohet që këto t'i vihen në dispozicion autoriteteve kompetente mbi autoritetin përkatës. Kur është e përshtatshme, të dhënat e aktiviteteve bamirëse dhe veprimtarive financiare të OJF-ve mund të bëhen të disponueshme për publikun.

Ligji nr.9920, datë 19.05.2008 "Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar, parashikon që dokumentacioni fiskal duhet të mirëmbahet për të paktën pesë vjet nga fundi i vitit fiskal të cilit i përkasin dokumentet (neni 48 paragrafi 2) dhe se për qëllime të kontrollit tatimor parashkrimi është pesë vjet. Prandaj, tatimpaguesit, përfshirë OJF-të, duhet të ruajnë dokumentacionin dhe informacionin financiar dhe fiskal për të paktën pesë vjet.

Më tej, Ligji i Procedurave Tatimore parashikon sanksione specifike të zbatueshme për mosrespektimin e detyrimeve ligjore të mësipërme nga taksapaguesit, përfshirë OJF-të.

OJF-të janë të detyruara të mbajnë regjistra tatimorë dhe raporte kontabël të hartuara nga OJF-të për përdorimin e fondeve të donatorëve, si dhe pasqyrat financiare, që i nënshtrohen kontrollit nga autoritetet tatimore, si dhe nga Autoriteti i PPP, nëse gjykohet e nevojshme (Nenet 25 dhe 41 të Ligjit për OJF-të).

Gjetjet

- OJF-ve u kërkohet të ruajnë, për një periudhë prej të paktën pesë vjet, regjistra të transaksioneve vendore dhe ndërkombëtare. Informacioni duhet të jetë mjaft i detajuar për të verifikuar se fondet janë marrë dhe shpenzuar në një mënyrë e cila është në përputhje me qëllimin dhe objektivat e organizatës. Kërkohet që informacioni të vihet në dispozicion të autoriteteve kompetente.

4. Mbledhja dhe hetimi efektiv i informacionit

(a) Vendet duhet të sigurojnë bashkëpunim efektiv, koordinim dhe shkëmbim informacioni në masën e duhur ndërmjet të gjitha niveleve të autoriteteve të përshtatshme apo organizatave që zotërojnë informacion të rëndësishëm mbi OJF-të.

Ligji për Regjistrin e Llogarive Bankare siguron shkëmbimin e informacionit midis bankave dhe DPT. Ligji për Regjistrin e Pronarëve Përfitues kërkon bashkëpunimin, koordinimin dhe shkëmbimin e informacionit midis QKB-së dhe Autoritetit të PPP, etj. Udhëzimi 16/2009 dhe Udhëzimi 19/2019 parashikon shkëmbimin e informacionit midis DPT-së dhe Autoritetit të PPP. Ligji i Procedurave Tatimore parashikon shkëmbimin e informacionit ndërmjet regjistrit të OJF-ve dhe autoriteteve tatimore. Rregullorja e PPP së BSH kërkon ndarjen e informacionit midis bankave dhe Autoritetit të PPP. Pjesë të tjera të legjislacionit parashikojnë që Autoriteti i PPP, DPT dhe autoritetet hetimore duhet të kenë koordinim dhe shkëmbim informacioni për qëllime të hetimit penal dhe procedurave të mëtejshme penale.

Gjetjet

- Ligji për Regjistrin e Llogarive Bankare siguron shkëmbimin e informacionit midis bankave dhe DPT, dhe kërkon bashkëpunimin, koordinimin dhe shkëmbimin e informacionit ndërmjet QKB dhe Autoritetit të PPP, etj.

(b) Vendet duhet të kenë ekspertizë hetimore dhe aftësi për të shqyrtuar OJF-të e dyshuara ose të shfrytëzuara nga veprimtaritë terroriste apo që mbështesin aktivisht organizatat terroriste.

Autoriteti i PPP, autoritetet tatimore dhe autoritetet hetuese janë të pajisur me kompetencat e nevojshme ligjore për të hetuar OJF-të e dyshuara ose të shfrytëzuara nga veprimtaritë terroriste apo që mbështesin aktivisht organizatat terroriste. Lidhur me kapacitetet përkatëse njerëzore, ekspertizën dhe kompetencën e institucioneve të lartpërmendura, gjatë viteve të fundit janë bërë përpjekje për të rritur dhe forcuar kapacitetet përkatëse, megjithatë, asnjë nga këto institucione nuk ka trupa të specializuar që kuptojnë veprimtarinë e OJF-ve dhe veprimtarinë e tyre të përditshme.

Gjetjet

- Autoriteti PPP, autoritetet tatimore dhe autoritetet e zbatimit të ligjit janë të pajisura me kompetencat e nevojshme ligjore për të hetuar OJF-të e dyshuara ose të shfrytëzuara nga aktivitetin terroriste ose që mbështesin aktivisht organizatat terroriste.

Rekomandimet

- Duhet të bëhen përpjekje të mëtejshme për të forcuar kapacitetet njerëzore, ekspertizën dhe kompetencën e institucioneve shtetërore me trupa të specializuar që kuptojnë veprimtarinë e OJF-ve dhe veprimtarinë e tyre të përditshme.

(c) Shtetet duhet të sigurojnë që aksesin plotë në informacionin mbi administrimin dhe menaxhimin e një OJF-ve specifike (përfshirë informacionin financiar dhe programatik) mund të sigurohet gjatë një hetimi.

Nga pikëpamja ligjore, Kodi i Procedurës Penale, Ligji i Procedurave Tatimore, Udhëzimi i Ministrisë të Financave nr.16/2009 dhe Udhëzimi nr.19/2019, Vendimi i PPP së BSH nr.44, Ligji për Regjistrin e Pronarëve Përfitues, Ligji për Regjistrin e Llogarive Bankare dhe dispozitat e tjera përkatëse ekzistuese të legjislacionit shqiptar sigurojnë që aksesin plotë në informacionin mbi administrimin dhe menaxhimin e OJF specifike mund të merret gjatë hetimit. Megjithatë, është e rëndësishme të theksohet se nuk ka asnjë garanci proporcionale për mbrojtjen e OJF-ve nga çdo abuzim i mundshëm, përveç garancive të përgjithshme ligjore të parashikuara në Kushtetutën Shqiptare, Konventën Evropiane të të Drejtave të Njeriut dhe praktikën gjyqësore përkatëse, dhe dispozitat përkatëse të përcaktuara në Ligjin e OJF-ve.

Gjetjet

- Nga pikëpamja ligjore, legjislacioni ekzistues përkatës siguron që aksesin plotë në informacionin mbi administrimin dhe menaxhimin e një OJF-je të caktuar mund të merret gjatë hetimit.

Rekomandimet

- Duhet të miratohen garanci proporcionale për mbrojtjen e OJF-je nga çdo abuzim i mundshëm.

(d) Vendet duhet të krijojnë mekanizma të përshtatshëm për tu siguruar se, kur ekziston dyshimi ose ka baza të arsyeshme për të dyshuar se një OJF specifike: (1) është e përfshirë në abuzimin e financimit të terrorizmit dhe/ose është front për ngritjen e fondeve nga një organizatë terroriste; (2) po shfrytëzohet si një kanal për financimin e terrorizmit, duke përfshirë qëllimin e shmangies të masave të rrepta të ngrirjes së asetëve, ose formave të tjera të mbështetjes së terrorizmit; ose (3) është duke fshehur ose po abuzon me devijimin e paligjshëm të fondeve të destinuara për qëllime të ligjshme duke i përcjellë ato për përfitime të terroristëve ose organizatave terroriste, duhet që ky informacion të shpërndahet menjëherë me autoritetet përkatëse kompetente, në mënyrë që të marrin masa parandaluese ose hetimore.

Bazuar në legjislacionin në fuqi, mund të thuhet se Shqipëria ka krijuar mekanizmat e duhur ligjorë dhe institucionalë që sigurojnë se, kur ka dyshime të arsyeshme për të dyshuar se OJF specifike: (1) janë përfshirë në abuzimin e financimit të terrorizmit dhe/ose janë një fasadë për ngritjen e fondeve nga një organizatë terroriste; (2) po shfrytëzohen si një kanal për financimin e terrorizmit, duke përfshirë qëllimin e shmangies së masave të rrepta të ngrirjes së asetëve, ose formave të tjera të mbështetjes së terrorizmit; ose (3) është duke fshehur ose po abuzon me devijimin e paligjshëm të fondeve të destinuara për qëllime të ligjshme duke i përcjellë për përfitime të terroristëve ose organizatave terroriste duhet që informacioni të shpërndahet menjëherë me autoritetet kompetente përkatëse (Autoriteti PPP dhe autoritete të tjera hetimore) që synojnë respektivisht të marrin masa parandaluese ose hetuese.

Gjetjet

- Shqipëria tashmë ka krijuar mekanizmat e duhur për të siguruar se, kur ekziston dyshimi ose baza të arsyeshme dyshimi në lidhje me një OJF të veçantë, informacioni përkatës shpërndahet menjëherë me autoritetet kompetente përkatëse, në mënyrë që të ndër marrë masa parandaluese ose hetimore.

Rekomandimet

- Duhet bërë përpjekje të mëtejshme për të forcuar kapacitetet njerëzore dhe ekspertizën e autoriteteve përkatëse.

5. Kapaciteti efektiv për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me një OJF që ngjall shqetësim.

Në përputhje me rekomandimet për bashkëpunimin ndërkombëtar, shtetet duhet të identifikojnë pikat e duhura të kontaktit dhe procedurat për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me OJF specifike të dyshuara për financimin e terrorizmit ose përfshirje në forma të tjera të mbështetjes së terrorizmit.

Siç u tha më lart, nga këndvështrimi ligjor, legjislacioni për PPP dhe dispozitat e tjera ligjore të lidhura me të sigurojnë një bazë të besueshme ligjore për shmangien e përfshirjes së OJF-ve në pastrimin e parave të paligjshme dhe praktikën e financimit të terrorizmit. Njëkohësisht, ky legjislacion parashikon sanksione administrative për shkeljet përkatëse administrative. Për më tepër, Kodi Penal^[46] ekzistues parashikon disa vepra penale në lidhje me financimin e terrorizmit (neni 230 - 231^[47]) dhe nene në lidhje me pastrimin e parave (neni 287 - Pastrimi i të ardhurave nga vepra penale ose veprimtaria kriminale).

Nga pikëpamja institucionale, Autoriteti i PPP, autoritetet tatimore dhe autoritetet e zbatimit të ligjit janë të pajisura me kompetencat e nevojshme ligjore për të hetuar ato OJF të dyshuara ose të shfrytëzuara nga aktivitetet terroriste ose që mbështesin aktivisht organizatat terroriste.

Për më tepër, Shqipëria ka ratifikuar një numër traktatesh shumëkombëshe dhe dypalëshe që adresojnë çështjet e sigurisë në përgjithësi, të cilat mund të ndikojnë edhe në pastrimin e parave dhe financimin e çështjeve të terrorizmit. Në zbatim të dispozitave kushtetuese shqiptare, të drejtat dhe detyrimet e parashikuara në këto traktate janë pjesë e rendit juridik shqiptar, dhe si të tilla, ato janë drejtpërdrejt të zbatueshme.

Në një nivel shumëkombësh, veçanërisht, do të ishte me rëndësi të përmendim se Shqipëria është anëtare e Këshillit të Evropës (që nga viti 1995) dhe e Konventave të Këshillit të Evropës mbi Pastrimin e Parave, Kërkimin, Konfiskimin e të Ardhurave nga Krimi dhe mbi Financimin e Terrorizmit (Konventa e KE nr.188), Konventa e Këshillit të Evropës për Parandalimin e Terrorizmit (Konventa e KE nr.196) dhe Konventa Ndërkombëtare për parandalimin e Financimit të Terrorizmit. Në këto akte, OJF-të janë indirekt subjekt i masave për luftën kundër pastrimit të parave dhe terrorizmit^[48].

[46] Ligji nr. 7895 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar

[47] Neni 230 - Veprimet me qëllime terroriste; Neni 230/a - Financimi i terrorizmit; Neni 230/b - Fshehja e fondeve dhe pasurive të tjera që financojnë terrorizmin; Neni 230/c - Dhënia e informacioneve nga persona që ushtrojnë funksione publike ose në ushtrim të detyrës profesionale; Neni 230/ç - Kryerja e shërbimeve dhe veprimeve me persona të shpallur; Neni 231 - Rekrutimi i personave për kryerjen e veprimeve me qëllime terroriste ose të financimit të terrorizmit; Neni 232/a - Nxitja, thirrja publike dhe propaganda për kryerjen e veprimeve me qëllime terroriste; Neni 234/a - Organizatat terroriste

[48] Shih më tej Nenin 10 në të dy Konventat

Për më tepër, Shqipëria është një vend anëtar i Interpol dhe ka hyrë në marrëveshje bashkëpunimi me Europolin. Në kushtet e këtyre anëtarësimeve, Shqipëria mund të shkëmbejë informacione të veprimtarisë policore që prekin personat juridikë, përfshirë OJF-të.

Në një nivel dypalësh, Shqipëria ka nënshkruar marrëveshje të shumta të cilat sigurojnë çështjet e sigurisë dhe bashkëpunimit në procedurat penale, të cilat mund të ndikojnë në çështjet e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit.

Shqipëria vlerësohet nga Komiteti Moneyval për çështjet e parandalimit të pastrimit të parave. Ky komitet është një organ i përhershëm monitorimi i KiE për vlerësimin e pajtueshmërisë me standardet kryesore ndërkombëtare për të luftuar pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit dhe efektivitetin e zbatimit të tyre. Ky Komitet gjithashtu harton rekomandime për autoritetet kombëtare në lidhje me përmirësimet e nevojshme. Miratimi i legjislationit të mëtejshëm gjatë viteve të fundit tregon se Shqipëria po bën përpjekje për të përmbushur këto rekomandime dhe detyrimet ndërkombëtare përkatëse.

Gjetjet

- Nga këndvështrimi ligjor dhe institucional, Shqipëria ka potencial për kapacitet efektiv për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me një OJF të dyshimtë. Njëkohësisht, Shqipëria po identifikon procedurat dhe pikat e duhura të kontaktit dhe po punon për ndërtimin e kapaciteteve për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me OJF specifike të dyshuara për financimin e terrorizmit ose përfshirjen në forma të tjera të mbështetjes së terrorizmit.

Rekomandime

- Ekziston nevoja për të punuar më tej në ngritjen e kapaciteteve për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me OJF të veçanta të dyshuara për financimin e terrorizmit ose përfshirjen në forma të tjera të mbështetjes terroriste.

V. BURIMET PËR MBIKËQYRJEN, MONITORIMIN DHE HETIMIN

Shtetet duhet t'u sigurojnë autoritetetve të tyre respektive, të cilat janë përgjegjëse për mbikëqyrjen, monitorimin dhe hetimin në sektorin e OJF-ve, burime të përshtatshme financiare, njerëzore dhe teknike.

Në vijim të tre fushave të ndërhyrjes kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, më poshtë është përshkruar kuadri institucional, përfshirë autoritetet përkatëse, të cilat janë përgjegjëse për mbikëqyrjen, monitorimin dhe hetimin e sektorit të OJF-ve:

Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave[49] (këtu 'Autoriteti PPP'), parashikohet nga Ligji për PPP. Fusha e punës, roli, kompetencat, detyrimet dhe të drejtat e këtij institucioni kanë të bëjnë me monitorimin, shqyrtimin dhe raportimin e rasteve të PPP dhe LFT tek autoritetet hetimore[50].

Një strukturë tjetër e rëndësishme për masat parandaluese dhe që parashikohet në Ligjin për PPP nr.9917, datë 19.5.2008 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit", i ndryshuar, neni 18[51], është **Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve ('DPT')**, e cila duhet të identifikojë entitetet raportuese dhe t'i raportojë në të gjitha rastet Autoritetit PPP çdo tregues dyshimi, njoftimi apo të dhënë në lidhje me pastrimin e parave apo financimin e terrorizmit. Më tej, neni 4 i Udhëzimit nr.16/2009 "Masat parandaluese të marra nga autoritetet tatimore" parashikon detyrat e mëposhtme për DPT: Autoritetet tatimore zbatojnë kërkesat përkatëse të Ligjit për PPP. Autoritetet tatimore krijojnë **Njësine Qendrore** e cila është një sistem i centralizuar përgjegjës për grumbullimin dhe analizimin e të dhënave dhe që është përgjegjëse për identifikimin dhe mbledhjen e transaksioneve të dyshimta. Shefi i Njesisë Qendrore i raporton vetëm Drejtorit të DPT.

Udhëzimi nr.19/2019 parashikon kompetencat e DPT kundrejt Drejtorive Rajonale të Tatimeve (DRT) në lidhje me mbikëqyrjen e OJF-ve për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimin e terrorizmit. Konkretisht, kompetencat e DPT mund të përmbledhen si më poshtë: Neni 4 "Raportimi periodik në lidhje me OJF-të", *Drejtoritë Rajonale të Tatimeve të identifikojnë dhe raportojnë çdo gjashtë muaj në Njësine Qendrore në lidhje me OJF-të që veprojnë pa u regjistruar, OJF-të me status pasiv dhe OJF-të që nuk paraqesin deklarata tatimore, siç parashikohet nga ligji në fuqi. Njësia Qendrore i dërgon rastet e identifikuara Autoritetit të PPP, i cili kryen një analizë të thelluar. Nëse Autoriteti i PPP zotëron informacion shtesë në lidhje me rastet e identifikuara nga DPT, ai duhet ta dërgojë atë për*

[49] 'Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave'

[50] Neni 22 i Ligjit LPP

[51] Neni 18 "Raportimi i organeve tatimore" 1. Organet tatimore identifikojnë subjektet e tyre, sipas procedurave të parashikuara në nenin 4 të këtij ligji dhe i raportojnë autoritetit përgjegjës menjëherë dhe në çdo rast, jo më vonë se 72 orë pas regjistrimit të veprimit, për çdo dyshim, sinjalizim, njoftim ose të dhënë, që ka të bëjë me pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit. 2. Organet tatimore zbatojnë kërkesat e nenit 11 të këtij ligji.

ndjekje të mëtejshme në Njësine Qëndrore që pasi të trajtojë dhe analizojë më tej çështjen, bën referimin në organet administrative ose penale". Neni 7 "Kontrolli i pasqyrave financiare të OJF-ve" parashikon se Drejtoritë Rajonale të Tatimeve (DRT) ngarkojnë punonjës të specializuar dhe të trajnuar për shqyrtimin e pasqyrave financiare të OJF-ve, në varësi të numrit të OJF-ve të administruara, të cilët analizojnë në veçanti, por pa u kufizuar në: a) burimet e financimit të OJF-së; b) veprimtarinë ekonomike të OJF-së, nëse ajo zhvillon veprimtari ekonomike; c) përdorimin e fondeve dhe mënyrën e qarkullimit të tyre; d) pasuritë e OJF-së dhe burimi i krijimit të tyre. Drejtoritë Rajonale të Tatimeve informojnë Njësine Qëndrore në lidhje me OJF-të që nuk kanë dorëzuar pasqyra financiare. Për rastet e financimit që paraqesin risk bazuar në tipologjitë e paraqitura në Aneksin bashkëlidhur Udhëzimit nr.16/2009 dhe indikatorëve të Shtojcës 1 të Udhëzimit 19/2019, kërkohet kontroll i thelluar operacional nga DRT". Neni 9 "Raportimi i rasteve të dyshimta" parashikon që nëse DRT, gjatë punës së tyre në përputhje me procedurat e përcaktuara në këtë udhëzim, sipas tipologjisë dhe indikatorëve të miratuar, identifikojnë raste të financimit që paraqesin risk duhet t'i raportojnë rastet e dyshimta për pastrim parash ose financim të terrorizmit në Njësine Qëndrore të DPT. Njësia Qëndrore pasi vlerëson çështjen, e përcjell te Autoriteti i PPP për procedime të mëtejshme.

Autoritetet doganore janë gjithashtu ndër institucionet që duhet të marrin masa parandaluese mbi OJF-të në lidhje me PPP. PPP parashikon sa vijon: Neni 17 'Raportimi i autoriteteve doganore'[52] "1. Autoritetet doganore duhet t'i raportojnë menjëherë autoritetit përgjegjës çdo dyshim, informacion ose të dhënë, që kanë lidhje me pastrim parash ose financim terrorizmi, për veprimtaritë nën juridiksionin e tyre". Neni 17/1 'Deklarimet në kufi'[53], parashikon "1. Çdo person, i cili hyn në/ose largohet nga territori i Republikës së Shqipërisë, është i detyruar të deklarojë shumat në të holla, çdo lloj instrumenti të negociueshëm të mbajtësit, metalet ose gurët e çmuar, sendet me vlerë dhe objektet antike, duke filluar nga shuma 10 000 euro ose kundërvlerën e saj në monedha të tjera, qëllimin e mbajtjes së tyre, si dhe të paraqesë dokumente justifikuese përkatëse".[54]

Përveç kësaj, Agjencia Shtetërore e Kadastrës ka gjithashtu për detyrë të raportojë mbi transaksione të caktuara, siç parashikohet nga Ligji për PPP. Neni 19 'Raportimi i Agjencisë Shtetërore të Kadastrës' parashikon: "1. Agjencia Shtetërore e Kadastrës raporton regjistrimin e kontratës së tjetërsimit të pronës me një vlerë të barabartë ose më të madhe se 6 000 000 (gjashtë milionë) lekë ose kundërvlerën e saj në monedha të tjera të huaja. 2. Agjencia Shtetërore e Kadastrës raporton pranë autoritetit përgjegjës çdo dyshim, informacion ose të dhëna për pastrim parash apo financim terrorizmi për veprimtaritë nën juridiksionin e vet".

[52] Ndryshuar me Ligjin nr. 33/2019, datë 17.6.2019.

[53] Shtuar me Ligjin nr. 33/2019, datë 17.6.2019.

[54] 2. Detyrimin për deklarim të personave që hyjnë në/ose largohen nga territori i Republikës së Shqipërisë me çfarëdo lloji mjete transporti në rrugë tokësore, ajrore ose detare apo dhe nëpërmjet shërbimit postar. 3. Autoritetet doganore depozitojnë/raportojnë tek autoriteti përgjegjës kopje të formularëve të deklarimeve, dokumentet justifikuese të paraqitura dhe të dhëna të tjera, sipas rastit, si dhe të dhënat e plota për rastet e mosdeklarimeve. 4. Në rast kur autoritetet doganore kryesisht ose në bashkëpunim me strukturat kompetente të Policisë së Shtetit konstatojnë mosdeklarimin, sipas pikës 1, të këtij neni, paralelisht me trajtimin e rastit, sipas dispozitave të Kodit Penal dhe Kodit të Procedurës Penale, vendosin gjobë, e cila për herën e parë në varësi të shumës së padeklaruar është në shumë fikse, dhe për raste të përsëritura do të përlogaritet si përqindje ndaj vlerës së padeklaruar

Regjistri i OJF-ve në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë është regjistri i centralizuar i OJF-ve që përmban informacionin kryesor në lidhje me OJF-të e regjistruara rregullisht në Republikën e Shqipërisë. Në përputhje me nenin 20 të Ligjit për PPP, ky institucion është i detyruar të ndajë informacion me Autoritetin e PPP. Neni 20 'Organizatave jofitimprurëse' parashikon: *"Çdo autoritet që regjistron, licencën dhe mbikëqyr veprimtarinë e organizatave jofitimprurëse duhet të raportojë menjëherë tek autoriteti përgjegjës çdo dyshim, informacion ose të dhëna, lidhur me pastrim parash ose financim terrorizmi"*.

Përveç dispozitës përkatëse të Ligjit PPP, sekuestroja preventive vendoset më pas nga **Gjykata Kompetente** me kërkesë të prokurorit në përputhje me nenin 274 e në vijim të Kodit të Procedurës Penale[55].

Administrimi i pasurive të sekuestruara i nënshtrohet Ligjit nr.34/2019 "Për administrimin e pasurive të sekuestruara e të konfiskuara", të ndryshuar. Neni 8 parashikon kompetencat dhe përgjegjësitë e mëposhtme për **Agjencinë e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara**[56]. Komiteti Ndërinstitucional për Masat kundër Krimit të Organizuar, realizon shitjen e pasurive të luajtshme të sekuestruara, të cilat me kalimin e kohës prishen, dalin të vjetruara ose vlera e tyre bie ndjeshëm.

Për më tepër, Ligji nr.10192, datë 03.12.2009 "Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar, trafikimit, korrupsionit dhe krimeve të tjera nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë", i ndryshuar, parashikon procedura shtesë, kompetenca dhe kriteret për zbatimin e masave parandaluese ndaj pasurive të personave që i nënshtrohen këtij ligji si të dyshuar për pjesëmarrje në krim të organizuar, trafikim, korrupsion dhe në kryerjen e krimeve të tjera të ndërlidhura. Lidhur me strukturën institucionale, parashikohet në Nenin 7 'Kompetenca dhe përbërja e gjykatës': *"1. Kërkesa për marrjen e masave parandaluese, sipas këtij ligji, shqyrtohet në shkallë të parë, nga gjykatat e rretheve gjyqësore ose gjykata e shkallës së parë kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, në bazë të kompetencës përkatëse lëndore për veprën penale të kryer, sipas nenit 75/a të Kodit të Procedurës Penale*[57]. *2. Kërkesa për marrjen e masave parandaluese shqyrtohet në shkallë të dytë, nga gjykatat e apelit ose Gjykata e Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, sipas rregullit të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni"*.

[55] Neni 274 'Objekti i sekuestros preventive': "1. Kur ka rrezik që disponimi i lirë i një sendi që lidhet me veprën penale mund të rëndojë ose të zgjasë pasojat e saj ose të lehtësojë kryerjen e veprave penale të tjera, me kërkesën e prokurorit, gjykata kompetente urdhëron sekuestrimin e tij me vendim të arsyetuar. 2. Sekuestroja mund të vendoset edhe për sendet, produktet e veprës penale dhe çdo lloj pasurie tjetër që lejohet të konfiskohet, sipas nenit 36 të Kodit Penal. 3. Kur ndryshojnë kushtet e zbatimit, gjykata, me kërkesën e prokurorit ose të të interesuarit, e heq sekuestron."

[56] Neni 34 'Agjencia e Administrimit të Pronave të Sekuestruara e të Konfiskuara' "1. Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara është institucioni përgjegjës për administrimin e pasurive të sekuestruara dhe të konfiskuara. 2. Shfuqizohet. 3. Rregullat e hollësishtme për kriteret e vlerësimit, mënyrat dhe procedurat për tjetërsimin dhe asgjësimin e pasurive të konfiskuara përcaktohen nga Këshilli i Ministrave".

[57] Kodi i Procedurës Penale

Institucione të tjera të zbatimit të ligjit janë: Prokuroria e Përgjithshme / Prokuroritë Rajonale, Prokuroria e Veçantë që ndjek çdo rast siç raportohet nga Autoriteti i PPP dhe institucione të tjera përkatëse.

Përveç kompetencave të tij zyrtare, institucioni i ndjekjes penale angazhohet bazuar në raportet e marra nga Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit, Byroja Kombëtare e Hetimit ('BKH'), Shërbimi Informativ Shtetëror ('SHISH'). Dy autoritetet e fundit grumbullojnë informacion para se krimet përkatëse të raportohen në Prokuroritë përkatëse:

- Në bazë të Ligjit nr.95/2016 "Për Organizimin Dhe Funksionimin E Institucioneve Për Të Luftuar Korrupsionin Dhe Krimin E Organizuar", BKH është një strukturë e specializuar e Policisë Gjyqësore[58], e cila heton veprat penale në juridiksionin penal të Prokurorisë së Veçantë. Çdo punonjës i Policisë së Shtetit, kur bëhet i vetëdijshëm për kryerjen e një vepre penale të parashikuar në nenin 75/a të KPP, njofton menjëherë BKH. Kjo e fundit mund të kërkojë bashkëpunimin e Policisë së Shtetit kur e gjykon të arsyeshme dhe të nevojshme.
- Në bazë të Ligjit nr.8391, datë 28.10.1998 "Për Shërbimin Informativ Të Shtetit[59]", i ndryshuar, SHISH nuk kryen veprimtari ushtarake ose policore. Kur SHISH krijon bindjen për një shkelje të ligjit, ai informon institucionin përkatës, duke mbrojtur burimet dhe metodat informative. SHISH nuk ka detyrim të informojë policinë, por mund të bashkëpunojë me të kur gjykohet e nevojshme.

Gjetjet

- Autoriteti PPP & LFT, autoritetet tatimore, autoritetet doganore, autoritetet e zbatimit të ligjit penal janë të pajisura me kompetencat e nevojshme ligjore për të monitoruar, mbikëqyrur, identifikuar, raportuar, hetuar dhe ndëshkuar ato OJF të dyshuara ose të shfrytëzuara nga terroristët apo organizatat terroriste.
- Lidhur me kapacitetet përkatëse njerëzore, ekspertizën dhe kompetencën e autoriteteve, gjatë viteve të fundit, janë bërë përpjekje për të përmirësuar dhe forcuar kapacitetet përkatëse dhe për të mbështetur këto autoritete me burime të përshtatshme financiare, njerëzore dhe teknike.
- Asnjë nga këto autoritete nuk ka trupa të specializuar për të kuptuar veçoritë e sektorit të OJF-ve dhe veprimtarinë e tyre, dhe që janë të vetëdijshëm për rolin e OJF-ve në Shqipëri, të drejtat e tyre dhe garancitë përkatëse.

Rekomandimet

- Shqipëria duhet të punojë për përmirësimin dhe forcimin veçanërisht të kapaciteteve njerëzore të autoriteteve përkatëse të përfshira në PPP & LFT.

[58] Siç parashikohet nga Kodi i Procedurës Penale, hetuesit e BKH ofrojnë një sërë shërbimesh mbështetëse për Prokurorët e veçantë. Këto shërbime përfshijnë gamën e plotë të aftësive të Policisë Gjyqësore, mbledhjen dhe analizimin e informacionit, si dhe mbikëqyrjen e fshehtë.

[59] Ligji nr. 8391, datë 28.10.1998 "Për Shërbimin Informativ të Shtetit", i ndryshuar, neni 9, parashikon: " Shërbimi Informativ i Shtetit nuk kryen veprimtari të karakterit ushtarak ose policor. Kur SHISH krijon bindjen për një shkelje të ligjit, informon në institucionin përkatës, duke mbrojtur burimet dhe metodat informative.

VI. SHTOJCA

SHTOJCA 1: Pajtueshmëria e kuadrit ligjor dhe institucional në Shqipëri me kërkesat e Shënimit Interpretues të Rekomandimit 8 të FATF

Shënimi Interpretues	Si të pajtohem me rekomandimin	Ndryshimet	Gjetjet
<p>Përkufizimi funksional i OJF-ve</p> <p>Ky përkufizim bazohet në ato aktivitete dhe karakteristika të organizatës që e ekspozojnë atë ndaj riskut të përfshirjes në financimin e terrorizmit, dhe jo vetëm për shkak të faktit se operon mbi baza jofitimprurëse.</p>	<p>Në këtë kuptim OJF-të i referohen një personi juridik ose marrëveshjeje ose organizate që kryesisht angazhohet në mbledhjen ose disbursimin e fondeve për qëllime të tilla, si qëllime bamirësie, fetare, kulturore, arsimore, sociale ose vëllazërore, ose për kryerjen e llojeve të tjera të "punëve të mira".</p> <p>Pa paragjykuar rekomandimin 1, ky rekomandim vlen vetëm për ato OJF që përfshihen në përkufizimin e FATF mbi OJF-të. Nuk zbatohet për të gjithë tërësinë e OJF-ve.</p>	<p>Vendet duhet të identifikojnë se cili grup i organizatave përfshihet në përkufizimin e OJF-ve sipas FATF.</p>	<p>Cjetje</p> <p>Përkufizimi për 'organizatat jofitimprurëse' sipas Ligjit për OJF-të dhe legjislacionit PPP nuk përputhet me përkufizimin funksional të OJF-ve të miratuar nga FATF.</p> <p>Autoritetet mbikëqyrëse nuk përdorin një përkufizim funksional të OJF-së, i cili është në përputhje me rekomandimin që parashikon se shtetet duhet të identifikojnë se cili grup i organizatave përfshihet në përcaktimin e OJF-ve sipas FATF.</p> <p>Rekomandime</p> <p>Legjislacioni shqiptar duhet të rishikohet duke synuar të miratojë një përkufizim funksional të OJF-ve për qëllime të zbatueshmërisë së legjislacionit PPP dhe LFT</p>
<p>Risku për OJF-të</p> <p>Terroristët dhe organizatat terroriste:</p> <ul style="list-style-type: none"> të shfrytëzojnë disa OJF pjesë e sektorit për të ngritur dhe qarkulluar fonde, të sigurojnë mbështetje logjistike, të inkurajojnë rekrutimin e terroristëve të mbështesin organizatat dhe veprimtaritë terroriste gjithashtu, ka pasur raste kur terroristët krijojnë nisma fiktive bamirësie ose përfshihen në ngritje fiktive të fondeve për këto qëllime. 	<p>Ky keqpërdorim jo vetëm që lehtëson aktivitetin terrorist, por gjithashtu minon besimin e donatorëve dhe rrezikon integritetin e OJF-ve.</p> <p>Për pasojë mbrojtja e OJF-ve nga abuzimi i financimit të terrorizmit është njëkohësisht një element kritik i luftës globale kundër terrorizmit si dhe një hap i domosdoshëm për të mbrojtur integritetin e OJF-ve dhe komunitetit të donatorëve. Masat për të mbrojtur OJF-të nga abuzimi i mundshëm i financimit të terrorizmit duhet të synojnë dhe të përputhen me qasjen e bazuar në risk.</p> <p>Gjithashtu, është e rëndësishme që masa të tilla të zbatohen në një mënyrë që të respektohen detyrimet e shteteve sipas Kartës së Kombeve të Bashkuara dhe ligjit ndërkombëtar për të drejtat e njeriut.</p>	<p>Është gjithashtu thelbësore të identifikohet natyra e kërcënimeve që paraqesin subjektet terroriste ndaj OJF-ve të cilat janë në risk, si dhe mënyra se si aktorët terroristë abuzojnë me OJF-të.</p> <p>Vendet duhet të rishikojnë përshtatshmërinë e masave, duke përfshirë ligjet dhe rregulloret, që kanë të bëjnë me grupimin pjesë e sektorit të OJF-ve, i cili mund të abuzohet për mbështetjen e financimit të terrorizmit në mënyrë që të ndërmarrin veprime proporcionale dhe efektive për të adresuar risqet e identifikuar. Këto ushtrime mund të marrin forma të ndryshme dhe mund të jenë ose jo një produkt i shkruar.</p> <p>Gjithashtu, vendet duhet gjithashtu të vlerësojnë në mënyrë periodike sektorin e OJF-ve duke rishikuar informacionin e ri mbi dobësitë e mundshme të sektorit ndaj aktiviteteve terroriste për të siguruar zbatimin efektiv të masave.</p>	<p>Cjetje</p> <p>Legjislacioni ekzistues parashikon qartë burimet e financimit për OJF-të.</p> <p>Legjislacioni ekzistues nuk adreson në mënyrë specifike një grupim të OJF-ve që mund të bien pre e abuzimit.</p> <p>Nuk ka asnjë metodologji të bazuar në risk dhe nuk ka kriteret të qarta për sektorin e OJF-ve që mundësojnë masa efektive dhe proporcionale në përputhje me rekomandimet e MONEYVAL.</p> <p>Gjetje</p> <p>Legjislacioni pasqyron masat e shtetit në zbatimin e rregulloreve të parandalimit të pastrimit të parave dhe luftës ndaj financimit të terrorizmit, por rrit kontrollin e institucioneve shtetërore mbi veprimtarinë e OJF-ve, duke penguar kështu pavarësinë e të gjithë sektorit.</p> <p>Rekomandime</p> <p>Rishikimi i legjislacionit ose miratimi i legjislacionit të ri në lidhje me metodologjitë, kriteret e bazuara në risk etj., të zbatueshme për sektorin e OJF-ve duhet të jetë i menjëhershëm për të garantuar miratimin e masave të përshtatshme dhe proporcionale, krijuar posaçërisht për sektorin e OJF-ve. Rekomandohet rishikimi dhe kufizimi i rolit të autoriteteve tatimore në lidhje me çështjet PPP & LFT.</p>

<p>Cënueshmëritë e OJF-ve</p> <p>Disa OJF mund të jenë të cënueshme ndaj abuzimit me financimin e terrorizmit nga terroristët për një larmi arsyesh.</p> <p>1. OJF-të gëzojnë besimin e publikut, kanë akses në një numër të konsiderueshëm burimesh financimi dhe janë përdoruese të parave në të holla/ cash</p> <p>2. Për më tepër, disa OJF kanë një shtrirje globale që ofron një kuadër mbi veprimet kombëtare dhe ndërkombëtare si dhe transaksionet financiare, shpesh brenda ose afër atyre zonave që janë më të ekspozuara ndaj veprimtarisë terroriste.</p> <p>3. Në disa raste, organizatat terroriste kanë përfituar nga këto dhe karakteristika të tjera për tu infiltruar në disa OJF dhe për të keqpërdorur fondet dhe veprimtaritë për të mbuluar ose mbështetur aktivitetin terrorist.</p>	<p>Ekziston një gamë e larmishme e qasjeve në identifikimin, parandalimin dhe luftimin e abuzimit të financimit terrorist në sektorin e OJF-ve.</p>	<p>Një qasje efektive duhet të përfshijë të katër elementët e mëposhtëm: (a) shtrirja e qëndrueshme, (b) mbikëqyrje ose monitorim i bazuar në risk, (c) hetimi efektiv dhe mbledhja e informacionit, dhe (d) mekanizmat efektivë për bashkëpunimin ndërkombëtar.</p>	<p>Legjislacioni ekzistues, përfshirë Ligjin për PPP, i trajton OJF-të si klientë dhe informacioni i mëposhtëm është i nevojshëm për t'i identifikuar: emri, numri dhe data e vendimit të gjykatës për regjistrimin si person juridik, statuti dhe akti i themelimit, numri i identifikimit të njësisë ekonomike, adresa e zyrës qendrore të regjistruar dhe, nëse është e ndryshme, vendi kryesor i kryerjes së aktivitetit, natyra e veprimtarisë, përfaqësuesit ligjorë, si dhe personat që mbajnë pozicionin drejtues në vendimmarrje.</p>	<p>Cjetje</p> <p>Duke qenë se ligji parashikon burime të ligjshme të të ardhurave për OJF-të dhe se këto burime financiare duhet të kanalizohen përmes institucioneve financiare, është i mundur identifikimi efektiv i riskut në kohën e duhur.</p> <p>Rekomandime</p> <p>Kriteret dhe metodologjia e vlerësimit të riskut duhet të bazohen në përputhshmërinë me rekomandimet e FATF që synojnë pasjen e kriterëve të qarta për të shmangur abuzimin me pushtetin mbi OJF-të.</p>
<p>Masat</p>	<p>Masat e mëposhtme përfaqësojnë shembuj të veprimeve specifike që shtetet duhet të ndërmarrin në lidhje me secilin prej këtyre elementeve, për të mbrojtur OJF-të nga abuzimi i mundshëm i financimit të terrorizmit.</p> <p>(a) Shtrirje e qëndrueshme në lidhje me çështjet e financimit të terrorizmit.</p>	<p>(i) Vendet duhet të kenë politika të qarta për të promovuar përgjegjshmërinë, integritetin dhe besimin e publikut në administrimin dhe menaxhimin e OJF.</p>	<p>(i) Legjislacioni ekzistues parashikon detyrime të qarta për sa i përket raportimit, çka ushtron presion mbi llogaridhënien, ndërsa mungojnë politikat specifike për promovimin e integritetit dhe besimin e publikut. Më tej, Ligji për OJF-të parashikon rregulla specifike në lidhje me menaxhimin dhe administrimin e OJF-ve dhe legjislacioni tatimor parashikon disa kërkesa në kuadër të përgjegjshmërisë në lidhje me pajtueshmërinë fiskale. Inspektimi kryhet nga organet përkatëse të inspektimit.</p>	<p>Cjetje</p> <p>Cjetja e lidhur me pikën a): Shqipëria tashmë ka një legjislacion ekzistues me potencial për një shtrirje të qëndrueshme në lidhje me financimin e terrorizmit.</p> <p>Janë bërë përpjekje legjislative për të patur politika të qarta që promovojnë llogaridhënien, integritetin dhe besimin e publikut në administrimin dhe menaxhimin e OJF-ve në Shqipëri. Janë bërë përpjekje në lidhje me mbikëqyrjen ose monitorimin e bazuar në risk, hetimin efektiv dhe mbledhjen e informacionit si dhe</p>

				<p>mekanizmat efektive për bashkëpunimin ndërkombëtar. Sidoqoftë, nuk ka indikatorë për shtrirje të qëndrueshme.</p> <p>Rekomandime</p> <p>Përveç domosdoshmërisë për zgjidhje në lidhje me gjetjet e mësipërme, garancitë për transparencë duhet të forcohen. Standardet dhe rregullat që përmirësojnë integritetin e OJF-ve, sjelljen etike, administrimin dhe menaxhimin e kujdesshëm të fondeve, duhet të rishikohen me kujdes përmes pjesëmarrjes domethënëse të OJF-ve, për të rritur më tej transparencën dhe për të kontribuar në rritjen e besimit të publikut në sektor.</p>
		<p>(ii) Shtetet duhet të inkurajojnë dhe të ndërmarrin programe edukative për të rritur dhe thelluar ndërgjegjësimin ndërmjet OJF-ve, si dhe komunitetit të donatorëve në lidhje me cenueshmërinë e mundshme të OJF-ve ndaj abuzimit të financimit të terrorizmit dhe risqeve të financimit të terrorizmit, dhe masat që OJF-të mund të marrin për tu mbrojtur ndaj një abuzimi të tillë.</p>	<p>(ii) Neni 22 (i) i Ligjit për PPP parashikon detyrën e Autoritetit të PPP për të siguruar programe trajnimi dhe ndërgjegjësimi për subjekte të ndryshme, pa përmendur shprehimisht OJF-të.</p>	<p>Gjetje</p> <p>Aktivitetet e trajnimit organizohen dhe ofrohen nga Autoriteti i PPP për personelin e DPT. Në kuadër të vetë-rregullimit, sektori i OJF-ve ka rënë dakord mbi përmbajtjen e Kodit të Standardeve të zbatueshëm për OJF-të dhe ka krijuar një platformë si një mjet informues dhe promovues për Kodin e Standardeve dhe aktivitetet përkatëse që synojnë përmirësimin e standardet për organizatat e shoqërisë civile.</p> <p>Rekomandime</p> <p>Nevojitet më shumë transparencë nga ana e autoriteteve shtetërore që zbatojnë legjislacionin për OJF-të dhe për qëllimet e legjislacionit ndërsektorial që rregullon parandalimin e pastrimit të parave dhe luftën kundër financimit të terrorizmit. Duhet të hartohen dhe përçohen programe edukative për të rritur dhe thelluar ndërgjegjësimin ndërmjet OJF-ve, si dhe komunitetit të donatorëve në lidhje me cenueshmërinë e mundshme të OJF-ve ndaj abuzimit të financimit të terrorizmit.</p>
		<p>(iii) Vendet duhet të punojnë me OJF-të për të zhvilluar dhe përsosur praktikatat më të mira mbi adresimin e risqeve dhe cenueshmëritë e financimit të terrorizmit dhe kështu të mbrohet sektori nga abuzimi i financimit të terrorizmit.</p>	<p>(iii) Deri në sot, nuk ka asnjë publikim të disponueshëm mbi praktikatat më të mira për të adresuar financimin e terrorizmit dhe risqet e cenueshmëritë dhe, në këtë mënyrë, për të mbrojtur sektorin nga abuzimi i financimit terrorist.</p>	<p>Gjetje</p> <p>Ishte e vështirë të identifikohesh ndonjë veprim i nisur nga autoritetet shtetërore që synonte të punonte me OJF-të për të zhvilluar praktikatat më të mira dhe për të adresuar risqet e financimit të terrorizmit dhe cenueshmëritë, dhe, kështu, për të mbrojtur OJF-të nga abuzimi i financimit terrorist.</p>

				<p>Autoriteti LPP ka publikuar "Tipologjinë e terrorizmit dhe pastrimit të parave përmes organizatave jofitimprurëse". Nuk ka ndonjë botim në dispozicion për praktikën më të mira për të adresuar financimin e terrorizmit dhe rreziqet dhe dobësitë.</p> <p>Rekomandime Programe efektive duhet të zbatohen në këtë drejtim për të kompletuar inventarin e praktikave më të mira përkatëse dhe publikimin e tyre. OJF-të duhet gjithashtu të luajnë një rol aktiv në mënyrë që të stimulojnë organet shtetërore të luajnë një rol efektiv dhe proaktiv në mbrojtjen e OJF-ve, veçanërisht ato të cilat janë të cënueshme ndaj pastrimit të parave dhe financimit e terrorizmit.</p>
		<p>(iv) Vendet duhet të inkurajojnë OJF-të të kryejnë transaksione përmes kanaleve të rregulluara financiare, kurdoherë që është e mundur, duke mbajtur parasysh kapacitetet e ndryshme të sektorëve financiarë në vende të ndryshme dhe në fusha të ndryshme të problematikave urgjente bamirëse dhe humanitare.</p>	<p>(iv) Legjislacioni ekzistues parashikon rregulla të detyrueshme për të gjitha transaksionet në Shqipëri mbi 1500 EUR. Për OJF-të që kryejnë veprimtari ekonomike, është e zbatueshme edhe kërkesa e përcaktuar në pikën 55.1 të Udhëzimit të Ministrisë të Financave nr.24 datë 02.09.2008 "Për Procedurat Tatimore", i ndryshuar, i cili parashikon që tatimpaguesit, janë të detyruar të përdorin kasat fiskale dhe të lëshojnë kupona tatimore, për çdo transaksion që nuk kryhet përmes sistemit bankar ose përmes institucione financiare jobanka.</p>	<p>Cjetje Legjislacioni ekzistues përkatës inkurajon OJF-të të kryejnë transaksione përmes kanaleve të rregulluara financiare, duke marrë parasysh zhvillimin e sektorit bankar në Shqipëri, shkallën e formalizimit të ekonomisë sonë dhe fusha të ndryshme të nevojave të OJF-ve si dhe kërkesën për financim.</p> <p>Rekomandime Pavarësisht nga rregullat ekzistuese që parashikojnë një sjellje të zyrarizuar financiare, përfshirë sektorin e OJF-ve, mbetet e domosdoshme që të dëshmojnë pasojat për shkeljen e rregulloreve të tilla. Sanksionet duhet të jenë të qarta dhe sektori i OJF-ve duhet të informohet siç duhet në mënyrë që të dekurajohen nga ndërmarrja e veprimeve të paligjshme. Kjo është veçanërisht e rëndësishme për atë pjesë të sektorit të OJF-ve që ka një këshillim të paktë mbi çështjet ligjore.</p>
	<p>(b) Mbikëqyrja e bazuar në risk e OJF-ve.</p>	<p>Në praktikë, shtetet duhet të jenë në gjendje të demonstrojnë se zbatohen masat e bazuara në risk për OJF-të në risk ndaj abuzimit të financimit të terrorizmit.</p> <p>(i) OJF-ve mund t'u kërkohe të licensohen ose regjistrohen. Ky informacion duhet të jetë i disponueshëm për autoritetet kompetente dhe inkurajohet të jetë i disponueshëm për publikun.</p>	<p>(i) OJF-ve në Shqipëri kërkohe të regjistrohen në Regjistrin e OJF-ve në Cjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë. Pas fitimit të personalitetit juridik, OJF-të duhet të regjistrohen në Drejtorinë përkatëse Rajonale të Tatimeve (Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve) edhe për shkak të taksave vendore. Në varësi të fushës së veprimtarisë së OJF-së, për aktivitetet specifike (të tilla si, për shërbime sociale dhe trajnime</p>	<p>Cjetje OJF-ve u kërkohe të regjistrohen, dhe për kryerjen e disa aktiviteteve specifike, atyre u kërkohe të pajisen me licencën përkatëse. Informacioni mbi OJF-të e regjistruara dhe të licencuara nuk është publikisht i disponueshëm.</p> <p>Rekomandime E drejta e individëve për të themeluar një OJF nuk duhet të kufizohet nga detyrimet për t'u regjistruar ose për të</p>

			<p>të arsimit profesional, etj.), Sipas ligjeve përkatëse në fuqi, OJF-ve u kërkohet të pajisen me licencën përkatëse.</p>	<p>pasur një licencë për të vepruar. Legjislacioni duhet të jetë shumë i qartë dhe i saktë në lidhje me rastet që parashikojnë regjistrimin ose licencimin e OJF-ve. Informacioni mbi OJF-të e regjistruara dhe të licencuara duhet të jenë publike dhe në përputhje me kërkesat për mbrojtjen e të dhënave, privatësinë, lirinë e organizimit, dhe çështje të tjera të rëndësishme. Informacioni duhet të ofrohet deri në masën që nuk i vendos padrejtësisht OJF-të në shënjestër të kritikave që mund të burojnë nga autoritetet shtetërore dhe faktorëve të tjerë politikë dhe dëmtues që mund të kenë efekte negative në veprimtarinë e OJF-ve.</p> <p>Rekomandimi lidhur me të gjitha çështjet e pikës b): Shqipëria duhet të ndër marrë hapa të mëtejshëm për të promovuar mbikëqyrje ose monitorim efektiv dhe të ketë një metodologji dhe kriteret e bazuara në risk për tu zbatuar ndaj OJF-ve në risk nga abuzimi i financimit të terrorizmit.</p>
		<p>(ii) Nga OJF-të mund të kërkohet që të ruajnë informacion mbi: (1) qëllimin dhe objektivat e veprimtarive të tyre të deklaruara; dhe (2) identitetin e personit (personave) të cilët zotërojnë, kontrollojnë ose drejtojnë aktivitetet e tyre, përfshirë themeluesit, anëtarët e bordit dhe krijuesit e trustit. Ky informacion mund të jetë i disponueshëm për publikun ose drejtpërdrejt nga OJF-të ose nëpërmjet autoriteteve përkatëse.</p>	<p>(ii) Nga këndvështrimi ligjor, OJF-ve u kërkohet të ruajnë informacionin në lidhje me fushën dhe objektivat e veprimtarisë së tyre; ky informacion ruhet në Regjistrin e OJF-ve i cili nuk është publik. Gjithashtu, kërkohet të deklarohet identiteti i personit (personave) të cilët zotërojnë, kontrollojnë ose drejtojnë aktivitetet e tyre, anëtarët e bordit dhe krijuesit e trustit; këto të dhëna të fundit do të jenë publike në bazë të Ligjit nr.112/2020 "Për regjistrin e pronarëve përfitues" dhe aktet nënligjore përkatëse.</p>	<p>Gjetje</p> <p>Nga këndvështrimi ligjor, OJF-ve u kërkohet të ruajnë informacion në lidhje me fushën dhe objektivat e veprimtarisë së tyre; këto informacione ruhen në Regjistrin e OJF-ve i cili tani nuk është publik. Gjithashtu, kërkohet të deklarohet identiteti i personit (personave) të cilët zotërojnë, kontrollojnë ose drejtojnë aktivitetet e tyre, anëtarët e bordit dhe krijuesit e trustit; këto të dhëna të fundit do të jenë publike në bazë të Ligjit nr.112/2020 "Për Regjistrin e Pronarëve Përfitues" dhe aktet nënligjore përkatëse.</p> <p>Rekomandime</p> <p>Procesi i bërjes publike do të rrisë transparencën në përgjithësi dhe do të lejojë më shumë masa për të mbrojtur OJF nga përfshirja në veprimtari të paligjshme.</p>

		<p>(iii) OJF-ve mund t'u kërkohe të përgatisin pasqyra financiare vjetore që paraqesin një ndarje të hollësishme të të ardhurave dhe shpenzimeve.</p>	<p>(iii) Detyrimi për OJF-të për të përgatitur dhe paraqitur pasqyra financiare vjetore që paraqesin një ndarje të hollësishme të të ardhurave dhe shpenzimeve rregullohet nga legjislacioni në fuqi.</p>	<p>Cjetje Në bazë të legjislacionit në fuqi, OJF-ve u kërkohe të përgatisin pasqyra financiare vjetore që paraqesin një ndarje të hollësishme të të ardhurave dhe shpenzimeve.</p> <p>Rekomandime Kërkesat ekzistuese të raportimit dhe mbikëqyrjes duhet të sigurojnë mbrojtjen e duhur të të drejtave të tatimpaguesve.</p>
		<p>(iv) Nga OJF-të mund të kërkohe që të krijojnë mekanizmat e duhur për tu siguruar që të gjitha fondet janë plotësisht të justifikuar dhe shpenzohen në një mënyrë që është në përputhje me qëllimin dhe objektivat e aktiviteteve të deklaruara të OJF-të.</p>	<p>(v) Detyrimi i OJF-ve për të justifikuar të gjitha fondet dhe përgjegjësia e organit vendimmarrës të OJF-ve parashikohet gjithashtu në Ligjin 25/2018 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare", i ndryshuar.</p>	<p>Cjetje Në bazë të legjislacionit ekzistues, OJF-ve u kërkohe të krijojnë mekanizmat e duhur të kontrollit për tu siguruar që të gjitha fondet llogariten plotësisht dhe shpenzohen në një mënyrë që është në përputhje me qëllimin dhe objektivat e aktiviteteve të deklaruara të OJF-së.</p> <p>Rekomandime Zbatimi i legjislacionit ekzistues nga OJF-të dhe autoritetet shtetërore të ngarkuara me kontrollin mbi OJF-të siguron rritjen e përgjegjëshmërisë së OJF-ve në alokimin e fondeve sipas misionit dhe qëllimit të tyre.</p>
		<p>(v) OJF-ve mund tu kërkohe të marrin masa të arsyeshme për të konfirmuar identitetin, kredencialet dhe pozicionin e mirë të përfituesve dhe OJF-ve partnere dhe se ata nuk janë të përfshirë dhe / ose përdorin fondet bamirëse për të mbështetur terroristët apo organizata terroriste. Sidoqoftë, OJF-ve nuk duhet tu kërkohe të bëjnë verifikim të detajuar të klientit. Nga OJF-të mund të kërkohe të marrin masa të duhura për të dokumentuar identitetin e donatorëve të tyre të rëndësishëm dhe për respektuar konfidencialitetin e donatorëve.</p> <p>Qëllimi përfundimtar i kësaj kërkesë është që parandalohet përdorimi i fondeve bamirëse për të financuar dhe mbështetur terroristët dhe organizatat terroriste.</p>	<p>Legjislacioni ekzistues për PPP parashikon dhe kërkon që OJF-të të mos jenë të përfshira dhe / ose përdorin fondet bamirëse për të mbështetur terroristët ose organizatat terroriste. Legjislacioni mbi PPP nuk i konsideron OJF-të si subjekt përveçse nëse OJF-të do të kryenin aktivitete specifike. Prandaj, OJF-ve nuk u kërkohe të kryejnë verifikimin e klientit.</p>	<p>Cjetje OJF-të kërkohe të marrin masa të arsyeshme për të konfirmuar identitetin, kredencialet dhe pozicionin e mirë të përfituesve dhe OJF-ve partnere, dhe se ata nuk janë të përfshira dhe / ose përdorin fondet bamirëse për të mbështetur terroristët apo organizata terroriste. U kërkohe gjithashtu të marrin masa të arsyeshme për të dokumentuar identitetin e donatorëve të tyre të rëndësishëm dhe për të respektuar konfidencialitetin e donatorëve.</p> <p>Rekomandime Ndërsa mjetet për kontroll janë shumë të rëndësishme për qëndrueshmërinë e sektorit të OJF-ve, besueshmërinë e tij dhe mbështetjen dhe besimin e publikut, është e domosdoshme për sistemin që të mos lejojë keqpërdorimin e informacionit. Sektori është i cënueshëm ndaj risqeve të ndryshme që vijnë nga sektori ose nga jashtë tij. Për më tepër, sistemi nuk duhet të vërë në dispozicion të palëve të tjera informacion të ndjeshëm</p>

				që u vihet në dispozicion autoriteteve fiskale nga OJF-të.
		(vi) Nga OJF-të mund të kërkohet të ruajnë, të paktën për pesë vjet, regjistra të transaksioneve vendore dhe ndërkombëtare që janë mjaft të detajuara për të verifikuar që fondet janë marrë dhe shpenzuar në një mënyrë në përputhje me qëllimin dhe objektivat e organizatës dhe mund të kërkohet që këto t'i vihen në dispozicion autoriteteve kompetente. Kjo vlen për informacionin e përmendur në paragrafët (ii) dhe (iii) më sipër. Kur është e përshtatshme, regjistrat e aktiviteteve bamirëse dhe veprimtaritë financiare të OJF-ve gjithashtu mund të vihen në dispozicion të publikut.	Njësoj si për subjektet e tjerë juridikë.	Gjetje OJF-ve u kërkohet të ruajnë, të paktën për pesë vjet, regjistra të transaksione të brendshme dhe ndërkombëtare. Informacioni kërkohet të ruhet mjaft i detajuar për të verifikuar se fondet janë marrë dhe shpenzuar në një mënyrë në përputhje me qëllimin dhe objektivat e organizatës. Kërkohet që informacioni të vihet në dispozicion të autoriteteve kompetente.
	e) Grumbullimi dhe hetimi efektiv i informacionit	(i) Vendet duhet të sigurojnë bashkëpunim efektiv, koordinim dhe shkëmbim informacioni në masën e mundshme ndërmjet të gjitha niveleve të autoriteteve të përshtatshme ose organizatave që disponojnë informacion të rëndësishëm për OJF-të.	(i) Ligji për Regjistrin e Llogarive Bankare parashikon shkëmbimin e informacionit ndërmjet bankave dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve (DPT). Ligji për Regjistrin e Pronarëve Përfitues kërkon bashkëpunimin, koordinimin dhe shkëmbim informacioni ndërmjet QKB-së dhe Autoritetit të PPP, etj. Udhëzimi 16/2009 dhe Udhëzimi 19/2019 parashikojnë shkëmbimin e informacionit ndërmjet DPT dhe Autoritetit të PPP. Ligji i Procedurave Tatimore parashikon shkëmbimin e informacionit ndërmjet Regjistrit të OJF dhe autoriteteve tatimore. Vendimi i PPP i BSH kërkon shkëmbimin e informacionit midis bankave dhe Autoritetit të PPP. Pjesë të tjera të legjislacionit parashikojnë se Autoriteti i PPP, DPT dhe autoritetet hetimore duhet të kenë koordinim dhe shkëmbim informacioni për qëllime të hetimit penal dhe procedurave të mëtejshme penale.	Gjetje Ligji për Regjistrin e Llogarive Bankare parashikon shkëmbimin e informacionit ndërmjet bankave dhe DPT dhe kërkon bashkëpunim, koordinim dhe shkëmbim informacioni ndërmjet QKB-së dhe Autoritetit të PPP etj.

		<p>(ii) Vendet duhet të kenë ekspertizë dhe aftësi hetimore për të ekzaminuar ato OJF të dyshuara ose të shfrytëzuara nga aktivitetet terroriste ose që mbështesin aktivisht organizatat terroriste.</p>	<p>(ii) Autoriteti i PPP, autoritetet tatimore dhe autoritetet e zbatimit të ligjit janë të pajisur me kompetencat e nevojshme ligjore për të hetuar ato OJF të dyshuara ose të shfrytëzuara nga aktivitetet terroriste ose që mbështesin aktivisht organizatat terroriste. Lidhur me kapacitetet përkatëse njerëzore, ekspertizën dhe kompetencën e institucioneve të lartpërmendura, gjatë viteve të fundit janë bërë përpjekje për të rritur dhe forcuar kapacitetet përkatëse, megjithatë, asnjë nga këto institucione nuk ka trupa të specializuar që kuptojnë veprimtarinë e OJF dhe aktivitetin e tyre të përditshëm.</p>	<p>Cjetje Autoriteti i PPP-së, autoritetet tatimore dhe autoritetet e zbatimit të ligjit janë të pajisur me kompetencat e nevojshme ligjore për të hetuar ato OJF të shfrytëzuara nga aktivitetet terroriste ose që mbështesin aktivisht organizatat terroriste</p> <p>Rekomandime Duhet bërë përpjekje të mëtejshme për të forcuar kapacitetet njerëzore, ekspertizën dhe kompetencën e institucioneve shtetërore me ekspertë të specializuar që kuptojnë veprimtarinë e OJF-ve dhe aktivitetin e tyre të përditshëm.</p>
		<p>(iii) Shtetet duhet të sigurojnë që aksesin në informacionin mbi administrimin dhe menaxhimin e një OJF-je të veçantë (përfshirë informacionin financiar dhe programatik) mund të merret gjatë një hetimi.</p>	<p>(iii) Legjislacioni shqiptar siguron që aksesin në informacionin mbi administrimin dhe menaxhimin e një OJF të veçantë mund të merret gjatë hetimit. Megjithatë, është e rëndësishme të theksohet se nuk ka garanci proporcionale për mbrojtjen e OJF-ve nga çdo abuzim i mundshëm, përveç garancive të përgjithshme ligjore të parashikuara në Kushtetutën Shqiptare, Konventën Evropiane të të Drejtave të Njeriut dhe praktikën gjyqësore përkatëse, si dhe dispozitat përkatëse të përcaktuara në Ligjin për OJF-të.</p>	<p>Cjetje Nga pikëpamja strikte ligjore, legjislacioni ekzistues siguron që aksesin në informacionin mbi administrimin dhe menaxhimin e një OJF-je të veçantë mund të merret gjatë zhvillimit të hetimit, etj.</p> <p>Rekomandime Garanci proporcionale për mbrojtjen e OJF-ve nga çdo abuzimi i mundshëm duhet të miratohen.</p>
		<p>(iv) Vendet duhet të krijojnë mekanizma të përshtatshëm për tu siguruar se, kur ekziston dyshimi ose baza të arsyeshme për të dyshuar se një OJF e veçantë: (1) është përfshirë në abuzimin e financimit të terrorizmit dhe / ose është një front/fasadë për ngritjen e fondeve nga një organizatë terroriste; (2) po shfrytëzohet si një kanal për financimin e terrorizmit, duke përfshirë qëllimin e shmangjes nga masat e ngrires së aseteve, ose forma të tjera të mbështetjes terroriste; ose (3) po fsheh ose mbulon devijimin e fondeve të destinuara për qëllime të ligjshme, për përfitime të terroristëve ose organizatave terroriste, dhe se ky informacion ndahet menjëherë me autoritetet përkatëse kompetente, për të ndërmarrë veprime parandaluese ose hetimore.</p>	<p>(iv) Legjislacioni i PPP dhe dispozitat e tjera ligjore në lidhje me të sigurojnë një bazë të besueshme ligjore për shmangien e përfshirjes së OJF-ve në pastrimin e parave të paligjshme dhe praktikën e financimit të terrorizmit. Njëkohësisht, legjislacioni ekzistues parashikon sanksione administrative për shkeljet përkatëse administrative.</p> <p>Nga pikëpamja institucionale, Autoriteti i PPP, autoritetet tatimore dhe autoritetet ligjzbatuese janë të pajisur me kompetencat e nevojshme ligjore për të hetuar ato OJF të dyshuara ose të shfrytëzuara nga aktivitetet terroriste, ose që mbështesin aktivisht organizatat terroriste.</p>	<p>Cjetje Shqipëria ka krijuar mekanizmat e duhur për të siguruar se, kur ka dyshime të arsyeshme për të dyshuar se një OJF e veçantë është në risk, ky informacion ndahet menjëherë me autoritetet përkatëse kompetente, për të ndërmarrë veprime parandaluese ose hetimore.</p> <p>Rekomandime Duhet bërë përpjekje të mëtejshme për të forcuar kapacitetet njerëzore dhe ekspertizën e autoriteteve përkatëse.</p>

			Shqipëria ka ratifikuar një numër traktatesh shumëkombëshe dhe dypalëshe që adresojnë çështjet e sigurisë në përgjithësi, të cilat mund të ndikojnë edhe në pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit.	
	(d) Kapaciteti efektiv për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me një OJF problematike në përputhje me Rekomandimet për bashkëpunimin ndërkombëtar. Shtetet duhet të identifikojnë pikat e duhura të kontaktit dhe procedurat për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me OJF-të e veçanta të dyshuara për financimin e terrorizmit ose forma të tjera të mbështetje terroriste.		(d) Shqipëria ka potencial për kapacitet efektiv për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me një OJF problematike. Njëkohësisht, Shqipëria po identifikon pikat dhe procedurat e duhura të kontaktit dhe po punon për ndërtimin e kapaciteteve për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me OJF-të e veçanta të dyshuara për financimin e terrorizmit ose përfshirjen në forma të tjera të mbështetje terroriste.	<p>Cjetje Shqipëria ka potencial për kapacitet efektiv për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me një OJF problematike.</p> <p>Rekomandime Ekziston nevoja për të punuar më tej në ngritjen e kapaciteteve për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me OJF të veçanta të dyshuara për financimin e terrorizmit ose përfshirjen në forma të tjera të mbështetje terroriste.</p>

SHTOJCA 2: TABELA E PËRPUTHSHMËRISË ME LEGJISLACIONIN

Legji	Rregullimi	Specifikat e dispozitës ligjore	Pajtueshmëria	Papërshtatshmëria
<p>Ligji Nr. 9919, datë 19.05.2008 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit", i ndryshuar (Fletore Zyrtare e Shqipërisë nr.83 datë 10.06.2008), referuar si 'Legji PPP'.</p> <p>Teksti i konsoliduar i Ligjit për PPP përfshin gjithashtu dispozitat e mëposhtme:</p> <p>1. Ligji nr.10391, datë 03.03.2011 "Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin "Për parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit", i ndryshuar" (Fletore Zyrtare e Shqipërisë nr.31, datë 31.03.2011).</p> <p>2. Ligji nr.66, datë 07.06.2012 "Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin "Për parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit" i ndryshuar" (Fletore Zyrtare e Shqipërisë nr.80, datë 13.07.2012).</p> <p>3. Ligji nr.44-2017, datë 06.04.2017 "Për disa shtesa në Ligjin "Për parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit" i ndryshuar (Gazeta Zyrtare e Shqipërisë nr.85, datë 21.04.2017).</p> <p>4. Ligji Nr. 33, datë 17.06.2019 "Për Disa Ndryshime dhe Shtesa në Ligjin "Për parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit" i ndryshuar" (Gazeta Zyrtare e Shqipërisë Nr. 99, datë 10.07.2019).</p>	<p>Neni 20 "Organizatave jofitimprurëse" i Ligjit PPP.</p> <p>Neni 22/e i Ligjit PPP. Këto dispozita, teksta parashikojnë rolin dhe detyrat e Autoritetit të PPP[60] përmbledhin institucionet kryesore ligjzbatuese të lidhura me PPP & LFT.</p> <p>Konkretisht, përveç Autoritetit të PPP, institucionet e tjera janë: Prokuroria e Përgjithshme, Prokuroria e Posaçme (Task Forca Kundër Krimit Ekonomik dhe Korrupsionit), Policia e Përgjithshme e Shtetit, Byroja Kombëtare e Hetimit, Shërbimi Informativ i Shtetit[61], Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe autoritetet e tjera ligjzbatuese ose të inteligjencës, kompetente për çështje të lidhura me PPP&LFT, të tilla si pastrimi i të ardhurave nga aktiviteti kriminal, shkeljet ose aktivitetet kriminale që gjenerojnë të ardhura nga krimi, financimi i terrorizmit.</p> <p>Udhëzim Nr.19, datë 09.07.2019 "Për mbikqyrjen e organizatave jofitimprurëse në funksion të parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit" dhe Udhëzimi Nr.16, datë 16.02.2009 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe për të luftuar financimin e terrorizmit në sistemin e tatim-taksave" parashikojnë tipologjinë dhe treguesit e riskut të zbatueshme për OJF-të.</p>	<p>Neni 20 dhe Neni 22 i Ligjit PPP parashikojnë: "Çdoautoritet që regjistron, licenson dhe mbikëqyr veprimtarinë e organizatave jofitimprurëse duhet të raportojë menjëherë tek Autoriteti PPP përgjegjës çdo dyshim, informacion ose të dhëna të lidhura me PPP & LFT".</p> <p>Udhëzimi Nr. 19/2019 dhe Udhëzimi Nr. 16/2009 parashikojnë fillimin e procesit të mbledhjes dhe analizimit të informacionit dhe të dhënave nga autoritetet tatimore.</p> <p>Më tej, autoritetet tatimore, duke u bazuar në "transaksione të dyshimta" dhe "transaksione me risk të lartë" janë të ngarkuara me detyrën për të identifikuar këto transaksione dhe t'i raportojnë Autoritetit PPP i cili kryen hetim të thelluar të transaksioneve të dyshimta.</p>	<p>Proporcionale: mbledhja dhe analiza.</p> <p>Objekti: Të dhënat duhet të lidhen me transaksionin ose individët / personin juridik.</p> <p>Vlerësimi i rikut: riskut në "transaksionet e dyshimta" dhe "transaksionet me risk të lartë".</p> <p>Fusha e veprimit: sanksionet administrative dhe akuzat penale.</p>	<p>Ligji për PPP dhe dispozitat e tjera ligjore të lidhura me PPP & LFT nuk përmbajnë ndonjë dispozitë specifike që përkufizojnë OJF-të për qëllime të legjislacionit PPP & LFT.</p> <p>Nuk ka një autoritet specifik të administratës shtetërore të dedikuar për mbikëqyrjen e OJF-ve në Shqipëri për qëllime të PPP & LFT.</p> <ul style="list-style-type: none"> Legjislacioni PPP dhe Kodi i Procedurës Penale nuk kanë përkufizime specifike për "transaksione të dyshimta" ose "transaksione me risk të lartë".

SHTOJCA 3: TIPOLOGJITË E FINANCIMIT TË TERRORIZMIT DHE PASTRIMIT TË PARAVE NËPËRMJET OJF-VE

Informacioni është marrë nga publikimi i Njësisë së Inteligjencës Financiare Shqiptare (Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave)

“Tipologji të Financimit të Terrorizmit dhe Pastrimit të Parave Nëpërmjet Organizatave Jofitim Prurëse”

FINANCIMI I TERRORIZMIT

Mbledhje dhe dërgimi i fondeve drejt zonave të konfliktit

Një Organizatë jo-fitimprurëse, u dyshua për mbledhjen dhe shpërndarjen e burimeve financiare për një organizatë terroriste me qendër në një vend që ushtronte aktivitetin në një zonë konflikti. Gjatë një periudhe pesë vjeçare, kjo organizata kreu një numër të konsiderueshëm transfertash elektronike për personat dhe subjektet në vende të ndryshme, përfshirë këtu dhe një organizatë bamirëse, për të cilën dyshohej për lidhjet me një grup terrorist. Gjatë të njëjtës periudhë kohore, shumica e të mëdha parash depozitoheshin në llogarinë bankare të kësaj organizate. Burimi i tyre ishte i panjohur dhe identiteti i dërguesve në shumicën e rasteve ishte i paqartë. Depozitimet me para në dorë në llogaritë bankare të organizatës shoqëroheshin me blerje të kartave bankare apo dhe transferimin e fondeve jashtë vendit.

Depozitime me para në dorë nën pragun e raportimit

Një kompani ishte përfituese e një numri të konsiderueshëm të depozitimeve me para në dorë, nga shumë organizata bamirëse (për shërbime këshillimi) dhe dy individë, të cilët banonin në rajone të përfshira në zona konflikti mes forcave terroriste. Në llogarinë e njërit prej këtyre dy personave, ishin kryer depozitime të fondeve nën pragun e raportimit dhe burimi i tyre ishte i panjohur. Fondet e mbledhura në llogaritë e kompanisë, më pas transferoheshin për një organizatë bamirëse që ishte aktive në një rajon trazirash, përpara se të shpërndareshin për bamirësi të tjera, për disa prej të cilave dihej se ishin të lidhura me grupe të njohura militantësh të përfshirë në akte terroriste.

Fonde me origjinë nga aktivitete terroriste

Disa individë nga Lindja e Mesme, të cilët banonin në një vend Evropian X, hapën llogari në institucione të ndryshme financiare në emër të dy kompanive A dhe B, të krijuara në Evropën Perëndimore, dhe një OJF të themeluar në Vendlin X. Këta shtetas të huaj, ishin administratorë të kompanive dhe organizatës të cilat ishin aktive në prodhimin e filmave dhe shërbimet e telekomunikacionit. Në këto llogari administroheshin dhe një sërë depozitimesh me para në dorë, kryesisht nga shtetas të huaj. Totali i fondeve të depozituara arriti deri në disa milion Euro dhe një pjesë e tyre u përdorën për të rritur kapitalin e ndërmarrjes A dhe transferta ndërkombëtare për kompani të tjera, të cilat ishin gjithashtu aktive në fushën kinematografike. Në kuadrin e hetimeve, organet policore zbuluan se administratorët e ndërmarrjes A, ishin aktiv në një organizatë që dyshohet se ishte e përfshirë në terrorizëm dhe depozitat dyshohet se kishin origjinë nga aktivitetet terroriste.

Përdorimi i fondeve të bamirësisë për qëllime terroriste.

Një OJF vendase organizonte mbledhjen e fondeve, të cilat në dukje do të përdoreshin për ndihmë humanitare në një zonë konflikti. Për këtë qëllim u përdorën kutitë e dhurimeve, të vendosura në disa institucione fetare dhe fondet e mbledhura administroheshin në një llogari bankare të organizatës. Themeluesi i OJF, dyshohej se fondet e mbledhura i përdorte për të mundësuar aktivitete terrorizmi dhe jo për qëllimet humanitare të deklaruar prej saj. Një hetim nga organet e zbatimit të ligjit rezultoi në arrestimin e themeluesit të OJF, për aktivitetet terroriste dhe një pjesë e konsiderueshme e fondeve të mbledhura u sekuestruan.

Mbështetje për aktivitete terroriste

Nga të dhënat e burimeve të hapura rezultoi se një OJF vendase, sugjeronte në faqen e saj të internetit publikimin e sulmeve vetëvrasëse. Një vlerësim nga rregullatori kombëtar zbuloi se kjo OJF, kishte botuar një listë të "martirëve" në internet, duke përfshirë një numër personash të përfshira në sulme vetëvrasëse. Angazhimi nga rregullatori i OJF, rezultoi në heqjen e përmbajtjes së papërshtatshme nga faqja e internetit. Hetimi nga rregullatori, arriti në përfundimin se OJF kishte procedurë organizative të papërshtatshme dhe një sistem joefikas të administrimit të rrezikut, mangësi të cilat çuan në urdhrin për mbylljen e OJF.

Fonde me origjinë nga grupe terroriste

Një OJF ishte e përfshirë në veprimtari fetare dhe arsimore vetëm brenda vendit në të cilin ishte krijuar. Bazuar në informacionin e siguruar nga Njësia e Inteligjencës Financiare në vend, rezultoi se OJF kishte marrë mbi 13,000 dollarë nga një organizatë e huaj që dihej se siguronte mbështetje për një grup terrorist. Kërkimet e mëtejshme në burime të hapura, nxorën në pah të dhëna se programet arsimore të OJF propagandonin një ideologji që mbështetej nga disa grupe të huaja terroriste dhe që po shfrytëzohej për qëllime rekrutimi. Më pas u zbulua se një ish-nxënës i shkollës së OJF, ishte akuzuar në një vend tjetër për vepra terrorizmi. Studenti ishte takuar edhe me disa individë të tjerë që u dënuan më vonë për vepra terrorizmi. OJF u kontrollua nga rregullatori kombëtar nga i cili rezultoi se organizata nuk mund të shpjegonte origjinën e pjesës më të madhe të të ardhurave dhe qëllimin e shpenzimeve të saj. Bazuar në këtë proces kontrolli rregullatori vendosi çregjistrimin dhe mbylljen e OJF.

Mbledhje fondesh në shkelje të legjislacionit vendas

Dy individë ishin të përfshirë në mbledhjen e fondeve brenda vendit, për një anëtar të familjes anëtar i një organizatë të listuar si terroriste jashtë vendit. Fondet mbledheshin në vende publike dhe individët e përfshirë pretendonin se ishin përfaqësues të një OJF të mirënjohur për aktivitetet dhe ndihmën humanitare. Individët në fjalë nuk kishin miratimin paraprak të OJF, për të kërkuar dhurime në emër të saj dhe fondet e mbledhura nuk ju dorëzuan asnjëherë asaj. Fondet e konsiderueshme të mbledhura në kundërshtim me legjislacionin vendas, ju dërguan anëtarit të familjes nëpërmjet një sërë transfertash elektronike. Si rezultat i një hetimi të përbashkët midis Njesisë së Inteligjencës Financiare, rregullatorit të OJF dhe autoriteteve të zbatimit të ligjit, të dy personat u arrestuan dhe u dënuan për mbledhje fondesh për qëllime terroriste.

Përdorimi i një kompanie për transferim fondesh drejt OJF

Një kompani vendase ushtron aktivitetin e saj në një veprimtari të gjerë tregtare. Depozita të shumta në vlera të vogla ishin depozituar në llogarinë e kompanisë nga një individ i autorizuar. Fondet u transferuan menjëherë në një kompani jashtë vendit. Nga të dhënat e analizuar nga Njësia e Inteligjencës Financiare, u zbulua se individ i autorizuar për veprime në llogarinë e kompanisë, ishte gjithashtu drejtues i një OJF-je. Dyshohej se depozitat e bërë në llogarinë e kompanisë origjinën e kishin nga mbledhja e fondeve të OJF. Nga informacioni i organeve të zbatimit të ligjit rezultoi se OJF-ja ishte e njohur për lidhjet me një grup terrorist. Gjithashtu një drejtues tjetër i OJF-së, i cili ishte administrator i kompanisë, kishte lidhje me këtë grup terrorist. Hetimi arriti në përfundimin se kompania vendase, po përdorej për transferimin e fondeve në emër të OJF-së, të lidhur me grupin e huaj terrorist. Përfshirja e personit të shpallur

Përfshirja e personit të shpallur në aktivitetin e OJF

Një shkollë me konvikt e regjistruar si një OJF fetare, punësoi një individ i cili rezultoi i përfshirë në listën e personave të shpallur nga Kombet e Bashkuara si financues i terrorizmit. Pa dijeninë e OJF, ky individ kishte siguruar strehimin e disa autorëve të përfshirë në një sulm terrorist. Punësimi i këtij individ si mësues i gjuhës angleze, u bë i mundur nëpërmjet përdorimit të një mjeti identifikimi të rremë dhe njëkohësisht atij iu ofrua nga OJF qëndrimi në konviktin e shkollës. Drejtori i shkollës, nuk ishte në dijeni të identitetit të vërtetë të individit apo të ekzistencës të një liste mbi personat e shpallur si terrorist nga OKB. Individu u akuzua dhe u dënua për vepra penale të lidhura me terrorizmin

Devijimi i fondeve nga personeli i OJF

Një OJF vendase, u krijua për të siguruar një vend adhurimi për një komunitet të diasporës që kishte ardhur nga një zonë konflikti dhe për të mbledhur e shpërndarë fonde për qëllime humanitare. Rregullatori kombëtar i OJF-ve, krijoi dyshime pasi bazuar në të dhënat e raportimit të detyrueshëm, organizata kishte dërguar fonde për organizata që nuk ishin të përcaktuar ligjërisht si përfitues. Qëllimi i deklaruar për dërgimin e fondeve ishte për të përballuar pasojat e katastrofës natyrore që kishte prekur vendlindjen e anëtarëve të komunitetit. Një nga organizatat përfituese besohej të ishte dega e brendshme e një organizate ndërkombëtare, me lidhje me një grup terrorist të huaj, e cila zhvillonte aktivitetin në atë vend. Rregullatori ndërmori një kontroll të OJF dhe zbuloi se ajo kishte dërguar fonde në pesë organizata ose individë që nuk ishin të përcaktuar ligjërisht si përfitues të fondeve. Në këto transferta përfshiheshin 50,000 USD të dërguara në organizatën ndërkombëtare përmes degës vendase dhe 80,000 USD të dërguara direkt në atë organizatë që vepronte në zonën e konflikti të armatosur. Gjatë procesit të kontrollit, institucioni rregullator mori dy njoftime nga publiku në lidhje me OJF, në të cilat pasqyroheshin dyshimet për fshehje të informacionit dhe se për vendimet për të transferuar fonde jashtë shtetit ishin anashkaluar procedurat normale të përgjegjësisë të përcaktuara në rregulloren e OJF. Sipas njoftimeve, ndryshimet në demografinë e komunitetit të diasporës, kishin ndikuar në krijimin e një grupimi të ri i cili kishte siguruar kontrollin e bordit të drejtuesve të OJF, i cili njihej për mbështetjen që ofronte për kauzën e organizatës terroriste. Udhëheqja e OJF ju përgjigj shqetësimeve të rregullatorit duke deklaruar se urgjenca për tu përballur me një katastrofë natyrore, kishte çuar në shmangien e disa procedurave të brendshme dhe të punonte me çdo organizatë që ishte aktive në zonat e prekura. Duke marrë parasysh këtë, OJF u detyrua të paguante masat administrative dhe të miratonte një marrëveshje me rregullatorin, për zbatimin e masave për kujdesin e duhur në lidhje me fondet dhe llogaridhënien për zbatimin e projekteve të bamirësisë.

Devijimi i fondeve në fazat e mbledhjes dhe transferimit

Njësia e Inteligjencës Financiare mori një raport të transaksionit të dyshimtë, për degën vendase të një OJF të huaj, e cila transferoi fondet te një OJF e ndaluar përmes një llogarie bankare në një vend të tretë. Transferta të tjera u bënë nga kjo degë dhe për OJF në zonat me rrezik të lartë të shoqëruara dhe me tërheqje fondesh me kartëmonedha në prerje të mëdha. Nga hetimi i ndërmarrë prej organeve kompetente, rezultoi se zyrtarët drejtues të OJF transportonin shuma të mëdha parash jashtë vendit. Në raportet e inteligjencës financiare në lidhje me transportin ndërkufitar të parave, zyrtarët drejtues të OJF deklaruan se fondet ishin dhurime të destinuara për bamirësi në zona me rrezik të lartë dhe me rrezik të ulët. Dega vendase transferoi gjithashtu fonde në një OJF të dytë vendase dhe raportimet e transaksioneve të dyshimta për këtë të fundit, treguan se drejtuesit e saj kishin transferuar fonde tek individë në vende të zhvilluara, në një rajon që nuk lidhej me fushën e aktivitetit të saj. Si rezultat i hetimit, OJF vendase u rendit si një mbështetëse e terrorizmit dhe pasuritë e saj iu nënshtruan procesit të konfiskimit.

PASTRIMI I PARAVE

Të ardhura të siguruara nga shmangia e detyrimeve tatimore

Një familje, e cila drejtonte disa biznese të suksesshme që përdoren për qëllime kriminale, themeloi një qendër bamirësie për të ndihmuar anëtarët e një komuniteti fetar. Qendra u regjistrua tek rregullatori kombëtar dhe bazuar në të dhënat e deklaratave vjetore fondet e mbledhura ishin në vlera të ulëta. Skema administrohej nga vetë familja e cila drejtonte disa aktivitete që kryenin transaksione me para në dorë por nuk i deklaronte ato. Nga analizimi i informacionit rezultoi se familja po pastronte të ardhurat e shmangies së taksave për të financuar stilin e jetës së tyre. Në llogaritë bankare të qendrës dhe anëtarëve të familjes, u gjetën 2.5 milion EUR të cilat kishin si burim mos deklarimin e të ardhurave të biznesit.

Fonde nga skema mashtrimi

Fondi bamirës i një kishë, u përdor për të pastruar fondet që siguroheshin nga një skemë mashtrimi e një kompanie private, në të cilën një nga personat e përfshirë ishte përgjegjës për administrimin e marrëveshjeve financiare të kompanisë. Fondet u transferuan në një llogari “për vënie bastesh”, para se të shpërndaheshin në një seri llogarish private dhe të palëve të treta, njëra prej të cilave ishte krijuar jashtë vendit. Paratë e dërguara në llogarinë jashtë vendit, u transferuan më pas në llogari të një trusti lokal që i përkiste një personi tjetër të përfshirë. Rreth 350,000 USD u tërhoqën nga llogaria e “trustit” dhe u depozituan në fondin e kishës dhe në momentin e zbulimit të kësaj shume, po merreshin masa për dërgimin e parave në llogaritë që personat e përfshirë kishin hapur jashtë vendit.

SHTOJCA 4: SHËNIMI INTERPRETUES I REKOMANDIMIT 8

Organizatave Jofitimprurëse

A. Hyrje

1. Bazuar në shumëllojshmërinë e formave ligjore të organizatave jofitimprurëse, në nivel vendi, FATF ka adoptuar një përkufizim funksional të OJF-ve. Ky përkufizim bazohet në disa aktivitete dhe karakteristika që i ekspozojnë ato ndaj riskut të abuzimit të financimit terrorist, dhe jo në faktin e thjeshtë se që këto organizata funksionojnë mbi baza jofitimprurëse. Për qëllim të këtij rekomandimi OJF i referohet një personi juridik, marrëveshje ose organizate që përfshihet kryesisht në mbledhjen ose shpërndarjen e fondeve për qëllime të tilla si qëllime bamirësie, fetare, kulturore, arsimore, sociale ose vëllazërore, ose për kryerjen e llojeve të tjera të "punëve të mira". Pa paragjykuar kërkesat e Rekomandimit 1, ky rekomandim aplikohet vetëm për ato organizata që janë në përshtatje me përkufizimin e FATF-së mbi OJF-të. Ai nuk aplikohet tek të gjitha organizatat.

2. OJF-të luajnë një rol jetësor në botë dhe në shumë ekonomi kombëtare dhe sisteme shoqërore. Përpjekjet e tyre plotësojnë veprimtarinë e sektorëve shtetërorë dhe të biznesit në ofrimin e shërbimeve thelbësore, si dhe qetësi e shpresë për personat në nevojë në të gjithë botën. FATF njihet rëndësinë jetësore të OJF-ve në sigurimin e këtyre shërbimeve të rëndësishme bamirëse, si dhe vështirësinë e sigurimit të ndihmës për personat në nevojë, shpesh në zona me risk të lartë dhe zona konflikti dhe përshëndet përpjekjet e OJF-ve për të përmbushur këto nevoja. FATF gjithashtu njihet synimin dhe përpjekjet e deritanishme të OJF-ve për të promovuar transparencën brenda veprimtarisë së tyre dhe për të parandaluar abuzimin me financimin e terrorizmit, përmes zhvillimit të programeve që synojnë dekurajimin e radikalizimit dhe ekstremizmit të dhunshëm. Fushata ndërkombëtare në vazhdim kundër financimit të terrorizmit ka identifikuar raste në të cilat terroristët dhe organizatat terroriste shfrytëzojnë disa OJF për të ngritur dhe qarkulluar fonde, për të siguruar mbështetje logjistike, për të inkurajuar rekrutimin e terroristëve, ose që në forma të tjera mbështesin organizatat dhe veprimtaritë terroriste. Po ashtu, ka pasur raste kur terroristët krijojnë shoqata bamirësie fiktive ose përfshihen në ngritje fiktive fondesh për këto qëllime. Ky keqpërdorim jo vetëm që lehtëson veprimtarinë terroriste, por gjithashtu minon besimin e donatorëve dhe rrezikon integritetin e OJF-ve. Prandaj, mbrojtja e OJF-ve nga abuzimi i financimit të terrorizmit është njëkohësisht një element kritik i luftës globale kundër terrorizmit dhe një hap i domosdoshëm për të mbrojtur integritetin e OJF-ve dhe komunitetit të donatorëve. Masat për të mbrojtur OJF-të nga abuzimi i mundshëm i financimit të terrorizmit duhet të synohen dhe të jenë në përputhje me qasjen e bazuar në risk. Gjithashtu është e rëndësishme që masa të tilla të zbatohen në një mënyrë që respekton detyrimet e shteteve sipas Kartës së Kombeve të Bashkuara dhe ligjit ndërkombëtar për të drejtat e njeriut.

3. Disa OJF mund të jenë të çënueshme ndaj abuzimit me financimin e terrorizmit për një larmi arsyesh. OJF-të gëzojnë besimin e publikut, kanë qasje në burime të konsiderueshme fondesh dhe shpesh marrin shuma të konsiderueshme të hollash në dorë. Për më tepër, disa OJF kanë një shtrirje globale që siguron një kuadër për veprimtarinë kombëtare dhe

ndërkombëtare dhe transaksionet financiare, shpesh tek apo pranë zonave më të ekspozuara ndaj veprimtarisë terroriste. Në disa raste, organizatat terroriste kanë përfituar nga këto dhe karakteristika të tjera për të depërtuar në disa OJF dhe për të keqpërdorur fondet dhe veprimtarinë e tyre për të mbuluar ose mbështetur aktivitetin terrorist.

B. Parimet dhe Objektivat e Përgjithshme

4. Objektivi i Rekomandimit 8 është të sigurojë që OJF-të të mos keqpërdoren nga organizatat terroriste: (i) të cilat paraqiten si subjekte legjitime, (ii) duke shfrytëzuar subjektet legjitime si kanale për financimin e terrorizmit, përfshirë qëllimin e shmangies nga masat e ngrirjes së pasurive; apo (c) duke fshehur ose mbuluar devijimin e fondeve të destinuara për qëllime të ligjshme tek organizatat terroriste. Në këtë Shënim Interpretues, përjasja e ndërmarrë për të arritur këtë objektiv bazohet në parimet e përgjithshme të mëposhtme:

(a) Një qasje e bazuar në risk duke zbatuar masa të përqendruara në trajtimin e kërcënimeve të identifikuar të abuzimit të financimit të terrorizmit ndaj OJF-ve është thelbësore duke pasur parasysh diversitetin brenda sektorëve individualë kombëtarë, shkallët e ndryshme në të cilat pjesë të secilit sektor mund të jenë të cënueshme ndaj abuzimit të financimit të terrorizmit, nevojën për të siguruar që aktiviteti i ligjshëm bamirës duhet të vazhdojë të përparojë, si dhe burimet e kufizuara dhe autoritetet në dispozicion për të luftuar financimin e terrorizmit në secilin vend.

(b) Fleksibiliteti në zhvillimin e një reagimi kombëtar ndaj abuzimit të OJF-ve për financimin e terrorizmit është thelbësor, në mënyrë që ta lejojë atë të evoluojë me kalimin e kohës pasi përballet me ndryshimin e natyrës së kërcënimit të financimit të terrorizmit.

(c) Abuzimi i mëparshëm dhe i vazhdueshëm i OJF-ve për financimin e terrorizmit kërkon që vendet të miratojnë masa efektive dhe proporcionale, të cilat duhet të jenë në përpjesëtim me rreziqet e identifikuar përmes një qasjeje të bazuar në risk. Masat e përqendruara të miratuara nga shtetet për të mbrojtur OJF-të nga abuzimi i financimit të terrorizmit nuk duhet të prishin ose dekurajojnë aktivitetet e ligjshme bamirëse. Përkundrazi, masa të tilla duhet të promovojnë përgjegjësinë dhe të krijojnë besim më të madh ndërmjet OJF-ve, në të gjithë komunitetin e donatorëve dhe me publikun e gjerë, që fondet dhe shërbimet e bamirësisë të arrijnë përfituesit e ligjshëm. Sistemet që promovojnë arritjen e një shkalle të lartë të përgjegjshmërisë, integritetit dhe besimit të publikut në menaxhimin dhe funksionimin e OJF-së janë thelbësore për të garantuar që ato nuk mund të abuzohen për financimin e terrorizmit.

(d) Vendeve u kërkohet të identifikojnë dhe të ndërmarrin veprime efektive dhe proporcionale kundër OJF-ve që shfrytëzohen, ose mbështesin me vetëdije, terroristë ose organizata terroriste duke marrë parasysh specifikat e çështjes. Shtetet duhet të synojnë të parandalojnë dhe të ndjekin penalisht, sipas rastit, financimin e terrorizmit dhe format e tjera të mbështetjes terroriste. Kur identifikohen OJF-të e dyshuara ose të përfshira në financimin e terrorizmit ose forma të tjera të mbështetjes së terrorizmit, përparësia e shteteve duhet të jetë hetimi dhe ndalimi i financimit apo mbështetjes së terrorizmit. Veprimet e ndërmarra për këtë qëllim duhet, për sa është e mundur, të minimizojnë ndikimin negativ mbi përfituesit e pafajshëm dhe të ligjshëm të veprimtarisë bamirëse. Sidoqoftë, ky interes nuk mund të justifikojë nevojën për të ndërmarrë veprime të menjëhershme dhe efektive për të çuar përpara interesin e menjëhershëm të ndalimit të financimit të terrorizmit ose formave të tjera të mbështetjes së terrorizmit të ofruara nga OJF-të.

(e) Zhvillimi i marrëdhënieve bashkëpunuese midis sektorit publik dhe privat me OJF-të është thelbësor për të kuptuar rreziqet e OJF-ve dhe strategjitë e zbutjes së rreziqeve, ngritjen e vetëdijes, rritjen e efektivitetit dhe nxitjen e aftësive për të luftuar abuzimin e OJF-ve për financimin e terrorizmit. Vendet duhet të inkurajojnë zhvillimin e kërkimit akademik dhe shkëmbimin e informacionit, për të adresuar çështje që lidhen me financimin e terrorizmit nëpërmjet OJF-ve.

C. Masat

5. Pa paragjykuar kërkesat e Rekomandimit 1, pasi që jo të gjitha OJF-të paraqesin një risk të lartë (disa mund të përfaqësojnë pak ose aspak risk), shtetet duhet të identifikojnë se cili grup i organizatave bën pjesë në përkufizimin e OJF-ve sipas FATF. Për të arritur këtë, vendet duhet të përdorin të gjitha burimet përkatëse të informacionit, në mënyrë që të identifikojnë tiparet dhe llojet e OJF-ve të cilat për shkak të aktiviteteve ose veçorive të tyre, mund të jenë në risk nga abuzimi i financimit terrorist. Gjithashtu e rëndësishme është identifikimi i naturës së kërcënimeve nga ana e subjekteve terroriste drejt OJF-ve të cilat janë të risk, si dhe sesi subjektet terroriste abuzojnë me ato OJF. Vendet duhet të rishikojnë përshtatshmërinë e masave, përfshirë ligjet dhe rregulloret, që kanë të bëjnë me grupin e OJF-ve që mund të abuzohen për mbështetjen e financimit të terrorizmit në mënyrë që të jenë në gjendje të ndërmarrin veprime proporcionale dhe efektive për të adresuar risqet e identifikuar.

6. Ka përqasje të ndryshme në identifikimin, parandalimin, dhe luftën ndaj abuzimit të OJF-ve për financimin e terrorizmit. Një qasje efektive në identifikimin, parandalimin dhe luftimin e abuzimit të OJF-ve për financimin e terrorizmit duhet të përfshijë katër elemente: (a) mbështetje të qëndrueshme, (b) mbikëqyrje ose monitorim i bazuar në risk, (c) hetim efektive dhe mbledhje informacioni, dhe (d) mekanizma efektive për bashkëpunim ndërkombëtar. Bazuar në këto elemente, kjo pjesë jep disa shembuj të veprimeve specifike që shtetet duhet të ndërmarrin për të mbrojtur OJF –të nga abuzimi i mundshëm i financimit të terrorizmit.

(a) Mbështetje të qëndrueshme rreth çështjeve të financimit të terrorizmit

(i) Vendet duhet të kenë politika të qarta për të promovuar përgjegjshmërinë, integritetin dhe besimin e publikut në administrimin dhe menaxhimin e OJF-ve.

(ii) Vendet duhet të inkurajojnë dhe të ndërmarrin programe arsimore dhe edukative për të rritur dhe thelluar ndërgjegjësimin ndërmjet OJF-ve, si dhe komunitetit të donatorëve në lidhje me cënueshmërinë e mundshme të OJF-ve ndaj abuzimit të financimit të terrorizmit dhe risqeve të financimit të terrorizmit, dhe masat që OJF-të mund të marrin për të mbrojtur veten e tyre ndaj një abuzimi të tillë.

(iii) Vendet duhet të punojnë me OJF për të zhvilluar dhe përmirësuar praktikrat më të mira për të adresuar risqet dhe cënueshmëritë e financimit të terrorizmit dhe, në këtë mënyrë, t'i mbrojnë ato nga abuzimi i financimit të terrorizmit.

(iv) Vendet duhet të inkurajojnë OJF-të të kryejnë transaksione përmes kanaleve të rregulluara financiare, kurdo që të jetë e mundur, duke mbajtur parasysh kapacitetet e ndryshme të sektorëve financiarë në vende të ndryshme dhe fushave të ndryshme të problematikave urgjente bamirëse dhe humanitare.

(b) Mbikqyrje apo monitorim i synuar i riskut të OJF-ve

Vendet duhet të ndërmarrin hapa për të promovuar mbikëqyrje ose monitorim efektiv. Qasja “të gjithë janë njësoj” do të ishte jo e qëndrueshme me zbatimin e duhur të qasjes së bazuar në risk sic përmendet nën Rekomandimin 1 të Standarteve të FATF. Në praktikë, vendet duhet të tregojnë që masat e bazuar në risk aplikohen tek OJF-të që janë në risk të abuzimit të financimit të terrorizmit. Gjithashtu është e mundur që rregulloret që janë në zbatim apo masat e tjera mund të adresojnë mjaftueshëm riskun aktual të financimit të terrorizmit të OJF-ve nën një juridiksion, edhe pse periodikisht duhet të rishikohet risku i financimit të terrorizmit. Autoritetet përkatëse duhet të monitorojnë pajtueshmërinë e OJF-ve me kërkesat e këtij Rekomandimi, përfshirë dhe masat e bazuara në risk që aplikohen për to. Më poshtë janë disa shembuj të masave që mund të zbatohen për OJF-të, tërësisht ose pjesërisht, në varësi të risqeve të identifikuara:

(i) OJF-ve mund t'u kërkohet të licencohen ose regjistrohen. Ky informacion duhet të jetë i disponueshëm për autoritetet kompetente dhe të jetë gjithashtu i disponueshëm për publikun.

(ii) OJF-ve mund t'u kërkohet të mbajnë informacion mbi: (1) qëllimin dhe objektivat e aktiviteteve të tyre të deklaruar; dhe (2) identitetin e personit (personave) të cilët zotërojnë, kontrollojnë ose drejtojnë aktivitetet e tyre, përfshirë zyrtarët e lartë, anëtarët e bordit dhe administruesit e besuar, krijuesit e trustit. Ky informacion mund të publikohet ose drejtpërdrejt nga OJF-të ose përmes autoriteteve përkatëse.

(iii) OJF-ve mund t'u kërkohe të publikojnë pasqyra financiare vjetore që paraqesin një ndarje të hollësishme të të ardhurave dhe shpenzimeve.

(iv) OJF-ve mund t'u kërkohe të ushtrojnë kontrollet e duhura për tu siguruar që të gjitha fondet llogariten plotësisht dhe shpenzohen në një mënyrë e cila është në përputhje me qëllimin dhe objektivat e aktiviteteve të deklaruara të OJF-së.

(v) OJF-ve mund t'u kërkohe të marrin masa të arsyeshme për të konfirmuar identitetin, të dhënat dhe qasjen ndaj përfituesve dhe OJF-ve partnere dhe se ata nuk janë të përfshirë me dhe/ose duke përdorur fonde bamirësie për të mbështetur terroristët ose organizatat terroriste. Sidoqoftë, nga OJF-të nuk duhet të kërkohe që të kryejnë kontrolle të detajuara të klientëve. Nga OJF-të mund të kërkohe që të marrin masa të arsyeshme për të dokumentuar identitetin e dhuruesve të tyre të rëndësishëm dhe për të respektuar konfidencialitetin e donatorëve. Objektivi përfundimtar i kësaj kërkesë është të parandalojë që fondet bamirëse të përdoren për të financuar dhe mbështetur terroristët dhe organizatat terroriste.

(vi) OJF-ve mund t'u kërkohe të ruajnë, për një periudhë prej të paktën pesë vitesh, regjistra të transaksioneve vendore dhe ndërkombëtare që janë mjaftueshëm të detajuar për të verifikuar se fondet janë marrë dhe shpenzuar në përputhje me qëllimin dhe objektivat e organizatës dhe mund të kërkohe që këto t'i vihen në dispozicion autoriteteve kompetente me autoritetin përkatës. Kjo vlen edhe për informacionin e përmendur në paragrafët (ii) dhe (iii) më sipër. Kur është e mundur, të dhënat e aktiviteteve bamirëse dhe veprimtarive financiare të OJF-ve mund të bëhen të disponueshme për publikun.

(c) Mbledhja dhe investigimi efektiv i informacionit

(i) Vendet duhet të sigurojnë bashkëpunim efektiv, koordinim dhe shkëmbim informacioni në masën e duhur ndërmjet të gjitha niveleve të autoriteteve të përshtatshme apo organizatave që zotërojnë informacion të rëndësishëm mbi OJF-të.

(ii) Vendet duhet të kenë ekspertizë hetimore dhe aftësi për të shqyrtuar OJF-të e dyshuara ose të shfrytëzuara nga veprimtaritë terroriste apo që mbështesin aktivisht organizatat terroriste.

(iii) Vendet duhet të sigurojnë që aksesin plotë në informacionin mbi administrimin dhe menaxhimin e një OJF-ve specifike (përfshirë informacionin financiar dhe programatik) mund të merret gjatë një hetimi.

(iv) Vendet duhet të krijojnë mekanizma të përshtatshëm për tu siguruar se, kur ekziston dyshimi ose baza të arsyeshme për të dyshuar se një OJF specifike: (1) është e përfshirë në abuzimin e financimit të terrorizmit dhe/ose është fasadë për ngritjen e fondeve nga një organizatë terroriste; (2) po shfrytëzohet si një kanal për financimin e terrorizmit, duke përfshirë qëllimin e shmangies së masave të rrepta të ngrirjes së aseteve, ose formave të tjera të mbështetjes së terrorizmit; ose (3) është duke fshehur ose po abuzon me devijimin e paligjshëm të fondeve të destinuara për qëllime të ligjshme duke i përcjellë ato për përfitime të terroristëve ose organizatave terroriste, duhet që ky informacion të ndahet menjëherë me autoritetet përkatëse kompetente, në mënyrë që të marrin masa parandaluese ose hetimore.

(V) Kapacitete efektiv për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me një OJF që ngjall shqetësim. Në përputhje me rekomandimet për bashkëpunimin ndërkombëtar, shtetet duhet të identifikojnë pikat e duhura të kontaktit dhe procedurat për t'iu përgjigjur kërkesave ndërkombëtare për informacion në lidhje me OJF specifike të dyshuara për financimin e terrorizmit ose përfshirje në forma të tjera të mbështetjes së terrorizmit.

D. Burimet për Supervizim, Monitorim dhe Investigim

7. Vendet duhet t'u sigurojnë autoriteteve të tyre respektive, të cilat janë përgjegjëse për mbikëqyrjen, monitorimin dhe hetimin në sektorin e OJF-ve, burime të përshtatshme financiare, njerëzore dhe teknike.

Fjalori i termave specifikë të përdorur në Rekomandimin 8

Autoritetet e duhura	i referohet autoriteteve kompetente, përfshirë rregullatorët, autoritetet tatimore, Njësitë e Inteligjencës Financiare, autoritetet e zbatimit të ligjit, autoritetet e inteligjencës, institucionet e akreditimit dhe organizatat potencialisht vetë-rregulluese në disa juridiksione.
OJF-të e asociuara	përfshin degë të huaja të OJF-ve ndërkombëtare, dhe OJF me të cilat janë rregulluar partneritetet.
Organizatat jofitimprurëse ose OJF	i referohet një personi juridik ose marrëveshjeje ose organizate që kryesisht angazhohet në mbledhjen ose disbursimin e fondeve për qëllime të tilla si qëllime bamirësie, fetare, kulturore, arsimore, shoqërore ose vëllazërore, ose për kryerjen e llojeve të tjera të "punëve të mira".
Abuzimi i financimit të terrorizmit	i referohet shfrytëzimit të OJF-ve nga terroristët dhe organizatat që financojnë terrorizmin për të mbledhur ose lëvizur fonde, për të siguruar mbështetje logjistike, për të inkurajuar ose lehtësuar rekrutimin e terroristëve, ose përndryshe mbështesin terrorizmin ose organizatat dhe operacionet terroriste.

TREGUESIT E RREZIKUT TË FINANCIMIT TË TERRORIZMIT NË LIDHJE ME SEKTORIN OJF

- Përdorimi i ndërlidhësve të parave cash për transferimin e fondeve të OJF në zonat me aktivitet të njohur terrorist.
- Transaksione të fragmentuara të OJF, për të shmangur raportimin nga subjektet financiare.
- Rastet kur kërkesat për transferimin e fondeve tek OJF shoqërohen me arsyetime të paqarta.
- OJF sigurojnë fonde nga organizata ose kompani fiktive.
- Përfaqësuesit e OJF nuk deklarojnë vlera monetare, instrumente të negociueshme ose gurë/metale të çmuar në pikat e kalimit kufitar.
- Llogaritë bankare të OJF përdoren nga subjektet kundër të cilave zbatohen sanksionet.
- Fondet e OJF transferohen në subjekte që besohet të jenë të angazhuara në veprimtari terroriste.
- OJF marrin fonde nga subjektet që besohet se mbështesin aktivitetet terroriste.
- Fondet e OJF bashkohen me fonde personale ose nga burime biznesi.
- Fshehja e llogarive bankare në lidhje me programe ose aktivitete të caktuara.
- Fondet e OJF transferohen në subjekte që nuk kanë të bëjnë me programet ose aktivitetet e deklaruar.
- Objektet e OJF frekuentohen nga individë që besohet se mbështesin aktivitetet terroriste.
- OJF prokurojnë mallra me përdorim të dyfishtë.
- Burimet e një OJF sigurojnë ose transferojnë fonde nga/tek një entitet i njohur për përfshirje ose mbështetje të aktiviteteve terroriste.
- OJF ndajnë pronën e tyre me një organizatë që besohet se mbështet aktivitetin terrorist.
- Përmes veprimtarisë së tyre OJF ofrojnë mbështetje për individë ose organizata, identiteti i të cilave korrespondon me ato të subjekteve të listuara nga Këshilli i Sigurimit i Kombeve të Bashkuara.
- Ekzistenca e informacionit të besueshëm që tregon se një OJF ose përfaqësuesit e saj janë të lidhur me palë të treta që mbështesin ose janë të përfshirë në veprimtari terroriste.
- Subjektet që veprojnë në zona me aktivitete të njohura terroriste, depozitojnë fonde në llogaritë bankare të një OJF, drejtuesve të saj ose punonjësve.
- OJF transferojnë burime ose kryejnë veprimtari në një zonë ku njësitë terroriste dihet se kanë një prani të konsiderueshme.
- Të dhënat e OJF mbahen në një zonë me një prani të njohur të organizatave terroriste.
- Përfaqësuesit e OJF shpesh udhëtojnë në zona ku entitetet terroriste kanë një prani të konsiderueshme.
- OJF kanë aktivitete, programe ose partnerë të pa raportuar.
- OJF përdorin një rrjet financiar të pazakontë për të kryer operacionet e tyre.
- OJF shmangin kërkesat e detyrueshme të raportimit.
- Shpjegimet për programet dhe aktivitetet e OJF për organet mbikëqyrëse ose rregullatore janë të paqarta.

-
- Palët e treta përdoren për të hapur llogari bankare të OJF ose për të kryer transaksione në emër të tyre.
 - Shpenzimet e OJF nuk janë në përputhje me programet dhe aktivitetet e tyre.
 - OJF nuk është në gjendje të sigurojë të dhëna për të ardhurat e saj dhe përdorimin e burimeve.
 - Të dhëna publike për përfshirjen e OJF në aktivitete që lidhen me terrorizmin.
 - OJF bashkohen me një organizatë tjetër që besohet të mbështesë aktivitetet terroriste.
 - Ndihma humanitare e OJF synon të mbështesë individë të lidhur drejtpërdrejt me subjekte terroriste.
 - Drejtuesit e një OJF janë ose kanë qenë drejtues ose punonjës të organizatave të tjera që besohet se mbështesin aktivitetin terrorist.
 - OJF vuajnë nga një konflikt i brendshëm, ku një fraksion dihet të jetë dashamirës ose të mbështesë në mënyrë aktive subjektet terroriste.
 - OJF ka mospërputhje në raportimin e pasqyrave financiare dhe raporteve të tjera të detyrueshme.
 - OJF kanë ndryshime të shpeshta në strukturën e menaxhimit/vendimmarrjes.
 - OJF mbështesin terrorizmin ose entitetet terroriste përmes botimeve ose predikimeve të përfaqësuesve të tyre.
 - Menaxherët ose punonjësit e një OJF, përfshihen në aktivitete që mbështesin rekrutimin e personave në zonat ndërkombëtare të konfliktit.

SHTOJCA 6: SHTOJCA 1 E UDHËZIMIT TË MINISTRIT TË FINANCAVE NR.16/2009

MODELE DYSHUESE TË PËRDORURA SI STANDARDE ORIENTIMI NDËRKOMBËTARE/KOMBËTARE PËR ZBULIMIN E PASTRIMIT TË PARAVE DHE FINANCIMIT TË TERRORIZMIT

- Blerja dhe shitja e letrave me vlerë pa qëllim të veçantë, në rrethana që duken të pazakonta dhe nuk kanë lidhje me investimet ose diversifikimin e rrezikut.
- Tatimpaguesi drejton një organizatë bamirësie, humanitare, arsimore, etj., që duket e dyshimtë. Kjo është në përputhje me vigjilencën e zgjeruar ndaj këtyre njësive.
- Tatimpaguesi drejton biznesin e tij/saj (p.sh. zyra e këmbimit valutor) pa një numër identifikimi të tatimpaguesit (NIPT).
- Tatimpaguesi ngurrton të sigurojë informacion në lidhje me aktivitetin e tij/saj të biznesit ose ofron dokumente të pazakonta ose të dyshimta për të identifikuar biznesin e tij/saj.
- Qëllimi i transaksionit të tatimpaguesit është i pakuptimtë nga pikëpamja e biznesit ose nuk përputhet me afarizmin/strategjinë e tij të deklaruar.
- Pasuria neto e tatimpaguesit nuk përputhet me fondet.
- Informacioni i dhënë nga tatimpaguesi në lidhje me burimin e fondeve është i rremë, mashtrim ose plotësisht i gabuar.
- Kur pyetet, tatimpaguesi refuzon të identifikojë ose dështon të tregojë burimet ligjore të fondeve dhe pasurive të tjera.
- Tatimpaguesi (ose personi i njohur publikisht si bashkëpunëtori i tij) ka një histori të diskutueshme ose ka qenë subjekt i mediave për shkelje të mundshme penale, civile ose rregullatore.
- Përdorimi i shumë "personave juridikë", me qëllimin e vetëm për marrjen dhe disbursimin e fondeve.
- Kryerja e veprimtarisë pa ndonjë qëllim të qartë biznesi në vendet ose territoret e identifikuar nga autoriteti përgjegjës si vende jo-bashkëpunuese.
- Tatimpaguesi është nga ose ka filiale në një vend ose territor të identifikuar si jo-bashkëpunues nga FATF.
- Tatimpaguesi paraqitet si agjent i një personi të padeklaruar dhe refuzon ose shmang pa arsye të ligjshme biznesi për të siguruar informacione në lidhje me personin ose subjektin që ai përfaqëson.
- Tatimpaguesi ka vështirësi në përshkrimin e natyrës së biznesit të tij ose nuk ka njohuri të përgjithshme për industrinë e tij.
- Tatimpaguesi hap dhe mban disa regjistra kontabël.
- Tatimpaguesi dorëzon fatura të rreme në Drejtorinë e Tatimeve.
- Tatimpaguesi, përmes personave të caktuar, përdor transaksione fasade (transaksione të cilat nuk kanë përmbajtje ekonomike).
- Tatimpaguesi kryen transaksione të shpeshta parash, pavarësisht nga ndëshkimet.
- Llogaria e tatimpaguesit tregon transaksione të shumta në monedhë të huaj ose instrumente monetare, të cilat kur mbledhen arrijnë shuma të konsiderueshme.

-
- Transaksionet që nuk i përmbahen praktikës normale të tregut (p.sh., madhësia e tregut, frekuenca, çmimi, mbyllja e parakohshme e produkteve me humbje), veçanërisht kur përfshihen para në dorë ose çeqe të kthyeshme ndaj palëve të treta.
 - Pagesat hyrëse të bëra nga çeqet e palëve të treta ose të nënshkruara nga disa palë.
 - Tatimpaguesi i përfshirë në transaksione që nuk kanë kuptim biznesi ose strategji të dukshme investimi ose nuk janë në përputhje me strategjinë e deklaruar të biznesit të tatimpaguesit.
 - Aktivitetet ose transaksionet e tatimpaguesit janë jashtëzakonisht komplekse.
 - Tatimpaguesi përzien "pasuritë e biznesit" me ato personale.
 - Llogaria e tatimpaguesit ka transferime telegrafike që nuk kanë qëllim të dukshëm biznesi ose në një vend të identifikuar si rrezik i pastrimit të parave, sekreti bankar, banka offshore, ose një vend i lidhur me veprimtari terroriste (dmth vendet nën sanksione, vendet jo-bashkëpunuese, kombet ku ndihet komforti).
 - Tatimpaguesi bën një depozitë të fondeve në mënyrë që të blejë një investim afatgjatë të ndjekur menjëherë nga kërkesa për likuidimin e pozicionit dhe transferimin e të ardhurave nga llogaria.
 - Tatimpaguesi kërkon që transaksioni të përpunohet në mënyrë të tillë që të shmangë kërkesat normale të dokumentacionit të firmës.
 - Pa arsye bindëse ose me shenja të pazakonta, tatimpaguesi është i përfshirë në transaksione që përfshijnë lloje të caktuara të letrave me vlerë, të tilla si letra me vlerë për bartësin që, megjithëse janë të ligjshme, janë përdorur në skema mashtruese dhe aktivitete të pastrimit të parave. (Transaksione të tilla mund të kërkojnë procedura verifikimi për të vërtetuar ligjshmërinë e veprimtarisë së tatimpaguesit).
 - Llogaria e tatimpaguesit tregon një nivel të lartë të pashpjegueshëm të aktivitetit të llogarisë me shumë nivele të transaksioneve të letrave me vlerë.
 - Llogaria e tatimpaguesit ka hyrje të fondeve ose pasurive të tjera që tejkalojnë kufijtë e njohur të të ardhurave ose burimeve të tatimpaguesit.
 - Transaksionet e kryera në favor të palëve të panjohura.
 - Transferta të qarkulluara përmes bankave të shumta vendase ose të huaja.
 - Mirëmbajtja dhe përdorimi i shumë llogarive të panevojshme bankare.
 - Rivlerësimi i aseteve të kompanisë në vlera jashtë atyre të tregut.
 - Deklarimi i fitimeve shumë të larta të cilat nuk janë të zakonshme për llojin dhe zonën në të cilën zhvillohet kjo veprimtari tregtare.
 - Financimi i shoqërive të ortakëve me vlerë të lartë të cilët nuk justifikohen qartë nga burime të ligjshme ose rrjedhin nga fitimet e veprimtarisë tregtare.

SHTOJCA 7: LEGJISLACIONI BAZË

Ligjet e mëposhtme, aktet nënligjore, etj., përfaqësojnë bazën thelbësore ligjore në lidhje me çështjet e LPP dhe LFT, të zbatueshme për OJF:

1. Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, e ndryshuar.

<https://euralius.eu/index.php/en/library/albanian-legislation/send/9-constitution/178-constitution-of-the-republic-of-albania-en->

2. Ligji nr.8920, datë 11.7.2002 "Për ratifikimin e "Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar" dhe dy protokolleve shtesë të saj, në lidhje me veprat penale të pastrimit të parave".

https://www.mb.gov.al/wpcontent/uploads/2019/12/Ligji_Nr._8920_dat%C3%AB_11.07.2002_%E2%80%9CP%C3%ABr_Ratifikimin_e_Konvent%C3%ABs_s%C3%AB_Kombeve_%AB_Bashkuara%E2%80%9D_kund%C3%ABr_.pdf

3. Ligji nr.7959, datë 11.7.1995 "Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Statutin e Këshillit të Evropës", deklaruar me Dekretin e Presidentit të Republikës së Shqipërisë nr.1149, datë 12.7.1995. <https://qbz.gov.al/eli/ligj/1995/07/11/7959/c3ccd7e2-b26b-40b1-9061-0d928e9eb4da;q=ligji%207959%20date%2011.07.1995>

4. Ligji nr.8137, datë 31.7.1996 "Për ratifikimin e Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut", shtuar me Ligjin nr.8641, datë 13.7.2000 (Protokoll shtesë) shtuar me ligjin nr.9264, datë 29.7.2004 (Protokoll shtesë), ndryshuar me ligjin nr.9453, datë 15.12.2005 (protokoll shtesë). <https://qbz.gov.al/eli/ligj/1996/07/31/8137/bffaa86c-7ecc-48c8-a7f9-8e812cd0a799;q=ligji%20nr.%208137date%2031.07.1996>

5. Ligji nr.9646, datë 27.11.2006 "Për ratifikimin e Konventës së Këshillit të Evropës për pastrimin, kërkimin, kapjen dhe konfiskimin e produkteve të krimit dhe financimin e terrorizmit". http://www.pp.gov.al/web/konventa_për_pastrimin_kërkimin_kapjen_dhe_konfiskimin_e_produkteve_të_krimit_dhe_financimin_e_terrorizmit_1377.pdf

6. Ligji nr.8865, datë 14.03.2002 "Konventa ndërkombëtare për luftën kundër financimit të terrorizmit". <https://qbz.gov.al/eli/ligj/2002/03/14/8865/c17d3276-2423-4add-92bb-386ad31004e7;q=ligji%20nr%208865,%20date%2014.03.2002%20per%20ratifikimin%20e%20konventes%20>

7. Ligji nr.7850, datë 29.07.1994 "Kodi Civil i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar. <https://qbz.gov.al/previeë/f010097e-d6c8-402f-8f10-d9b60af94744>

8. Ligji nr.7895 datë 27.01.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar. <https://qbz.gov.al/previeë/a2b117e6-69b2-4355-aa49-78967c31bf4d>

9. Ligji nr.8788, datë 07.05.2001 "Për organizatat jofitimprurëse", i ndryshuar. http://www.albautor.net/pdf/legjislacioni/kombetar/ligj_per_ojf.pdf

10. Ligji nr.8789, datë 07.05.2001 "Për regjistrimin e organizatave jofitimprurëse" <https://qbz.gov.al/eli/ligj/2001/05/07/8789/74bc1db5-7694-4e7d-aa1c-cc5f53fb918c;q=%20%E2%80%9CP%C3%8BR%20REGJISTRIMIN%20E%20ORGANIZATAVE%20JOFITIMPRUR%C3%8BSE%E2%80%9D>

-
11. Ligji nr.119/2015 "Për krijimin dhe funksionimin e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile".
[http://www.amshc.gov.al/ëeb/KKSHC/Ligj_Nr.119-2015_KKSHC-\(AL\).pdf](http://www.amshc.gov.al/ëeb/KKSHC/Ligj_Nr.119-2015_KKSHC-(AL).pdf)
12. Ligji nr.112/2020 "Për regjistrin e pronarëve përfitues".
<https://www.parlament.al/Files/Akte/20200804105337ligj%20nr.%20112,%20dt.%2029.7.2020.pdf>
13. Ligji nr.9917, datë 19.5.2008 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit", i ndryshuar[63]. <http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/07/Ligji-9917-2008-ndryshuar-me-ligjin-Nr.33-2019.pdf>
14. Ligji nr.154, datë 17.12.2020 "Për regjistrin qëndror të llogarive bankare".
<http://www.parlament.al/Files/Akte/20201227203234ligj%20nr.%20154,%20dt.%2017.12.2020.pdf>
15. Ligji nr.34/2019 "Për Administrimin e Pasurive të Sekuestruara e të Konfiskuara", i ndryshuar.
<http://parlament.al/Files/Akte/20190624141111ligj%20nr.%2034,%20dt.%2017.6.2019.pdf>
16. Ligji nr.10192 datë 03.12.2009 "Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar", i ndryshuar. <http://diffeandequal.org/wp-content/uploads/2019/09/Ligj-nr.10192-dt-03.12.2009.pdf>
17. Ligji nr.7892, datë 21.12.1994 "Për sponsorizimin", i ndryshuar. https://www.vendime.al/ep-content/uploads/2015/08/Ligji_7892_1994_Per_Sponsorizimet.pdf
18. Ligji nr.8438, datë 28.12.1998 "Për tatimin mbi të ardhurat", i ndryshuar.
<https://www.tatime.gov.al/c/6/70/tatimi-mbi-të-ardhurat>
19. Ligji nr.25/2018 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare".
<http://www.kkk.gov.al/foto/uploads/File/ligj-nr.-25-dt.-10.5.2018.pdf>
20. Ligji nr.9020, datë 19.05.2008 "Për procedurat tatimore", i ndryshuar.
<https://www.tatime.gov.al/c/6/69/procedurat-tatimore>
21. Ligji nr.157/2013 "Për masat kundër financimit të terrorizmit", i ndryshuar.
https://www.drejtesia.gov.al/ep-content/uploads/2017/11/Ligj_per_masat_kunder_financimit_te_terrorizmit-1.pdf
22. Ligji nr.72/2019 "Për masat shtrënguese ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë".
<http://parlament.al/Files/Akte/20191021150054ligj%20nr.%2072,%20dt.%2017.10.2019.pdf>
35. Ligji nr.112/2015 "Për inspektimin financiar publik".
[https://www.arsimi.gov.al/wp-content/uploads/2018/02/E.1_Ligji_nr.112_-_2015_\"Për_Inspektimin_Financiar_Publik\"_Blerina_ALB.pdf](https://www.arsimi.gov.al/wp-content/uploads/2018/02/E.1_Ligji_nr.112_-_2015_\)
40. Ligji nr.4/2020 "Për shkëmbimin automatik të informacionit të llogarive financiare".
<https://www.parlament.al/Files/Akte/20200131153921ligj%20nr.%204,%20dt.%2030.1.2020.pdf>
41. Ligji nr.92/2014 "Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar.
<https://www.tatime.gov.al/c/6/71/tatimi-mbi-vleren-e-shtuar>
44. Ligji nr.10093, datë 09.03.2009 "Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile", i ndryshuar.
http://www.amshc.gov.al/ëeb/doc/ligjore/LIGJ_Nr._10093_date_9.3.2009.pdf

-
45. Ligji nr.8580, datë 17.02.2000 "Për partitë politike", i ndryshuar.
http://www.cec.org.al/Portals/0/Documents/CEC%202013/rregullore_cec/Ligji_per_partite_politike.pdf
46. Ligji nr.7864, datë 29.9.1994 "Për Kryqin e Kuq Shqiptar".
<https://qbz.gov.al/eli/ligj/1994/09/29/7864/3102fd59-f42f-4169-bc18-34088f020b5e;q=Ligji%20nr%207864,%date%2029.9.1994%20>
47. Ligji nr.9901, datë 14.04.2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare", i ndryshuar.
<https://qbz.gov.al/eli/ligj/2011/10/27/10475/8e43d239-5518-47a3-88f7-98a1c0f2ab6a;q=ligji.9901,%20date%2014.04.2008%20per%20tregtare%20>
48. Ligji nr.79/2017 "Për sportin", i ndryshuar.
<https://www.vrojtuesiteplazhit.org/ligji%20per%20sportin%20extract.pdf>
49. Ligji nr.9640, datë 09.11.2006, "Për dhomat e tregtisë dhe industrisë", i ndryshuar.
<https://qbz.gov.al/eli/ligj/2006/11/09/9640/2720ca42-1b26-4c0f-a573-94567779b58f;q=ligji%209640%20date%202006>
50. Ligji nr.7516, datë 07.10.1991 "Për sindikatat në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar.
<https://qbz.gov.al/eli/ligj/1991/10/07/7516/0c9ba630-97a1-4307-a0f6-3ee2dc91b9a8;q=N%C3%8B%20LIGJIN%20NR.7516,%20DAT%C3%8B%207.10.1991%20E2%80%9CP%20C3%8BR%20SINDIKATAT%20N%C3%8B%20REPUBLIK%C3%8BN%20E2%80%9D>
51. Ligji nr.8088, datë 21.3.1996 "Për shoqëritë e bashkpunimit reciprok", i ndryshuar
<https://qbz.gov.al/eli/ligj/1996/03/21/8088/61977908-776b-4c90-bdd8-f15566f680b2;q=ligji%208088%20date%202009>
54. Ligji nr.87/2019 "Për faturën dhe sistemin e monitorimit të qarkullimit", i ndryshuar.
<https://qbz.gov.al/eli/ligj/2020/07/29/108/ffd4528f-2a6c-4aaa-8a88-a96e4690ae5b;q=ligji%2087%2F>
56. Ligji nr.60/2016 "Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve"
http://atp.gov.al/index.php?option=com_k2&view=item&id=678:ligji-nr-60-2016&Itemid=130
57. Akti Normativ i Këshillit të Ministrave nr.1, datë 31.01.2020, "Për masat parandaluese në kuadër të forcimit të luftës kundër terrorizmit, krimit të organizuar, krimeve të rënda dhe konsolidimit të rendit publik" <https://qbz.gov.al/eli/akt-normativ/2020/01/31/1>
23. Vendimi i Këshillit të Ministrave nr.454, datë 10.6.2020 "Për zbatimin e dispozitave të Ligjit nr.72/2019 "Për masat shtrënguese ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë".
<https://fiu.gov.al/ep-content/uploads/2020/10/Nr.-454-dat%C3%AB-10.6.2020.pdf>
24. Vendim i Këshillit të Ministrave nr.458, datë 10.06.2020 "Për përcaktimin e faktorëve dhe situatave që merren parasysh në vlerësimin e rreziqeve të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit". <https://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2020/10/Nr.-454-dat%C3%AB-10.6.2020.pdf>

-
25. Vendim i Këshillit të Ministrave nr.457, datë 10.06.2020 "Për organizimin dhe funksionimin e Drejtorisë së Përgjithshme për parandalimin e pastrimit të parave". <http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2020/07/VKM-Nr.457-date-10.06.2020.pdf>
26. Vendim i Këshillit të Ministrave nr.343, datë 08.04.2009 "Për mënyrat dhe procedurat e raportimit tek autoritetet e licencimit dhe/ose mbikëqyrjes". http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/06/Vendimi_i_Këshillit_të_Ministrave_nr.343_datë_08_04_2009.pdf
27. Vendim i Këshillit të Ministrave nr.44, datë 10.06.2009 "Rregullorja për Parandalimin e Pastrimit të Parave". https://www.bankofalbania.org/Rreth_Bankës/Legjislacioni/Rregullore_Nr.44_Për_parandalimi_n_e_pastrimit_të_parave_dhe_financimit_të_terrorizmit.html
43. Vendimi i Këshillit të Ministrave nr.953, datë 29.12.2014 "Për dispozitat zbatuese të Ligjit nr. 92/2014 "Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar. <https://www.tatime.gov.al/c/6/71/tatimi-mbi-vleren-e-shtuar>
53. Vendimi i Këshillit të Ministrave nr.539, datë 25.07.2019 "Për miratimin e Udhërrefyesit për Politikën Qeverisëse drejt një mjedisi mundësues për Zhvillimin e Shoqërisë Civile 2019-2023, i ndryshuar". <http://www.amshc.gov.al/web/doc/Udherrefyesi-2019-rishikuar.pdf>
55. Vendimi i Këshillit të Ministrave nr.539, datë 25.07.2019 "Për miratimin e Udhërrefyesit për Politikën Qeverisëse drejt një mjedisi mundësues për Zhvillimin e Shoqërisë Civile 2019-2023, i ndryshuar". <http://www.amshc.gov.al/web/doc/Udherrefyesi-2019-rishikuar.pdf>
28. Udhëzimi nr.1, datë 16.01.2014 "Për përcaktimin e rregullave dhe procedurave për shpenzimet e lejueshme mbi fondet dhe pasuritë e tjera të sekuestruara të personave të shpallur". http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/05/Udhëzim_nr.1_datë_16.01.2014.pdf
29. Udhëzimi nr.28, datë 31.12.2012 "Për metodat dhe procedurat e raportimit dhe marrjes së masave parandaluese nga subjektet e Ligjit nr.9917, datë 19.05.2008 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit", i ndryshuar. <http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2020/08/Udhezimi-Nr.28-i-perditesuar.pdf>
30. Udhëzim nr.15, datë 16.02.2009 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe luftën kundër financimit të terrorizmit në sistemin doganor". http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/05/Udhezimi_nr.15_datë_16.02.2009.pdf
31. Udhëzim nr.29, datë 31.12.2012 "Për mënyrat dhe procedurat e raportimit të profesioneve të lira jofinanciare". <http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2020/08/Udhëzimi-Nr.29-i-përditësuar.pdf>
32. Udhëzimi nr.16, datë 16.02.2009 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe për të luftuar financimin e terrorizmit në sistemin e tatim-taksave". http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/05/Udhezimi_nr.16_datë_16.02.2009.pdf

-
33. Udhëzimi nr.1, datë 01.04.2009 "Për mënyrën e raportimit të ZQRPP dhe ALUIZNI".
[http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/02/Udhezimi_nr.1_datë_01.04.2009_\"Për_mënyrën_e_raportimit_të_ZQRPP_dhe_ALUIZNI.pdf](http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/02/Udhezimi_nr.1_datë_01.04.2009_\)
34. Udhëzim nr.22, datë 19.11.2014 "Për mbikëqyrjen e OJF-ve nga autoritetet tatimore, në funksion të parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit".
http://fiu.gov.al/wp-content/uploads/2019/05/Udhëzim_nr.22_datë_19.11.2014.pdf
36. Udhëzimi nr.62, datë 17.09.2015 "Për shpalljen e Standardit Kombëtar të Kontabilitetit për Organizatat Jofitimprurëse dhe zbatimin e tij të detyrueshëm".
<http://www.kkk.gov.al/foto/uploads/File/29.%20Urdher%20per%20shpalljen%20e%20detyrueshme%20SKK%20per%20OJF.pdf>
37. Udhëzimi i Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit "Për zbatimin e NAS për OJF-të", i ndryshuar (shtator 2018).
http://kkk.gov.al/foto/uploads/File/Udhezuesi%20per%20OJF%20i%20ndryshuar_publikuar%202018%20.pdf
38. Udhëzimi i Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit për Raportimin e Performancës.
http://kkk.gov.al/foto/uploads/File/Udhezuesi%20per%20raportin%20e%20performances_publicuar.pdf
39. Udhëzim nr.19, datë 9.7.2019 "Për mbikëqyrjen e organizatave jofitimprurëse për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit".
skedari:///C:/Users/Bruno/Downloads/UDH%C3%8BZIMIN%20Nr.%202019,%20dat%C3%AB%209.7.2019%20_P%C3%8BR%20Mbikëqyrjen%20e%20Organizatave%20Jofitimprurëse%20në%20Funksion%20te%20Parandalimit%20te%20Pastrimit%20te%20Parave%20dhe%20Financimit%20te%20Terrorizmit_%20(1).pdf
42. Udhëzimi nr.6, datë 30.1.2015 "Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar. <https://www.tatime.gov.al/c/6/71/tatimi-mbi-vleren-e-shtuar>
52. Rregullorja e Bankës së Shqipërisë nr.44, datë 10.06.2009 "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit", të ndryshuar.
https://www.bankofalbania.org/Rreth_Bankes/Legjislacioni/Rregullore_Nr_44_Per_parandalimi_n_e_pastrimit_te_parave_dhe_financimit_te_terrorizmit.html

RAPORTI I VLERËSIMIT

KONTAKT

Partnerët Shqipëri për Ndryshim
dhe Zhvillim

Rruga e Elbasanit, Park Gate
Building, kati 10-të,
Ap. 71 / 73, Kutia Postare 2418/1, 1010
Tiranë, Shqipëri

www.partnersalbania.org
partners@partnersalbania.org